

TERROR:

Når emnet tegner fortællingen

Foto: dr.dk

En kvantitativ og kvalitativ analyse af fem dagblades dækning af attentaterne i København 14.02.15

Kommunikation 10. Semester – Speciale
Gruppenr. 56
Jannik H. Hansen, Jesper Baagø & Mikkel A. Kongstad Hansen
Vejleder: Camilla Dindler

AALBORG UNIVERSITET

INSTITUT FOR KOMMUNIKATION
KOMMUNIKATION OG DIGITALE
MEDIER
RENSBURGGADE 14
9000 AALBORG

Projektaflevering

Vejleder: Camilla Dindler

Gruppenr: 56

Fuld(e) navn(e):

Jesper Baagø Lange
Jannik Heino Hansen

Mikkel Allan Kongstad Hansen

Hvilket semester går du på?

☐ 1. semester	☐ 4. semester	☐ 7. semester
☐ 2. semester	☐ 5. semester	☐ 8. semester
☐ 3. semester	☐ 6. semester	☐ 9. semester

Hvilken retning går du på?

1.-5. semester

- Kommunikation og Digitale Medier

6. semester

- Informationsvidenskab Interaktive Digitale Medier Kommunikation

7.-10. semester

- Informationsvidenskab Interaktive Digitale Medier Informationsarkitektur
 PD-Linjen Kommunikation Oplevelsesdesign

BA tilvalg

- Informationsvidenskab Interaktive Digitale Medier Kommunikation
 Mediefag

KA tilvalg

- Mediefag BaIT

Projekttitlel: Terror: "Når emnet tegner fortællingen" - en kvantitativ og kvalitativ analyse af fem dagblades dækning af attentaterne i København den 14.02.15

Antal sider: Tegn: 354.301 - Sider:148

(dette SKAL udfyldes, da sekretariatet ikke må modtage projektet, hvis anslag overskrider det tilladte)

Dette skema udfyldes, udskrives i 2 eksemplarer og vedlægges projektet på afleveringsdagen.

Forord

Vi ønsker at rette en stor tak til vores vejleder, Camilla Dindler, for kyndig feedback, inspirerende teoretiske perspektiver og derudover for lån af et utal af interessante bøger.

Derudover ønsker vi at takke familier, kærester, koner og venner for at støtte tre tosser, der i Februar, netop som attentaterne havde ramt, besluttede sig for at kaste sig over hvad der kan gå hen og blive af de mest afgørende hændelser i dansk historie, og samtidig forholde sig kritisk til hvad der blev kaldt et angreb mod Danmark og vores værdier.

Jannik H. Hansen, Jesper Baagø Lange & Mikkel A. Kongstad Hansen
Oktober 2015

Abstract

Title:

Terror: When the subject frames the story

A quantitative and qualitative analysis of five Danish newspapers' coverage of the attacks in Copenhagen 14/2-2015

One month after the terrorist attacks in Paris where the caricature magazine Charlie Hebdo was the goal of the attacks, gunfire hit Krudttønden in Copenhagen where a public afternoon event called "Art, Blasphemy and Freedom of Expression" was taking place. The considered goal of the attack was Lars Vilks, the man who drew prophet Muhammed as a dog, who was attending the event. This information was presented as central in the news coverage and as Danish Security – and – Intelligence Service (PET) released a press release stating this was terror in spite of the Intelligence Service not knowing anything about the motive of the attackist at that point. Danish and International media started calling the shootings a terrorist attack. Nine hours later another gruesome shooting took place outside the City's Great Synagogue in Krystalgade. This shooting was quickly linked with the shooting earlier the same day. After the terrorist was killed by Danish Police the media embarked on yet another important task in making sense of things and presenting the Danish population with information and background insights in the terrorists life as a criminal, who had been released after serving prison time because of a knife attack just two weeks prior to the attacks.

This thesis seeks to investigate the outer and inner details of the media coverage during a 14 day period starting from the day after the attacks. By doing this, it's the thesis' objective to identify which dominating frames was produced by the media and how it affected the medias role as an independent fourth branch of government. The thesis is based on quantitative and qualitative analysis (a framing analysis) of 413 media units collected from five national Danish papers. In the quantitative analysis we identify a dominating representation of news stories in the medias coverage as well as a domination of the sources (politicians

from the government wing, other media and police) that constitutes almost 50 percent of the total amount of sources in the 413 media units. The representation of sources is more or less unison in the five newspapers coverage. We also identify two dominating over-frames; “Society and its values is under attack” and “The terrorist”. In the framing analysis we look at which dominating underlying frames are manifest in these over-frames. In doing such we identify no frames that directly contest each other or the over-frames. In the framing analysis we also identify how authoritative sources such as politicians, Police, Danish Security – and Intelligence Service and Terrorism Expert Magnus Ranstorp perform as crucial definers in the framing of the attacks. Lastly we identify how the salience of certain cultural phenomena such as “freedom of speech”, and the use of Charlie Hebdo as an exemplar of terror, is central in the media frames.

As a result of these key findings in the quantitative analysis and the framing analysis this thesis discusses whether the medias role in the coverage of the attacks can be seen as in line with the medias self image as a “fourth branch of government”. This, because the media coverage can be seen as dependent of authoritative sources and because the media is not able to produce competing frames in its coverage of the attacks. The thesis also discusses whether this dependency can be seen as an indicator of cultural hegemony that is manifest in the journalistic practice making journalists reproduce dominating frames about the attacks.

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	6
PROBLEMFELT	7
PROBLEMFORMULERING	12
LITTERATURREVIEW	13
MEDIER, TERROR OG KRIG – EN POSITIONERING AF INDEVÆRENDE SPECIALE	13
TEORI	16
FRAMING	16
KULTURENS MAGT	25
JOURNALISTIKKENS UAFHÆNGIGHED	29
DE (U)AFHÆNGIGE MEDIER	33
METODE	40
SAMPLING - UDVÆLGELSEN AF MEDIER	40
ANALYTISKE METODER	45
FORSKNINGSDESIGN	48
KODESKEMA OG KODEMANUAL	57
KVANTITATIV INDHOLDSANALYSE	63
DEN OVERORDNEDE STRUKTUR	63
KVANTITATIV ANALYSE DEL 1	65
<i>Delkonklusion af kvantitativ analyse del 1</i>	82
KVANTITATIV INDHOLDSANALYSE 2	83
<i>Delkonklusion: Kvantitativ analyse del 2</i>	93
KVANTITATIV ANALYSE DEL 3: OVERFRAMES	94
<i>Delkonklusion kvantitativ analyse del 3</i>	101
SAMLET DELKONKLUSION FOR DEN SAMLEDE KVANTITATIVE INDHOLDSANALYSE	102
DEN KVALITATIVE INDHOLDSANALYSE - FRAMINGANALYSEN	103
STRUKTUR	103
FRAMINGANALYSE AF "SAMFUNDET OG DETS VÆRDIER UNDER ANGREB"	107
<i>Terrorangreb mod ytringsfriheden</i>	107
<i>"Vi står sammen mod terror"</i>	115
<i>Jøderne og sikkerheden</i>	126
<i>Uønsket Overvågning</i>	131
<i>Opinion</i>	139
<i>Delkonklusion af overramen "Samfundet og dets værdier under angreb"</i>	148
FRAMINGANALYSE AF "TERRORISTEN"	149
<i>En fortvivlet, ensom og ekstremt kriminell gerningsmand</i>	149
<i>"Den nye terrorist"</i>	156
<i>Delkonklusion af overramen "Terroristen"</i>	162
DISKUSSION	163
KULTUR	163
<i>"Samfundet og dets værdier under angreb" som kulturel frame</i>	163
<i>Den kulturelle frame om terror udvikler sig</i>	166
<i>Den frie vestlige verden under angreb</i>	166
<i>"Samfundet og dets værdier under angreb" som en makro-strukturel magt</i>	168
KILDERS INDFLYDELSE	171
<i>Primary Definers – et spørgsmål om hyppighed eller effekt?</i>	171
<i>Kildernes indflydelse</i>	173
DEN 4. STATSMAGT SOM (U)AFHÆNGIG	175
<i>Medierne som propagandamodel for "den frie vestlige verden"</i>	178

<i>Politisk dissensus og mediernes kritiske røst.....</i>	<i>180</i>
KONKLUSION.....	183
BILAG – SE VEDLAGT APPENDIKS	186

Indledning

Lørdag den 14. februar klokken 15.31 bliver der skudt mod Krudttønden i København. Der bliver foretaget et alarmopkald til politiet, og kort tid efter begynder medierne at berette om skyderierne ved Krudttønden. Her kommer det frem, at en tragedie er indtruffet, en mand er blevet dræbt, imens tre betjente meldes såret, og gerningsmanden – eller på det tidspunkt gerningsmændene – meldes på fri fod.

Hvad der herefter udfolder sig, er en jagt på gerningsmanden/mændene, som får stor opmærksomhed af medierne. Til dels på grund af sagens voldsomme karakter og dels fordi gerningsmanden er på fri fod i København med et våben. Men som detaljer vedrørende skyderierne kommer frem, begynder der at tegne sig et billede af noget langt mere alvorligt end en isoleret hændelse fra en gal mand med et våben. Denne betydningsdannelse, der finder sted, sker løbende, imens medierne dækker skyderierne intenst. Da det kort tid efter kommer frem, at skyderierne er foregået ved et arrangement for ytringsfriheden, hvor blandt andet Muhammedtegner, Lars Vilks, har været til stede, begynder medierne at spekulere i, om der er tale om skyderier, eller om dette er et terrorangreb. Kort tid efter udtaler Københavns Politi, at man ikke kender gerningsmandens motiver endnu, men at man efterforsker skyderierne som terror. Dette bliver understøttet af en pressemeddelelse fra PET, der udsendes kort før klokken 16.00, hvor PET udtaler, at omstændigheder vedrørende skyderierne peger på, at der tale om terror.

Herefter skærpes mediernes opmærksomhed omkring dækningen af skyderierne, og internationale medier begynder at dække skyderierne ved København. På Twitter etableres hashtagget #cphshooting til dækningen af skyderierne, der nu omtales som enten "attentat" eller "terror", ikke bare af den danske presse, men af en internationalt bevågende presse. Statsministeriet udsender en pressemeddelelse om, at der vil være møde i det nationale sikkerhedsråd klokken 18.00, og at alt desværre tyder på, at skyderierne ved Krudttønden var et politisk attentat og dermed terror.

Da den nu etablerede terrorist siden affyrer dræbende skud i indre by rettet mod synagogen i Krystalgade, begynder flere at spekulere om der nu er en sammenhæng mellem angrebene mod Charlie Hebdo en måned forinden. Da terroristen 13 timer efter attentatet ved Krudttønden bliver skudt og dræbt af politiet, afsluttes forløbet. Herefter begynder det opklarende arbejde med at identificere terroristen i medierne, der gradvist får adgang til flere detaljer vedrørende terroristen og hans baggrund. I de efterfølgende dage er medierne fyldt med artikler om terrorangrebet, terroristen, hans ofre, samt beretninger om flere forestående nationale mindehøjtideligheder i flere byer i landet. Billedet der tegner sig, er klart. Danmark er blevet ramt. Ikke af en række tilfældige skyderier fra en gal mand, men af et grufuldt terrorangreb der har rystet hele landet.

Problemfelt

”Den terrorisme, verden står overfor i dag – den fjerde fase i terroren – er knyttet til især to elementer. Dels til udbredelsen af en totalitær religiøs ideologi. Dels til globaliseringsprocessen, som frem for alt den industrialiserede verden har oplevet i tiden efter den Kolde Krig” (Staun, 2004, s. 8).

Sådan lyder Dansk Institut for Internationale Studiers vurdering af, hvordan terror i dag er blevet et globalt- og religiøst-nationalistisk fænomen, hvor blandt andet den 11. september fremstår som et foreløbigt højdepunkt, ifølge rapporten fra 2004. Af rapporten fremgår det yderligere, at den transnationale terrorisme i løbet 1990'erne skifter karakter fra ”politisk terrorisme, der har et konkret politisk, gerne revolutionært mål, som man søger at fremme ved vold, til at blive terror, der er baseret på mere abstrakte religiøse mål, der har apokalyptiske eller eskatologiske træk” (Staun, 2004, s. 8). Terrorens globale- og religiøst-nationalistiske karakter kan ligeledes ses i forhold til, hvordan flere udpeger den konservative politiske tænker Samuel Huntingtons ”Clash of Civilizations” (1997) som en forudsigelse af, hvordan islam vil udgøre et fundamentalt

problem for den vestlige verden og dennes fremhævelse af demokrati og frihed som universelle værdier. Dette fordi islam, udover at være en religion, også udgør en ideologi, der ikke nødvendigvis deler de samme værdier som den vestlige verden. Værdier som eksempelvis den politiske filosof Francis Fukuyama (1992) ophæver til universelle i "The End Of History And The Last Man", hvor Fukuyama ser afviklingen af totalitære ideer som kommunismen og fascismen, som et udtryk for at det liberale demokrati og den frie verden har sejret, og at vi nu har som fælles projekt at sikre en "universal history of mankind" (Fukyama, 1992, s. 48). Ved at gøre bestemte værdier til universelle, vurderer Huntington (1997, s. 56-59), at vi har skabt en problematisk antagelse af den frie verden og dens universelle værdier, der vil skabe splid mellem og i civilisationer. Dette fordi islam også er repræsenteret i den vestlige verden i kraft af multikulturalismen, og på den måde er fremhævelsen af bestemte værdier som universelle med til at skabe splid: "The forces of integration in the world are real and are precisely what are generating counterforces of cultural assertion" (Betts, 2010, para. 11). Efter terrorangrebene den 11. september udtrykker professor i mellemøstlige studier, Fouad Ajami (2008) enighed med Huntington og påpeger at disse universelle værdier snarere er et elitært fænomen, end en afspejling af den faktiske virkelighed:

"There was no "universal civilization," Huntington had observed; this was only the pretense of what he called "Davos culture," consisting of a thin layer of technocrats and academics and businessmen who gather annually at that watering hole of the global elite in Switzerland" (Ajami, 2008, s. Para. 5).

Men hvor flere har brugt Huntington til at føre argumentation for, at islam udgør en trussel overfor den frie vestlige verden, så negligerer de ofte Huntingtons centrale pointe om "Western belief in the universality of Western culture suffers three problems: it is false; it is immoral; and it is dangerous" (Betts, 2010, para. 15), og vesten bør derfor holde sig fra militære interventioner som Golf-krigen 1990-1991, da disse blot vil understrege en dobbeltmoral i at agitere for frihed og fred som universelle værdier, imens man indsætter militære styrker og udfører luftangreb i et muslimsk land.

Dette skel mellem vestens fremhævelse af universelle værdier og forståelsen af terroren som værende et produkt af globaliseringen og udbredelsen af en totalitær religiøs idé, er blevet centrale i forhold til, hvordan terror i dag bliver forstået som et angreb på den vestlige verdens værdier. Ni dage efter terrorangrebene den 11. september erklærer USA's præsident George Bush krig mod Al-Qaeda med følgende udmelding, og følger derved ikke Huntingtons anbefaling om ikke at stikke hånden ned i hvepsere:

"They hate what they see right here in this chamber: a democratically elected government. Their leaders are self-appointed. They hate our freedoms: our freedom of religion, our freedom of speech, our freedom to vote and assemble and disagree with each other" (Washington Post, 2001, para. 48)

Da angrebet den 11. september aktiverer artikel 5 i Washington-traktaten¹ bliver Danmark via NATO trukket med i krig. En krig, der i lige så høj grad har Al-Qaeda, såvel som dét den står for, som mål. Det vil sige, at krigen mod terror bliver et spørgsmål om at kæmpe for vores værdier og vores frihed, sådan som Bush fremhæver det i sin tale til befolkningen ni dage efter 11. september. Deltagelsen i krigen mod terror får voldsomme konsekvenser for flere lande i den vestlige alliance, hvor blandt andet Spanien (2004) og England (2005) bliver ramt af terrorangreb i kølvandet på krigen mod terror. Denne terrortrussel gør, at flere lande blandt andet indfører masseovervågning, der af mange bliver betragtet som problematisk, da denne løsning indebærer en indskrænkning af netop de frihedsrettigheder, som den vestlige alliance påstår at kæmpe for at bevare (Keiding, 2008).

Dette sker også i Danmark, hvor en række terrorpakker er med til ændre elementer af retsplejeloven og give udvidede beføjelser til PET og Forsvarets Efterretningstjeneste i forhold til blandt andet at få udleveret personfølsom data og oplysninger om borgernes privatliv. Da Muhammedkrisen rammer Danmark i 2005-2006 kommer en anden frihedsrettighed i form af ytringsfriheden også på

¹ "Deltagerne er enige om, at et væbnet angreb mod en eller flere af dem i Europa eller Nordamerika skal betragtes som et angreb mod dem alle; og de er følgelig enige om, at hvis et sådant væbnet angreb finder

dagsordenen i forbindelse med kampen mod terror. Dette fordi denne værdi er med til at skabe yderligere et skel mellem vores vestlige værdier og islam. Nielsen (2014) vurderer, at Muhammedkrisen i Danmark har været afgørende for, hvordan Danmark er blevet en del af den globale terrortrussel, da Muhammedtegningerne er med til understrege et "dem" og "os"-skel på værdier. Og samtidigt har tegningerne siden "optrådt som et hovedelement i vurderingen af både konkrete sager om formodede terrorplaner og i vurderingen af den generelle trussel mod Danmark" (Nielsen, 2014, s. 25). Krisen med Muhammedtegningerne og terrorangrebene den 11. september har ifølge terrorforsker Ann-Sophie Hemmingsen (Kappelgaard, 2011) ikke nødvendigvis en direkte sammenhæng, men samtidig vurderer hun, at Muhammedkrisen nok havde udspillet sig anderledes, hvis ikke angrebene og den efterfølgende konfliktoptrapning ikke var gået forud for tegningekrisen. Hemmingsen (Kappelgaard, 2011) vurderer i øvrigt, at terrorangrebene har spillet en stor rolle i forhold til dele af det politiske liv, og at det eksempelvis fremgår af hvordan nødhjælp og ulandsbistand i dag italesættes som noget, der forebygger terrorisme og radikaliserer. Samtidig vurderer Hemmingsen (Kappelgaard, 2011), at årsagen til at terrorangrebene den 11. september har haft så store konsekvenser ikke så meget er "selve angrebene, som det er den måde, hvorpå vesten reagerede på dem" (Som citeret i Kappelgaard, 2011, para. 19).

Indtil den 14. februar 2015 havde Danmark oplevet en række optrævlede terrrorsager som eksempelvis Glostrupsagen i 2005, David Headleys planlægning af et angreb mod Jyllands-Posten, et mislykket terrorforsøg mod Jyllands-Posten fra Loris Doukaiev i 2010, en række attentatforsøg mod Muhammedtegner Kurt Westergaard i 2010 og mod formand for Trykkefrihedsselskabet Lars Hedegaard i 2013. Fælles for alle disse terror- og attentatforsøg er, at de alle blev sat i relation til terrortruslen mod Danmark og i særdeleshed ytringsfriheden, fordi flere af målene for angrebene var udpegede mål for terrorismen i form af Muhammedtegnere og Jyllands-Posten, der som avis bragte tegningerne første gang. En måned før attentaterne i København bliver Frankrig ramt af et terrorangreb, hvor brødrene Chérif and Saïd Kouachi angriber satiremagasinet Charlie Hebdo og dræber 11 ansatte, imens deres formodede associerede Amedy

Coulibaly dræber 4 i forbindelse med en gidseltagning i et jødisk supermarked. Angrebet i Paris har et forløb på 3 dage – fra skuddene mod Charlie Hebdo til de to brødre fanges - og dræbes - og gidselsituationen i det jødiske supermarked slutter. Det hele bliver dækket løbende af alverdens medier, der tilmed følger de franske gendarmer i jagten på de to brødre, imens der er journalister til stede tæt ved supermarkedet. Dækningen heraf møder kritik hos blandt andet journalist og radiovært, Anders Kjærulff, der kritiserer medierne for at piske en stemning op med deres dækning og for at løbe terroristernes ærinde med at sprede angst gennem en sensationalistisk, "breaking news"-dækning:

"Det blev et studie i angst med angst på. Af rædsel. Af terror i sig selv. Af manglende viden. Og i et overblik, der bevidst ødelægges for den gode, frygtfulde stemnings skyld. Vi skal være bange. Meget bange. Og politikerne skal gøre noget. NU! skriger vi, og det gør de så for åbne kameraer og helt og aldeles uden at tænke sig om – for midt i et hav af frygt er der ikke tid til det" (Kjærulff, 2015, para. 22)

Sammenhængen mellem terrorismen og medierne bliver også udpeget af Walsh (2010), der fremhæver, at "Media attention is an important vehicle by which terrorists communicate with their audiences, and thus a central goal of many terrorist groups is to influence the scale and tone of media attention to their attacks" (Walsh 2010, s. 1). På den måde kan medierne ses som en del af terrorismen, i den forstand, at medieopmærksomhed kan være med til at skabe frygt, hvilket er en del af terrorismens formål. Men har denne frygt som terrorismen er med til at sprede også manifesteret sig på andre måder i samfundet? Jensen (2012) vurderer, at "9/11 og den efterfølgende krig mod terror har etableret en magtfuld fortolkningsramme, når journalister, eksperter og politikere skal sætte ord på og viderebringe nyheder om et terrorangreb" (Jensen, 2012, s. 88). Denne magtfulde fortolkningsramme er ligeledes hvad der ligger til grund for indeværende speciales indledende undren om mediernes rolle i forbindelse med dækningen af attentaterne i København. Vi ønsker således at undersøge, hvilken betydning det har haft for mediernes dækning i forbindelse med skabelsen af forståelsesrammer om attentaterne i København,

hvor et arrangement for ytringsfriheden og en jødisk synagoge var målet. Dette blandt andet på baggrund af en undren over, hvor hurtigt flere medier og politikere på sociale medier var til at kalde attentaterne for terror på baggrund af målet for det første skyderi ved Krudttønden. Et skyderi ved Krudttønden, der allerede blev omtalt som terror inden gerningsmanden var blevet fanget og alle informationer vedrørende hændelsen blev offentlig kendt. Når terror i dag betegnes som et globalt – og religiøst-nationalistisk projekt, hvis formål er at bekæmpe vores vestlige værdier – eller "our freedoms", som George Bush omtaler dem – så er det blevet et spørgsmål om en transnational ideologisk kamp mellem værdier, der som Huntington (1997) påpeger det, baserer sig på en farlig præmis, fordi vi tror at vestlig kultur er universel. Derfor ønsker indeværende speciale at undersøge hvilke forståelsesrammer medierne producerede i forbindelse med attentaterne i København, og dette med henblik på at klarlægge hvorvidt medierne dækkede attentaterne uafhængigt af denne transnationale ideologiske kamp og værdineutralt i forhold til denne, eller om der er forhold der kan siges at have en afgørende rolle for, hvordan medierne har ageret i forbindelse med deres dækning?

Problemformulering

På baggrund af denne undren vil indeværende speciale arbejde ud fra følgende problemformulering:

Hvilke dominerende frames producerede medierne i forbindelse med dækningen af attentaterne i København, og hvilken betydning fik det for mediernes rolle som den fjerde statsmagt?

Litteraturreview

Formålet med dette litteraturreview har været at skabe overblik samt at give indsigt i såvel dansk som international litteratur, hvis resultater har bidraget til forståelsen af mediernes muligheder og ageren i forbindelse med formidlingen af nationale sikkerhedsanliggender i form af enten krig eller terror.

Hensigten herfor har været at kvalificere vores baggrundsviden med henblik på at indskrive vores projekt i dette forskningsfelt og positionere dette speciale i forhold til den udvalgte litteratur.

Mængden af litteratur indenfor dette felt er stor og måderne, hvorpå denne litteratur er blevet fundet, har henholdsvis været en omfattende søgning i diverse socialvidenskabelige litteratur- og tidsskriftsdata-baser samt "snowballing"-metoden (Bryman, 2008, s. 184). Herefter var en afgrænsning nødvendig og denne blev skabt på baggrund af relevans i henhold til indeværende speciales problemformulering og specialets tidsbegrænsning.

Den udvalgte litteratur som indgår i dette litteraturreview vil bestå af: Almagor (2005), Lumbaca & Gray (2011), Walsh (2010), Hjarvard & Kristensen (2014) Robinson et al. (2010) og Reese & Lewis (2009).

Medier, terror og krig – en positionering af indeværende speciale

Dette speciale adskiller sig fra ovenstående litteratur på forskellig vis.

De tre første undersøgelser (Almagor, 2005; Lumbaca & Grey, 2011; Walsh, 2010) beskæftiger sig med samspillet mellem terrorister og medier, og hvordan begge aktører kan drage fordel af hinandens roller. Derudover søger de alle at opstille en række normative forslag til, hvordan medier i fremtiden bør dække terrorangreb set ud fra et moralsk og etisk perspektiv. Her vil vores speciale adskille sig i kraft af vores fokus på forståelsesrammer, og hvordan medierne har produceret disse om attentaterne i København, og i forlængelse heraf om mediernes uafhængighedsprincip bliver udfordret i forbindelse med spørgsmålet om et nationalt sikkerhedsanliggende. Derudover benytter vi en mere omfattende metodisk tilgang ved metodekombinationen af en udtømt

kvantitativ indholdsanalyse efterfulgt af en kvalitativ indholdsanalyse i forhold til en specifik case, hvilket adskiller sig i forhold til et historisk perspektiv på flere cases (Almagor, 2005. Lumbaca & Gray, 2011) og en antologisk tilgang (Walsh, 2010).

I såvel Hjarvard & Kristensen (2014) som Robinson et al. (2010) er fokus på, hvorledes medierne har dækket krige med brede politiske flertal, og hvorvidt den redaktionelle positionering har været i overensstemmelse med den politiske elite, om den har været balanceret, eller om den har forholdt sig kritisk. Krig og terrorattentater kan begge kategoriseres som nationale sikkerhedsanliggender, hvorved den journalistiske dækning af disse ofte indeholder mange af de samme mekanismer, hvilket gør Hjarvard & Kristensen (2014) samt Robinson et al. (2010) relevante for indeværende litteraturreview.

Indeværende speciale adskiller sig dog ved ikke at forholde sig til indtræden i krige, men derimod at undersøge to specifikke attentater og hvilke forståelsesrammer medierne har produceret i deres dækning af attentaterne. Samtidig retter vi et fokus på kultur i kraft af Entmans (1993) og Van Gorps (2007) kulturelle aspekter af framing, og derfor vil vi bidrage med yderligere viden til feltet i forhold til, hvordan kulturel hegemoni kan have indflydelse på en frames dominans i spørgsmålet om et nationalt sikkerhedsanliggende.

Fælles for henholdsvis Hjarvard & Kristensen (2014) og Robinson et al. (2010) er benyttelsen af en metodekombination af en kvantitativ og kvalitativ indholdsanalyse, hvor stikprøvesamlingen af medieenheder har været rettet mod leder-artikler og forløbet over flere år. Ydermere har Robinson et al. (2010) suppleret med interviews af journalister samt primære og sekundære kilder. I indeværende speciale benytter vi en tilsvarende metodekombination, hvori forskellen fra ovenstående tilgange består i én udtømt sampling fra en afgrænset tidsperiode, i form af 14 dage efter attentaterne. Dette adskiller sig ved ikke at følge en dæknings udvikling over tid i henhold til den redaktionelle positionering hertil som hos Hjarvard & Kristensen (2014) og Robinson (2010), men derimod hvordan to attentater bliver defineret og dækket i perioden lige efter og kun i denne periode. Derudover undersøger vi også flere genrer end ledere ud fra en

bevidsthed om, at de journalistiske genres epistemologi også kan have en central indflydelse på dækningens karakter.

Derudover er der Reese & Lewis (2009) undersøgelse af, hvordan framen "War on Terror" er blevet til et kulturelt forankret organiserende princip gennem en konstant og ukritisk brug af den amerikanske presse og på baggrund af framens sponsorer (Reese & Lewis, 2009). Fokus i deres undersøgelse har klare paralleller til indeværende speciale i forhold til det kulturelle perspektiv. Der er dog nogle punkter, der adskiller de to. Det første værende det tidslige aspekt, hvor Reese & Lewis (2009) har fulgt en frames udvikling og manifestation over en længere periode. Vores fokus har i modsætning hertil ikke har været at følge "terror"-begrebets udvikling over de følgende 14 dage efter attentaterne, men at benytte et bredere fokus, som undersøger de udvalgte mediers skabelse af forskellige forståelsesrammer, hvor "terror"-begrebet også vil indgå som et centralt element heri.

Reese og Lewis (2009) benytter en deduktiv tilgang, og man kan her rette en kritik for "søg og du skal finde"-tilgangen, hvor Reese & Lewis fokuserer på "War on terror"-framens udvikling og benyttelse over tid. Dette relaterer sig både i forhold til dens repræsentation i diverse medier og samtidig i forhold til at kunne se, hvornår og hvordan den bliver internaliseret på et kulturelt samfundsplan, som både afspejles i journalisters brug af begrebet samt i befolkningens brug af samme. I modsætning hertil har vi ikke benyttet en søgestreng, hvori terror indgår, men har derimod benyttet en søgestreng, der hedder "attentat + københavn", hvilket giver et bredere empirisk grundlag, hvor flere dominerende frames kan identificeres. Dette fordi vi ikke har søgt at bekræfte en terror-frame, men i stedet har kigget på, hvad man kan kalde dens bredere repræsentation i forskellige frames, der ikke nødvendigvis knytter sig direkte til en bestemt term, som eksempelvis "War on terror". Samtidig adskiller indeværende speciale sig ved en eksplorativ tilgang i identificeringen af dominerende frames indenfor udtømt tidsperiode, hvilket har dannet grundlag for vores metodekombination på baggrund af vores empiri. Dette ved at metodekombinationen blev fundet mest brugbar i forhold til at kunne give en så

komplet besvarelse af problemformuleringen som muligt med henblik på identifikation af flere dominerende frames i mediernes dækning samt at diskutere, hvilken betydning dette fik for mediernes rolle som den fjerde statsmagt.

Teori

Framing

Framing er et paradigme inden for kommunikationsforskning, der har vundet frem fra omkring årtusindskiftet, både som analysemodel såvel som en teoretisk forklaringsramme (Van Gorp, 2005). Der eksisterer dog ikke nogen entydig definition af begrebet eller af den metodiske fremgangsmåde, som kan bruges i forbindelse hermed (Entman 1993; De Vreese 2005).

På tværs af dette forskningsfelt fremhæves forskellige aspekter som værende væsentlige for analysen af et bestemt indhold.

Ens for disse forskellige tilgange til feltet er dog, at framing fokuserer på, hvorledes et emne organiseres og præsenteres – ved såvel fremhævelse som udeladelse af visse aspekter. Man kan med andre ord oversætte begrebet til dansk, hvor det vil betyde ”at sætte rammen for et givent emne”.

I nyhedsjournalistikken, som vores speciale har som undersøgelsesfelt, er det dels journalister og redaktører, der står for denne organisering og præsentation af emner. Dette gør de blandt andet ved at anvende kilder, inddrage statistik, bruge visuelt materiale og benytte et specifikt ordvalg. Herudover er det til slut modtagerne af nyhedsformidlingen, som afkoder den formidlede tekst (skrift, tale, infografik, lyd etc.), og på denne måde fortolker nyheden.

Hvordan medierne vælger at frame et specifikt emne kan altså have stor indflydelse på den offentlige meningsdannelse, idet medierne står for en stor del af vores nyheds- og oplysningsstrøm (De Vreese, 2005).

Framingens udefinerede karakter – en velsignelse eller en forbandelse?

Der har blandt lærde inden for kommunikationsfeltet hersket en uenighed om, hvorvidt framingens udefinerede karakter er en styrke eller en svaghed for

begrebet som forskningsfelt (Entman, 1993; D'angelo, 2002). Entman argumenterer i artiklen "Framing: Toward a clarification of a fractured paradigm" (Entman, 1993) for, at der mangler en omfattende og grundlæggende definition af framingbegrebet, og at denne fragmenterede karakter hæmmer framingforskningens disciplinære status. I modsætning hertil findes eksempelvis D'angelo (2002), som netop anser framingforskningens teoretiske diversitet og løse definition som en styrke, da det opmuntrer forskere til at bruge framing i projekter af vidt forskellig karakter.

Vi anerkender, at der er en styrke i framingens diversitet, idet teorien kan bidrage til at skabe viden på tværs af videnskabsfelter. Vi anser det dog samtidig som et problem, at en manglende definition kan gøre det svært at gennemskue forskerens teoretiske afsæt. Derfor vil vi i følgende beskrive framingteoriens forhold til agenda-setting teori, ligesom vi vil redegøre for forskellige framingteoretiske forståelser. Derudover vil vi klargøre dette speciales teoretiske afsæt.

Framing og agendasetting – to alen af samme stykke eller?

Hvorvidt framing og agenda-setting bør ses som to sammenhængende kommunikationsteorier eller to adskilte størrelser, er der delte meninger om (Scheufele & Tewksbury, 2007; McCombs, 2004; Van Gorp, 2007). Scheufele & Tewksbury (2007) argumenterer for, at framingteorien bør ses som værende i forlængelse af agenda-setting, men ikke sammenhængende. Dette skyldes, ifølge Scheufele & Tewksbury (2007, s. 14), at agenda-setting fokuserer på sammenhængen mellem massemediernes vægtning af et emne og modtagerens kendskab til dette emne. Altså har agenda-setting et "accessibility" fokus, idet teoriens forståelse af effekt er, at prioriteringen af nyhedsindhold har afgørende betydning for modtagerens "adgang" til emner, og derfor har dette også indflydelse på den offentlige opfattelse af et givent emnes relevans.

Framing, derimod, har fokus på, hvordan fremstillingen af et emne, kan have betydning for, hvordan modtageren forstår dette emne. Framingteoriens forståelse af effekt er derfor, at måden hvorpå et emne beskrives, har betydning

for modtagerens forståelse af dette emne. Den primære forskel mellem de to er altså, at agenda-setting teorien beskæftiger sig med, hvorvidt vi tænker på et emne, hvorimod framingteorien fokuserer på, hvordan vi tænker på det.

McCombs (2004) argumenterer dog for, at de to begreber er uadskillelige størrelser, og at framing bør ses som en mere raffineret version af agenda setting. Derfor betegner han også framing som "second-level agenda setting" (McCombs, 2004, s. 17), da fokus er på at fremhæve visse aspekter af et givent emne.

Denne forståelse af framing som værende second-level agenda-setting kan ligeledes ses i forhold til George Lakoffs (2004) vurdering af, at framing ikke nødvendigvis sker i måden et emne italesættes, men blot i kraft af, at det italesættes: "The word is defined relative to that frame. When we negate a frame, we evoke the frame" (Lakoff, 2004, s. 4). Netop titlen på George Lakoffs (2004) bog tjener som eksempel herpå – "Don't think of an elephant". I dette tilfælde bliver det ikke negationen, der skaber framen, men derimod det omkringliggende indhold og altså den blotte italesættelse.

Vi vurderer, ligesom Scheufele & Tewksbury (2007), at de to teoretiske begreber er adskillelige i kraft af deres divergerende teoretiske præmisser. Agenda-setting centrerer sig omkring vægtningen af forskellige emner i nyhedsdækningen, hvorimod framing centrerer sig omkring måden, hvorpå sådanne emner præsenteres og forklares. Indeværende speciale vil derfor ikke have fokus på, hvilke emner der er blevet inddraget i mediernes dækning af attentaterne, men derimod hvordan forskellige emner er blevet præsenteret og derved, hvilke forståelsesrammer der er blevet skabt i mediernes dækning.

Issue specific versus generic framing

Inden for framingteorien fremhæves forskellige aspekter som værende væsentlige i analysearbejdet med frames. Der arbejdes her med to forskellige tilgange til arbejdet med framing. Den ene tager udgangspunkt i det, som kaldes emnespecifikke frames. Emnespecifikke frames er frames, der er særligt knyttet

til ét specifikt emne, og skabes ved en induktiv bearbejdning af datamaterialet. Dette kunne eksempelvis være ved at analysere de amerikanske mediers fremstilling af Rusland i forbindelse med den kolde krig. En ulempe ved sådanne emnespecifikke frames er, at de i høj grad er låst til det undersøgte datamateriale, og de derfor er svære at bruge i andre undersøgelser (de Vreese, 2005). Fordelen ved denne tilgang er imidlertid, at det er muligt at behandle datamaterialet mere kvalitativt, og herved opnå flere nuancer i analysen.

Den anden tilgang kaldes generiske frames som, i modsætning til de emnespecifikke frames, har en deduktiv tilgang. Her opstilles og operationaliseres nogle mere strukturelle frames før selve analysen (de Vreese 2005). Eksempler på sådanne frames er Semetko og Vaklenburgs (2000) fem generiske frames: konflikt, human interesse, ansvarstillæggelse, moral og økonomiske konsekvenser. Fordelen ved sådanne frames er, at de kan benyttes på tværs af emner og undersøgelser. Derudover gør en sådan tilgang det også nemmere at efterprøve undersøgelsens resultater, da der er en mindre grad af fortolkning. Ulempen ved en sådan tilgang er derimod, at nuancer i datamaterialet kan gå tabt.

Vi vil i indeværende speciale arbejde med emnespecifikke frames, der altså er skabt på baggrund af vores datamateriale. Dette for fyldestgørende at kunne besvare første del af vores problemdefinition om, hvordan medierne skaber dominerende frames om attentaterne.

Mod en definition af framingbegrebet

Som tidligere nævnt er der ikke nogen entydig definition på framing. Vi vil derfor i følgende redegøre for de framingteoretikere, hvis begrebsapparat og -forståelse vi vil benytte os af.

Robert Entman (1993) forsøger at præcisere begrebet ved at identificere generelle tendenser i framinglitteraturen, og foreslår herpå en mere universel forståelse af begrebet.

Denne præcision af begrebet framing omhandler i høj grad præsentation af et givent emne:

"Framing essentially involves selection and salience. To frame is to select some aspects of a perceived reality and make them more salient in a communicating text, in such a way as to promote a particular problem definition, causal interpretation, moral evaluation, and/or treatment recommendation for the item described." (Entman, 1993, s. 52).

Præsentation af et emne sker ifølge Entman (1993) ved udvælgelse (selection) og fremhævelse (salience). Disse to begreber er ifølge Entman (1993) essentielle i opbygningen af en frame, da man ved at udvælge og fremhæve forskellige informationer kan tydeliggøre forskellige aspekter af et emne, og på den måde vinkle historier på forskellig vis. Det er her værd at notere, at et sådan fokus på udvælgelse og fremhævelse også gør sig gældende med omvendt fortegn. Ved dette skal forstås, at man ved at fremhæve og udvælge visse aspekter også udelader andre aspekter, og denne udeladelse også er med til at danne framen. Frames er altså skabt af, hvad der udelades lige såvel som udvælges og fremhæves, da udeladelse ifølge Entman (1993) bidrager til at guide læseren til en bestemt forståelse, på samme måde som fremhævelse gør.

Ved at udvælge samt fremhæve visse aspekter, kan man guide modtageren mod en forståelsesramme af en oplevet virkelighed. En sådan forståelsesramme kan skabes ved brug af forskellige framingfunktioner. Entman (1993, s.52) opererer med fire af disse:

Problemdefinition – Beskriver hvad en given aktør gør med hvilken konsekvens.

Årsagssammenhæng – Identificerer det kausale forhold bag den givne problemstilling.

Moralsk stillingstagen – Bedømmer involverede aktører og deres handlinger.

Løsningsforslag – Fremsætter og retfærdiggør en eller flere mulige løsninger på problemet.

En tekst indeholder ikke nødvendigvis alle framingfunktioner, men én enkelt sætning kan samtidig indeholde flere af de fire framingfunktioner på samme tid.

Entman (1993) identificerer også fire steder i kommunikationsprocessen, hvor framing finder sted:

Kommunikatøren – foretager (u)bevidste valg i udvælgelsen og fremhævelsen af bestemte informationer, der er med til at skabe en specifik fortolkningsramme.

Tekst² - indeholder frames i form af udvalgte eller fravalgte kilder, nøgleord, stereotyper og fraser.

Modtageren – har iboende kognitive fortolkningsrammer, som er med til at guide modtagerens forståelse. Disse kan godt være modstridende med rammen i teksten eller kommunikatørens intenderede framing-formål.

Kulturen – "Lageret" af almindelige, fælles frames hos størstedelen af en social gruppe.

Grundet dette speciales fokus på mediernes produktion af et eller flere dominerende frames, vil vi behandle andet led i kommunikationsprocessen: Teksten. Vi vil altså ikke kunne konkludere noget om, hvordan eksempelvis mediernes læsere har forstået angrebens karakter, eller hvilke overvejelser der ligger bag journalisterne vinkling af artiklerne. Vi vil derimod kunne belyse, hvilke fortolkningsrammer der har domineret mediernes dækning, samt hvilke kilder og sproglige virkemidler der har været med til at understøtte disse.

Frames manifesterer sig, ifølge Entman (1993), blandt andet i kraft af tilstedeværelsen eller fraværet af bestemte nøgleord, faste vendinger, stereotyper og kilder, som er med til at forstærke en specifik forståelse af et givent emne.

En anden, om end lignende, teoretisk tilgang til framing findes hos Gamson & Modigliani (1989), som arbejder med begrebet media packages i forbindelse med framing. Sådanne media packages kan anskues som værende fortolkningsenheder, hvis formål er at skabe en bestemt forståelse af et givent emne. Som kernen i media packages finder man rammen, som er: "a central

² Ved tekst forstås en bredere vifte af formidlingsformer som tekst, tale osv.

organizing idea [...] for making sense of relevant events, suggesting what is at issue" (Gamson & Modigliani, 1989, s. 3). Det er her værd at benævne, at en frame, ifølge Gamson & Modigliani (1989), ikke skal forveksles med at være for eller imod et politisk emne, men derimod anses som værende en central, meningsskabende idé.

Media packages er blandt andet skabt, og kan identificeres, i kraft af forskellige framing og reasoning devices. Disse devices kan anskues som værktøjer til at skabe en specifik forståelsesramme af et givent emne, og kan derfor også benyttes som værktøjer til at identificere en frame. Gamson & Modigliani skelner mellem framing devices, som foreslår, hvordan man skal forstå et givent problem, og reasoning devices som retfærdiggør, hvad der skal gøres ved dette (Gamson og Modigliani, 1989).

Gamson og Modigliani (1989, s. 3) opererer med fem forskellige framing devices, som er:

Metaforer

Eksempler

Catchphrases

Beskrivelse

Billeder

Herudover opererer de med følgende tre reasoning devices:

Roots (kausal analyse af problemet)

Konsekvenser (problemets mulige effekt)

Principiel appel (moralsk stillingstagen)

Disse otte devices fungerer som kondenserende symboler, der hver især indeholder essensen af en given frame og derfor også egenhændigt kan illustrere den (Gamson & Modigliani, 1989, s. 3).

Hvor Gamson og Modigliani arbejder med media packages, arbejder Baldwin Van Gorp (2007) med termen frame packages. Frame package er tæt forbundet med Gamson & Modiglianis førnævnte media package begreb. Hvor Gamson &

Modigliani (1989) anser en media package som værende fortolkningsenheder, der er med til at skabe en given forståelse af et emne, betegner Van Gorp (2007) en frame package som:

"a cluster of logical organized devices that function as an identity kit for a frame[...]Such a frame package is composed of three parts that will be defined subsequently: the manifest framing devices, the manifest or latent reasoning devices, and an implicit cultural phenomenon that displays the package as a whole" (Van Gorp 2007, s. 64).

Netop denne tredje del, et kulturelt fænomen, kan siges at adskille Van Gorps tilgang til framing feltet fra Gamson & Modigliani. Van Gorp anser altså en frame, som værende et centralt tema i "pakkens" kerne, der organiserer de forskellige framing og reasoning devices omkring sig (Van Gorp 2007, s. 64). Specielt for Van Gorp er et fokus på frame packages, hvor kulturelle fænomener fungerer som centralt tema. Dette kan eksempelvis være en arketype, en værdi, en mytisk figur eller et narrativ (Van Gorp 2007). Disse kulturelle fænomener vurderer vi relevante til vores analyse, da vores speciale har til formål at undersøge, hvordan medierne har produceret en eller flere dominerende frames om attentaterne i København.

Disse tre framingteorier vil fungere som indeværende speciales framingteoretiske analyseinstrumenter. Vi ser en lighed mellem de tre teorier i kraft af deres fælles fokus på fremhævelse som værende essentielt for skabelsen af en frame. Samtidig tilbyder de tre teorier forskellige analyseinstrumenter i form af Entmans framing functions (1993), Gamson og Modiglianis framing devices (1989) og Van Gorps kulturelle fænomener (2007). Disse vil blive brugt i analysen til at konstruere de identificerede, dominerende frames og tilhørende underliggende frames.

Framing som magtfaktor

Framingens fremhævelse af nogle aspekter og udeladelse af andre, giver samtidig framing relevans i forhold til politisk kommunikation (Entman, 1993). Her vil forskellige parter i den politiske sfære kæmpe for at være de definerende i skabelsen af frames i nyhedsjournalistikken.

Af samme grund kan framing ses som et centralt aspekt i udøvelsen af politisk magt. Entman (1993) går så langt som at beskrive den enkelte frame i en nyhedshistorie, som værende et aftryk af magt, da den afspejler interesser, der har kæmpet om at dominere teksten.

Denne kamp om at definere rammen for forståelse af et emne, kan være ensartet på et analyseniveau, men samtidig indeholde konkurrerende frames på et andet. Her nævner Entman (1993) debatten op til Golf krigen, hvor der eksisterede en homogen udlægning af problem definition, kausalitet og moralsk stillingstagen, men to forskellige løsningsforslag. Den politiske elite kæmpede om at definere framens løsningsforslag, og nyhedsdækningen indeholdt derfor forskellig fakta og evaluering heraf. Entman (1993) nævner en interessant iagttagelse i forbindelse hermed, nemlig at framing kan indeholde en selvforstærkende kraft ved at udelukke andre forståelser af et givent emne. I ovenstående eksempel blev de to løsningsforslag så dominerende i nyhedsformidlingen, at alternative forslag ikke blev anset som værende acceptable.

Her er det værd at nævne, at denne dækning fandt sted før fremkomsten af mere dialogbaserede medier, som eksempelvis sociale medier, og det derfor i dag kan være nemmere at bryde igennem med alternative vinkler, idet de klassiske medier også fra tid til anden bygger historier på udsagn fra sociale medier. Ikke desto mindre er frames, som udtryk for magt, stadig et interessant perspektiv, da det kan være med til at illustrere, hvilke aktører der dominerer teksten.

Framing og dets videnskabsteoretiske position

Framing har, som nævnt, fokus på konstruktionen af en social virkelighed, som sker ved at fremhæve visse elementer, omtale dem på en specifik måde og udelade andre elementer. Dette kan eksempelvis være mediernes konstruktion

af en given hændelse, som dette speciale undersøger. Heri ligger en socialkonstruktivistisk forståelse, der er i klar overensstemmelse med dette speciales fokus, idet teorien fokuserer på, hvordan en social virkelighed skabes ved social interaktion. Gamson & Modigliani (1989) beskriver på følgende vis, hvordan framing i medierne er knyttet til en social konstruktion af viden:

”Media discourse is part of the process by which individuals construct meaning, and public opinion is part of the process by which journalists and other cultural entrepreneurs develop and crystallize meaning in public discours” (Gamson & Modigliani, 1989, s. 2).

Individens mening og viden samt den offentlige meningsdannelse konstrueres altså delvist på baggrund af mediernes formidling, og journalister påvirkes samtidig af den offentlige meningsdannelse.

Denne forståelse af viden, som skabt i interaktion mellem individer, understøtter socialkonstruktivismens kritiske antagelse af virkeligheden, som værende noget der ikke bør accepteres for, hvordan den umiddelbart tager sig ud. Derimod forsøger socialkonstruktivismen at påvise, at fænomener, naturligheder og sagsforhold blot kan påvises at være sociale konstruktioner, som kan ”afnaturaliseres” (Collin, 2012, s. 250).

Dette socialkonstruktivistiske fundament betyder, at framingteorien kan hjælpe os med at undersøge, hvordan medierne har produceret dominerende frames om attentaterne i København.

Kulturens magt

Vi vælger at bruge Van Gorps (2007) teori om kulturelle frames, fordi vi ønsker at undersøge, hvordan sprog og organisering/prioritering af indhold i medieenheder kan være med til at sige noget om en kultur. Dette med henblik på at se på, hvordan frames kan ses som kulturelle forståelsesrammer, der kan sige noget omkring en bestemt kultur. I vores tilfælde i forbindelse med hvordan medierne er med til at producere bestemte frames i forbindelse med

attentaterne i København. Dette vil sige, at vi udelukkende beskæftiger os med, hvordan tekst og organisering af sprogligt indhold kan ses som en måde at etablere eller vedligeholde en kultur på, for eksempel igennem framing.

Ifølge Van Gorp (2007) er frames en del af kulturen og frames kan derfor ikke ses som værende udelukkende indlejret i et medieindhold. Det handler i lige så høj grad om den betydningsdannelse, der finder sted hos modtageren af medieindholdet. Denne betydningsdannelse, der finder sted hos modtageren, er determineret af nogle ydre omstændigheder i form af kulturelle forståelsesrammer, som modtageren sætter medieindholdet i relation til:

” The receiver side of the framing model suggests, however, that the receivers connect the framing devices in a news story with cultural phenomena because they are already familiar with them. By implicitly suggesting a cultural theme, the frames can determine which meaning the receiver attaches to an issue” (Van Gorp, 2007, s. 62)

I forhold til betydningsdannelse af medieenheder vurderer Van Gorp (2007), at denne i høj grad finder sted via en række kollektive og kulturelle enheder, der udgør den sociale virkelighed. På den måde ser Van Gorp således også frames som nogle makrostrukturer, der er til stede i et givent samfund eller en given kultur. De er altså ikke alene et spørgsmål om den enkelte persons interne informationsorganisering- og håndtering, men i lige så høj grad en del af en kollektiv og social virkelighed. Dermed har frames også en kulturel betydning, fordi de altså i lige så høj grad er en del af kulturen. Fordi frames er en del af kulturen kan de også virke nærmest så naturlige, at deres indflydelse på den sociale konstruktion bliver usynlig. Derfor kan de også tilsiges at besidde en vis magt (Van Gorp, 2007). Herudover vurderer Van Gorp (2007), at essensen af framing skal ses i form af sociale interaktioner i form af interaktionen mellem medierne og deres kilder, samt hvordan modtagerne interagerer henholdsvis med medieindholdet og med hinanden. Dermed inkluderer framing, ifølge Van Gorp (2007), et tekstuel niveau (frames i medieindhold), et kognitivt niveau (modtagernes og journalisters schemata i form af nogle interne

organiseringssprincipper baseret på blandt andet viden og erfaring), et diskursivt plan (i form af frame sponsorer/ kilder), samt den lagerbeholdning af frames, der er tilstede i en given kultur (Van Gorp, 2007, S.64). I forhold til sidstnævnte lagerbeholdning ser vi her, hvordan Van Gorp (2007) på samme måde som Entman (1993) vurderer, at kultur også kan ses som en lagerbeholdning af almindelige, fælles frames hos en større social gruppe.

Ved hjælp af Van Gorps (2007) udpegning af, hvordan framing også har en kulturel dimension, i den forstand at frames ikke eksisterer alene i tekst, men også må forstås i samspil med den kultur, de er en del af, vurderer vi, at frames også kan være med til at sige noget om kultur. Dermed vurderer vi ydermere, at de frames vi vil identificere i vores datamateriale ikke kan ses udelukkende som tekstmæssige konstruktioner, men også som en del af en kultur, og derfor kan frames også siges at have en kulturel forankring.

En symbolsk konstruktion af magt

I forlængelse af Van Gorps (2007) vurdering af, hvordan frames kan ses som nogle makrostrukturer, der er til stede i en given kultur, finder vi det relevant at inddrage Thompsons (1990) ideologi-begreb. Dette fordi Thompson opererer med ideologi som en måde, at enten etablere eller vedligeholde magt gennem organisering af symboler (heriblandt tekst og billeder, men også ikke-lingvistiske udtryksformer), således at det kan genkendes af andre i en given kultur som meningsfulde konstruktioner. Her er det vigtigt at understrege, at Thompson også beskæftiger sig med ikke-lingvistiske udtryksformer, og at vi udelukkende bruger Thompsons (1990) ideologi-begreb til at undersøge, hvordan man gennem strukturering af symboler i form af ord og sprog kan etablere eller vedligeholde en magt. Dette med henblik på at besvare, hvordan medierne producerer et eller flere dominerende frames gennem gengivelse af særlige sproglige konstruktioner og symboler, der kan have afgørende indflydelse på hvilke frames, der er dominerende på tværs af vores medieenheder.

Thompson (1990) identificerer fem modi operandi for, hvordan ideologi udtrykkes gennem strategisk brug af disse symbolske konstruktioner eller organiseringer. De 5 modi operandi er: Legitimation, Dissimulation, Unification, Fragmentation og Reification (Thompson, 1990, S. 64). Herunder udpeger Thompson (1990) forskellige strategiske måder, hvorpå den symbolske konstruktion af ideologi finder sted. Fordi vi i vores eksplorative læsning af datamaterialet udelukkende har set tegn på, hvordan en af disse modi operandi finder sted, vurderer vi det derfor relevant i forhold til dette speciales problemformulering at beskæftige os med, hvordan unification yder indflydelse på mediernes produktion af et eller flere dominerende frames.

Thompson (1990) vurderer, at unification kan udøves strategisk gennem standardization, hvorved symbolske former føjes til en standard forståelsesramme, der udgør den fælles og accepterede basis for en meningsfuld symbolsk udveksling. Thompson (1990) anvender derudover symbolization of unity som en anden strategisk måde, hvorigennem unification kommer til udtryk. Denne omhandler konstruktionen af fælles symboler, der kan signalere national enhed, eksempelvis i form af et nationalt flag eller en nationalsang. Vi vurderer, at disse fælles symboler er interessante at se på i forhold til, hvordan eksempelvis "ytringsfrihed" og "vores værdier" har indflydelse på mediernes produktion af frames.

Thompson (1990) vurderer endvidere, at symbolization of unity kan være nært beslægtet med narrativization, da denne omhandler brugen af eksempelvis symbolization of unity, som en integreret del af et narrativ til at skabe en fælles fortælling gennem fremhævelsen af en shared history (Thompson, 1990). Eftersom det er indeværende speciales formål at undersøge, hvordan et eller flere dominerende frames havde en betydning for mediernes rolle som den 4. statsmagt, vurderer vi derfor, at det er relevant at anvende disse elementer af Thompsons ideologi-begreb. Dette fordi de kan være med til at elaborere på noget af den makrostrukturelle magt som Van Gorp (2007) mener, at frames har i kraft af deres forankring i kulturen, som en relativ stabil enhed, der sjældent udvikler sig radikalt over tid.

Måden at etablere en bestemt fælles fortælling (narrativitazation) ved hjælp af fremhævelsen af værdier, og herigennem en fælles historie (shared history), vurderer vi kan ses i forhold til, hvordan Entman (1993) fremhæver, at framing kan ses som en magtfaktor. Netop fordi begge disse involverer en anerkendelse af at organisering af symboler og sprog kan ses i forhold til, hvordan en magt etableres eller vedligeholdes.

Journalistikkens uafhængighed

Da anden del af vores problemformulering lægger op til at undersøge, hvordan mediernes framing af attentaterne påvirkede deres rolle som den fjerde statsmagt, vil teori omkring journalistikkens virke også inddrages.

Ideen om at medierne formidler og skildrer verden objektivt kan dateres tilbage til fagets udspring som egentlig profession i USA i sidste halvdel af 1800-tallet (Wien, 2005). Dette ønske om objektivitet, har ifølge Charlotte Wien (2005) rødder i positivismen, og tilstræbes stadig i store dele af journalistikken i dag (Charlotte Wien 2005, s. 1). Dette skaber et klart skel mellem fakta og mening, hvor journalisten udelukkende bør rapportere førstnævnte. Charlotte Wien (2005) beskriver følgerne ved denne positivistiske objektivisme, som: "Everything that the journalist can and must write is that which he can directly observe and that which is factual" (Wien, 2005, s. 5).

Dette objektivitetsprincip blev blandt andet skabt i kraft af, at de amerikanske medier løsrev sig fra deres partipolitiske bånd, og i stedet blev et kommercielt produkt. Kommercialiseringen medførte, at medierne i højere grad var afhængig af at tjene penge, og medierne begyndte derfor at forlade deres ensidige dækning, for at nå et bredere publikum (Donsbach og Klett 1993, s. 54).³ Denne løsrivelse fra politiske bånd medførte en økonomisk og partipolitisk uafhængighed, og i 1922-1923 gik redaktører fra forskellige aviser sammen og

³ Vi er opmærksomme på, at denne løsrivelse fra politiske partier i slutningen af 1800-tallet er gældende for det amerikanske mediebillede og ikke det danske. I Danmark blev firepartissystemet bragt til ophør i efterkrigstiden (Den store danske).

skabte brancheforeningen "American Society of Newspaper Editors" (Schudson, 2001). Ved foreningens første konference vedtog man nogle etiske retningslinjer, hvor retfærdighed og sandfærdighed var nogle af grundelementerne. Et andet element i disse etiske retningslinjer var upartiskhed, som blev understøttet af en erklæring om, at nyhedsrapportering bør være fri for alle former for holdninger og partiskhed (Schudson, 2001, s. 162).

Objektivitetskriteriet har som nævnt i ovenstående sit udspring fra amerikansk journalistik. I europæisk kontekst ser mediehistorien dog anderledes ud. Her har den centraleuropæiske journalistik ikke samme historiske bånd til objektivitet som en professionel værdi. Tværtimod byggede journalistikken her på en overbevisning om, at mening var vigtigere end skildring (Donsbach & Klett, 1993). Pressen skulle sikres frihed til at ytre sig, for at de herved kunne udtrykke offentlighedens holdning, og det var derfor nødvendigt, at pressen kunne tilkendegive holdninger (Donsbach & Klett, 1993). Denne forståelse af journalistikkens rolle i Centraleuropa skyldes blandt andet en anden markedsstruktur end hos de amerikanske medier, idet medierne først i anden halvdel af det 20. århundrede blev kommercialiseret.

Hallin & Mancini (2004) har undersøgt forskellene mellem mediesystemerne i den vestlige verden, og er her kommet frem til tre modeller; den polariserede pluralistiske model (eksemplificeret ved sydeuropæiske lande), den demokratiske korporative model (eksemplificeret ved skandinaviske lande), og den liberale model (eksemplificeret ved USA og England). Et centralt begreb i adskillelsen af disse er hvad Hallin & Mancini (2004) kalder politisk parallelisme, som omhandler mediernes strukturelle forbindelse til det politiske system (Hallin & Mancini, 2004). Denne strukturelle parallelisme findes i høj grad i den polariserede pluralistiske model, hvorimod den ikke findes i nævneværdig grad i den liberale model. Imellem disse findes den demokratiske korporative model, hvor der er en vis grad af denne strukturel parallelisme. Hallin & Mancini (2004) finder i deres arbejde, at kommercialiseringen påvirker de to "europæiske modeller" i retning af den liberale model.

Vi vil ikke gå nærmere i dybden med disse mediesystemer, men blot konstatere, at disse har forskellige regionale særtræk, og at medieteorier skabt på baggrund af et givent mediesystem kan være problematisk at applikere i analysen af et andet.

Vores fokus på mediernes rolle og virke vil koncentrere sig omkring deres uafhængighed og objektivitet, og her viser Donsbach & Kletts (1993) studie, at der på trods af historisk forskellige udgangspunkter for medierne, er en enighed omkring objektivitet som et vigtigt element i det journalistiske arbejde.

Ønsket om objektivitet er, ifølge Ekström (2002), en konsekvens af nyhedsgenrens epistemologi, hvor journalisten ikke selv erkender, men skildrer det, som opleves. For at sikre objektivitet kan journalisterne benytte sig af forskellige strategiske værktøjer. Et vigtigt værktøj er, ifølge Ekström (2002), klassifikation (Ekström, 2002, s. 268). Denne klassifikation bruges, ifølge Ekström (2002), blandt andet i journalisternes arbejde med kilder. Journalister benytter et netværk af kilder, der kan levere information, som vurderes som værende troværdigt. Her er klassifikation et vigtigt redskab, da det opdeler netværket af kilder ud fra vidensstatus, hvor nogle kilders udtalelser kræver bekræftelse, mens andres ikke gør. Kilder med høj vidensstatus er nyhedsbureauer, offentlige instanser, eksperter og andre medier (Ekström 2002, s. 270).

Nyhedsgenrens epistemologi påvirker samtidig forståelsen af "virkelighed" ifølge Ekström (2002):

" Truth is largely reduced to a matter of the accuracy of individual facts. The important thing is that the facts are correct, that quotes are accurate, etc. Meanwhile, news journalists can be rather cavalier in constructing the news story and sensational events, without critically reflecting on how true or accurate the news story as a whole may be" (Ekström 2002, s. 271).

Virkelighedsforståelsen centrerer sig altså omkring, hvorvidt de bragte citater er faktisk korrekte og citeret korrekt. Det bør nævnes, at Mats Ekströms fokus er særligt rettet mod tv-journalistikken. Vi vurderer dog, at teorien stadig er

relevant, da det er dele af præsentationsformen og -teknikkerne, der adskiller tv-journalistikken fra andre journalistiske genre, og ikke epistemologien som helhed (Ekström, 2002, s.279).

Nyhedsjournalistikens objektivitetsudfordringer

Johnson-Cartee (2005) argumenterer for, at objektiviteten i mediernes nyhedsdækning er udfordret i forhold til selve deres nyhedsproduktion. Johnson-Cartee (2005) vurderer, at der ved enhver journalistisk bearbejdning af et emne, finder en form for selektion af indhold og journalistisk bearbejdning af ditto sted. Denne gør, at man i højere grad taler om news narratives, hvor journalister aktivt skaber fortælling som nyhedsformidlingsform, end leverer nyhedsstof, hvor journalister fungerer som purveyors of information. Dette fordi, argumenterer Johnson-Cartee (2005), at der bag enhver nyhedsrapportering ligger et forfatterskab, der har behandlet og prioriteret indholdet, der frembringes i nyhedsstoffet. Dette med henblik på at stille informationer til rådighed på en for modtageren meningsfuld og kontekstualiseret måde. Gennem denne strukturering af informationer skabes også en fremhævelse, der har afgørende betydning for, hvordan nyhedsstoffet opfattes (Johnson-Cartee, 2005). I forbindelse med denne strukturering og kontekstualisering af informationer vil journalisten tage højde for den kultur de opererer indenfor, og derfor vil deres meningsfulde kontekstualisering af information ultimativt afspejle den omkringliggende kultur og de dominerende værdier, der er til stede heri (Johnson-Cartee, 2005). På den måde vurderer Johnson-Cartee, at journalister er med til skabe kulturel hegemoni ved at understøtte den i forvejen eksisterende kultur. En kultur, som journalistikken ikke er løsrevet fra, men i stedet må forstås som værende indlejret i.

Derudover retter Johnson-Cartee et kritisk blik på selve journalistkulturen, fordi den i sig selv kan forstås som en kultur, der i høj grad er baseret på reproduktion af tidligere standarder, hvorved der opretholdes en bestemt type formidlingsform i forbindelse med nyhedsproduktionen. Dette sker allerede i journalistikuddannelsen, hvor journalister studerer mønstre baseret på tidligere

nyhedshistorier (Johnson-Cartee 2005) og derigennem lærer at anvende og udvikler nyhedsframes. Disse nyhedsframes, som Johnson-Cartee (2005) udpeger, fungerer gennem en "logic of affirmation", hvorved nyhedsjournalister:

"...in their efforts to define the situation, select a news frame, and then build upon that news frame, reporters seek evidence, wether in the form of expert testimony, written reports, public records, or eyewitness accounts, that affirms their approach to the story". (Johnson-Cartee, 2005, s. 162)

Det udgør således en udfordring for den objektive nyhedsjournalistik, at den fungerer efter en "logic of affirmation-metode", hvor den søger at bekræfte den valgte nyhedsframe via eksempelvis valg af kilder, ekspertudsagn og øjenvidner. Eftersom denne "logic of affirmation", som nyhedsjournalistikken arbejder med, er forankret i kulturen, vurderer Johnson-Cartee (2005), at udvælgelsen af news frames sker på baggrund af en kulturel forankring. Netop denne kulturelle forankring er interessant, da den kan være med til at understøtte Van Gorps (2007) teori om, at frames har en kulturel forankring, hvorved journalistikken kan være medvirkende til at bekræfte disse gennem etablering af frames.

De (u)afhængige medier

Ifølge Hallin (1986) er journalistikkens rolle i det moderne omnibus medielandskab udfordret af, at den i udpræget grad er nødt til at samarbejde med politikere og den øvrige elite for at kunne skabe historier. I modsætning til i partipresstiden, hvor journalister repræsenterede klare ideologiske eller interessemæssige felter, bryster medier sig i dag af, at arbejde med objektivitet og samtidig fungere uafhængigt som den fjerde statsmagt, der kritisk undersøger magten og ydermere agerer som objektive nyhedskilder.

Hallin (1986) vurderer dog, at denne uafhængighed strammer båndet mellem journalisterne og staten, fordi journalister i stigende grad bliver afhængige af de politiske autoriteter og et godt samarbejde med disse for at få adgang til information og kilder. Derfor mener Hallin (1986) også, at idéen om journalister

som den fjerde statsmagt er udfordret, fordi journalister ikke agerer uafhængigt. Hallin problematiserer mediernes rolle som den fjerde statsmagt ("fourth branch of government"), hvori journalister fungerer mere som magtens forlængede arm end dens kritiske undersøger. Samtidig påvirker afhængigheden af kilder særligt mediernes objektivitetskrav i forhold til nyhedsdækningen, fordi medierne er nødt til at løfte nyhedsdækningen gennem kilder.

I forbindelse med sin udpegning af hvordan mediernes uafhængighed er udfordret af deres afhængighed af kilder, påpeger Hallin (1986), at medierne i den forbindelse er betinget af den politiske dagsorden og hvorvidt man eksempelvis befinder sig i en krigssituation eller ved udskrevet valg, da dette er udslagsgivende for, hvilke kilder og forskellige synspunkter medierne har adgang til. I forbindelse med mediernes dækning af attentaterne i København, vurderer vi, at der i samme grad kan være tale om en nyhedsdækning, der i høj grad er baseret på brug af kilder, men at der i samme henseende kan være tale om en udbredt politisk enighed i forbindelse med, hvordan attentaterne bliver udlagt som et angreb mod "vores værdier". Denne enighed bliver yderligere understøttet af den politiske borgfred mellem partierne, der indstiftes i kølvandet på attentaterne d. 14.02.15 og varer frem til onsdag d. 18.02.15. Derfor vil vi undersøge kildernes betydning for mediernes dækning af attentaterne, blandt andet med henblik på at identificere, hvilken betydning de har for dannelsen af dominerende frames.

Også Chomsky & Herman (1994) vurderer, at mediernes uafhængighed er udfordret af deres kildeafhængighed, blandt andet i forbindelse med dækningen af krig. Men Chomsky & Herman elaborerer også på andre måder, hvorpå mediers uafhængighed bliver udfordret; heriblandt markedslogikker og legal dependency, fordi medieselskaber er underlagt den amerikanske lovgivning, som varetages af den amerikanske stat (Chomsky & Herman, 1994). Chomsky har blandt andet analyseret på amerikanske mediers kildeanvendelse i forbindelse med dækningen af den kolde krig. I forbindelse hermed har Chomsky & Herman (1994) identificeret, hvordan dækningen i høj grad bærer præg af

brug af autoritative kilder, der alle afspejler den samme holdning, der er i tråd med den officielle politiske holdning i forbindelse med den kolde krig.

Hallin (1986) opstiller en model for, hvilke 3 sfærer han vurderer journalistikken fungerer i. De tre sfærer er: Sphere of consensus (konsensusssfæren), sphere of legitimate controversy (kontroversssfæren) og sphere of deviance (den afvigende sfære) (Hallin, 1986, s. 117).

Det er særligt i kontroversssfæren, at journalister har eller giver adgang til divergerende holdninger. Disse er, ifølge Hallin (1986), betinget af politisk uenighed for eksempel i forbindelse med valgkampe, hvor der oftest er allerstørst uenighed eller allerflest divergerende holdninger til stede i den offentlige debat. I konsensusssfæren vurderer Hallin (1986), at der er plads til alt fra kageopskrifter til artikler om moderskab, det vil sige emner, som journalister sjældent finder det relevant at frembringe med kilder, der kan tilbyde divergerende holdninger eller kontroversielle synspunkter. Her ser Hallin journalisten som "advocate for consensus values" (Hallin, 1986, s. 118). Den afvigende sfære betegner, ifølge Hallin (1986), et særligt punkt, hvor mediers neutralitet forsvinder, fordi de i deres sortering af indhold og holdninger har en tendens til at repræsentere konsensus på bekostning af synspunkter fra den afvigende sfære. Dette fordi medierne sorterer synspunkter fra, der er "unworthy of being heard" (Hallin, 1986, s. 117). Hallin benævner dette som en boundary-maintaining-mechanism, der ifølge Hallin "plays the role of exposing, condemning or excluding from the public agenda those who violate or challenge the political consensus" (Hallin, 1986, s. 117). Eksempelvis, og som Chomsky & Herman (1994) også påpeger, var der sjældent nogle amerikanske medier, der gav taletid til kommunister eller kommunistiske synspunkter under dækningen af den kolde krig. Dette skete blandt andet fordi de var underlagt markedsøkonomiske hensyn i forhold til læsere og annoncører medvidere, der gør at amerikanske medier ikke ville gengive synspunkter, der var i lodret uoverensstemmelse med deres læsere og annoncører.

Her er det vigtigt at påpege, at Hallins model (1986) og Chomsky & Hermans (1994) kritik er baseret på iagttagelser fra det amerikanske mediesystem og amerikanske to-parti-system, og man kan argumentere for, at der i Danmark er endnu mere plads til uenighed alene i kraft af antallet af partier i Danmark. Derudover er det danske mediesystem ikke helt i overensstemmelse med det amerikanske, eftersom blandt andet Public Service-begrebet spiller en langt større rolle i det danske mediesystem end i det amerikanske, hvor Public Service-medier udgør en langt mindre udbredt del af amerikanske mediebrugeres forbrug. Alligevel er modellen relevant i forhold til dansk målestok, da den skitserer relevante problematikker ved objektivitetsbegrebet i mediernes dækning. Eksempelvis i forhold til, hvordan adgangen til og udvælgelsen af kilder i forbindelse med nyhedsdækningen udfordrer såvel objektivitetsbegrebet som mediernes ønske om at agere uafhængigt som den fjerde statsmagt.

Politisk enigheds betydning for mediernes dækning

I forbindelse med debatten om mediernes (u)afhængighed af staten, vurderer vi, det er relevant at inddrage Robinsons "policy-media-interaction model" (2001, s. 539). Robinson (2001) vurderer, at myndigheders grad af kontrol over det politiske miljø er den vigtigste variabel i forhold til mediernes rolle i dækningen af en politisk konflikt. Således, hvis der ingen politisk konflikt er, vil det påvirke mediernes kritiske nyhedsdækning. Robinson (2001) mener, at Hallin (1986) og Chomsky & Herman (1994) er for unuancerede i deres kritik af forholdet mellem medier og staten, når de udelukkende fokuserer på, hvordan medierne ikke kan agere uafhængigt af den politiske elite og derfor gengiver synspunkter herfra. Robinson er for så vidt enig i betragtningen om, hvordan konsensus begrænser mediernes dækning og hvordan eksempelvis store nationale fortællinger om krig, er medvirkende til at skabe et medielandskab, der sjældent modsiger magthaverne. Robinson (2001) vurderer, at det er altafgørende, om der er en vedtagen politik på et givent område eller om den er til politisk debat, eksempelvis i forbindelse med en valgkamp. Her forstås et skel mellem konsensus og dissensus hos en politiske elite. Robinson har udarbejdet en

”policy-media-interaction model” (2001, s. 539), der bygger videre på Hallin (1986) og Chomsky & Herman (1994) og deres betragtninger og forholdet mellem medier og staten.

Table 1 The policy–media interaction model and theories of media–state relations

<i>Level of elite consensus</i>	<i>Media–state relationship</i>	<i>Role of the media</i>
Elite consensus	Media operates within ‘sphere of consensus’ (Hallin)	Media ‘manufactures consent’ for official policy
Elite dissensus	Media operates within ‘sphere of legitimate controversy’ (Hallin)	Media reflects elite dissensus as predicted by Hallin and Bennett
Elite dissensus <i>plus</i> policy uncertainty within government and critically framed media coverage	Media takes sides in political debate and becomes an active participant	Media functions to influence direction of government policy

Robinson (2001) tilbyder en lidt anden forståelse af forholdet mellem medierne og eliten, hvor niveauet af konsensus hos eliten afspejles i mediernes dækning. Han ser således en direkte indflydelse fra eliten på medierne og deres dækning af et givent område, men påpeger, at uenighed plus manglende politik på et givent område giver medierne en mere fri rolle, hvor de tilmed kan influere den politiske meningsdannelse og skabelsen af politik. Overfører vi den model til dette speciales fokus på, hvordan et eller flere dominerende frames påvirker mediernes rolle som den fjerde statsmagt, bliver det derfor relevant at se på denne i forhold til nøglefund fra henholdsvis den kvantitative og kvalitative indholdsanalyse. Dette med henblik på at diskutere, hvorvidt medierne er underlagt en magt fra autoritative og politiske kilder i forhold til deres dækning af attentaterne i København. Og derudover vil det være relevant at se på hvorvidt tilstedeværelsen af politiske løsningsforslag påvirker mediernes dækning.

De autoritative kilder

Netop mediernes brug af kilder og kildernes betydning for medierne er et centralt emne i Hall, Critcher, Jefferson, Clarke og Roberts' (Hall et al., 1978) studie "Policing the crisis". Her argumenterer Hall et al. (1978) for, at visse aktører har privilegeret adgang til medierne i kraft af deres autoritative karakter. Denne autoritet kommer i kraft af kildernes institutionelle magt og deres rolle som repræsentanter for samfundets magtcentre. Kildernes privilegerede adgang til medierne beror blandt andet på et "kredibilitetshierarki", som betyder, at autoritative kilder vurderes mere troværdige end andre, i kraft af deres adgang til følsom information (Hall et al., 1978). Denne status som autoritativ medfører ligeledes, at sådanne kilder opfattes som troværdige og væsentlige, og de bliver derfor også, hvad Hall et al. kalder for "primary definers" af emner i medierne:

"The important point about the structured relationship between the media and the primary institutional definers is that it permits the institutional definers to establish the initial definition or primary interpretation of the topic in question." (Hall et al., 1978, s. 58)

Ifølge Hall et al. (1978) betyder det strukturelle forhold mellem medierne og disse autoritative kilder, at kilderne bliver overrepræsenteret i mediebilledet, hvilket medfører, at de autoritative kilder får den primære definitionsret på samfundsrelevante temaer. Medierne får herved rollen som "secondary definers", hvor de er med til at reproducere de autoritative kilders holdninger og samfundets magtstrukturer (Hall et al., 1978, s. 59).

Definitionsretten over samfundsrelevante emner og temaer er ikke uvæsentlig, da det er svært at bryde med den primære definition og forståelse af et emne:

"This interpretation then 'commands the field' in all subsequent treatment and sets the terms of reference within which all further coverage or debate takes place. Arguments against a primary interpretation are forced to insert themselves into its definition of 'what is at issue' - they must begin from this framework of interpretation as their starting-point." (Hall et al. 1978, s. 58)

På denne måde bliver det de autoritative kilder, som sætter rammen for den videre diskussion af et emne. Et nyhedsområde, hvor definitionsmagten er særligt begrænset til få kilder, er ifølge Hall et al. (1978) kriminalstof. Her har kriminalitetskontrollerende instanser som politi, justitsministeriet⁴ og retssale en monopollignende status som kilder. Dette skyldes, at samfundet bygger på en konsensus omkring sociale normer. Loven er et udtryk for dette, og kriminalitet udgør et afgørende brud med denne konsensus, hvor det tydeliggøres, hvem der er fundamentalt for vores samfund, og hvem der er fundamentalt imod det (Hall et al. 1978, s. 68). I kraft af denne modstand mod vores samfund afgiver gerningsmanden sin ret til at deltage i definitionen af gerningen, da kriminelle ikke tilbyder nogen form for legitimitet, hvilket medfører at kriminelle sjældent bliver hørt. Herved bliver mediernes dækning af kriminalsager ofte ensidige, og de "primary definers" – oftest politiet – bliver sjældent udfordret i deres definition af emnet.

Dette aspekt er relevant i forhold til vores problemformulering, da vi i vores kvantitative analyse blandt andet vil undersøge, hvilke kilder der har fyldt mest i mediernes dækning. Her vil det være interessant at undersøge, hvor meget autoritative kilder som politi, politikere, PET og forskere har fyldt i mediernes dækning, og i den kvalitative analyse undersøge, hvorledes de har haft indflydelse på mediernes dominerende frames.

⁴ Hall et al. (1978, s. 68) nævner Home Office, hvis ressortområder dækker eksempelvis politi, terrorbekæmpelse og narkobekæmpelse. Dette svarer i høj grad til det danske justitsministerium, hvorfor vi har "oversat" Home Office hertil.

Metode

Sampling - Udvælgelsen af medier

Dette afsnit vil indeholde en begrundelse for samt vores overvejelser vedrørende valg af medier som baggrund for vores empiriske undersøgelse.

De fem medier, der er blevet udvalgt som empirisk grundlag for vores kvantitative og kvalitative undersøgelser, er: Berlingske Tidende, Ekstra Bladet, Jyllands-Posten, Politiken og Information.

Disse 5 medier er valgt ud fra det faktum, at de er Danmarks mest benyttede og læste dagblade og det mest læste tabloidmagasin, som det fremgår af nedenstående to tabeller (tabel 1 og 2: trykte mediers oplagstal – og digitale læsertal). Dette gælder både i trykt og digital form. Selvom der er en del diskussion om, hvorvidt omnibus-begrebet er uddateret og man i højere grad bør tale om en segmentpresse (Schultz, 2007), så anser vi dem fortsat som omnibus-medier, bortset fra Ekstra Bladet, der er et tabloid-medie. Dette fordi de agerer uafhængigt af partiorganer og politisk ståsted, men i stedet arbejder med folkeoplysning og tilvejebringelse af informationer ved hjælp af visse objektivitetsritualer i eksempelvis nyhedsdækningen. Der kan læses mere herom i teoriafsnittet: "Journalistikkens uafhængighed". Dog kan man alligevel se de enkelte medier som meningsdannere igennem ledere, debat/opinionsstof og nyheds- og indholds selektion. Dette betyder, at hvert enkelt medies politiske ståsted bliver tydeligt gennem deres valg af ovenstående indhold. Dog bliver det her vigtigt at nævne, at disse udvalgte medier hver især har haft deres eget politiske ophav i henhold til firebladssystemet og selvom dette ikke længere er eksisterende, så kan det stadig have en vis indflydelse på læsersegmenters valg af nyhedsmedie, således at nyhedsmediets historiske politiske ståsted stemmer overens med læsersegmentets.

Det andet argument for valget af disse nyhedsmedier forholder sig netop til fordelingen af læsernes politiske ståsted i henhold til valg af nyhedsmedie.

Læsernes politiske ståsted bliver aktuelt i forbindelse med udvælgelsen af medier, fordi det har været ønskværdigt at skabe en bred politisk

repræsentation af læsersegmenter. Hjarvards (2007, s. 37) undersøgelse af danske avisers politiske orientering viser netop, at Berlingske og Jyllands-Posten er mest benyttet af læsere, som placerer sig på den politiske højrefløj, hvorimod Politiken og Information er mest benyttet af læsere, som befinder sig på den politiske centrum-venstre fløj.

Ekstra Bladet adskiller sig fra de andre 4 medier ved ikke at være et omnibusmedie, men derimod et tabloid-medie. Samtidig fremgår det af Hjarvards (2007, s. 37) undersøgelse, at Ekstra Bladet har en svag overvægt af læsere, som placerer sig på den politiske højrefløj, men stadig er det tabloid-medie med højest antal læsere, som er bredest repræsenteret af alle politiske læsersegmenter.

Samtidig kan der argumenteres for, at grundet mediets form som tabloid og historiske tradition som "skurvognsavis" taget i betragtning, så henvender det sig samtidig til et læsersegment, som ikke nødvendigvis er repræsenteret ved de andre udvalgte medier. Ydermere er Ekstra Bladet det mest benyttede webnyhedsmedie blandt dagblade og tabloidmedier, og dette sammenholdt med ovenstående ligger til grund for dets inddragelse i indeværende speciales mediesampling.

Dette brede medie billede er med til at give os et empirisk grundlag, som strækker sig på tværs af politiske skel, hvilket er interessant i forhold til at kunne undersøge, hvorvidt disse medier med forskellige segmenter har dækket angrebene ens eller hvori forskellene består.

Vi er bevidste om, at TV2.dk og DR.dk er de mest benyttede digitale nyhedsmedier. Disse er dog blevet fravalgt på baggrund af, at de ikke indeholder hverken ledere eller opinion. Genren ledere giver os netop mulighed for at undersøge mediernes egne standpunkter i forhold til angrebene, hvilket også er interessant i forhold til at besvare, hvordan medierne producerer en eller flere dominerende frames i dækningen af attentaterne. Genren opinion giver os derimod mulighed for at undersøge det holdningsbaserede univers, som medierne åbner op for, men stadig er redaktører på. Her kan eksempelvis blogindlæg, kronikker, læserbreve og debatstof komme i spil og dette område er

ligeså interessant at undersøge i forhold til, hvordan medierne producerer en eller flere dominerende frames i dækningen af attentaterne i København.

Herudover skal det nævnes, at selvom vi ønsker at undersøge eventuelle forskelligheder i de fem udvalgte mediers dækning, så er vi også opmærksomme på, at disse kan være svære at identificere på grund af stigende mediekonvergens, blandt andet i kraft af internettets indvirkning på medieproduktionen (Finnemann 2005, s. 51;120-122; 130-131). Mulige ydre indikatorer på mediekonvergens kan være anvendelsen af andre medier som kilder, og dette kan have afgørende indflydelse på etableringen af dominerende frames på tværs af medieenheder.

Medie	Oplag	Søndagsoplaget
Politiken	298.000	357.000
Jyllands-Posten	246.000	326.000
Berlingske	190.000	204.000
Ekstra Bladet	139.000	167.000
Information	88.000	(ikke oplyst)

Table 1: Trykte mediers oplagstal 2014 (Kulturstyrelsen)

Udgivelse	Total
ekstrabladet.dk	2.399.997
politiken.dk	1.963.894
berlingske.dk	1.357.971
jp.dk	1.281.541
information.dk	669.234

Table 2: De 5 mediers digitale læsertal for Januar 2015 (Danske Medier Research)

Sampling – søgestreng og afgrænsning af empiri

Indeværende speciale handler om at undersøge de udvalgte mediers dækning af attentaterne i København med henblik på at påvise, hvordan de har produceret dominerende frames om attentaterne. Dette har derfor haft en central betydning for vores udvælgelse af tidsperioden og søgestreng. Tidsperioden har vi afgrænset til 14 dage – fra den 15. Februar 2015 til den 28. Februar 2015 – ud fra den betragtning, at antallet af medieenheder var kraftigt faldende i dagene op til den 28. Februar og efter denne dato var antallet af tilgængelige medieenheder kun sporadisk til stede. Dette betød altså, at klart størstedelen af relevante medieenheder var at finde i dagene efter attentaterne, men at en længere efterfølgende tidsperiode stadig var relevant, da sagen stadig blev efterforsket i ugerne efter attentaterne, hvilket kunne have en indflydelse på mediernes dækning. Ydermere var der i dagene efter attentaterne politisk enighed om borgfred, hvilket også havde indflydelse på, hvornår diverse politiske reaktioner og forslag kom i spil i den efterfølgende periode. Tilsvarende havde vi en antagelse om, at en række opinionsstof også først ville præsentere sig efter en vis tid, som konsekvens af hvornår relevante informationer, baggrundsdetaljer og politiske løsningsforslag blev lagt frem.

Søgestrengen for dette speciale blev benyttet i Infomedia og bestod af ordene: attentat København. Disse to ord blev valgt efter en række afprøvninger af andre muligheder, som kan ses nedenfor:

Skyderi + København (308)

Angreb + København (1063)

Terror + København (785)

Attentat + København (452)

Det første søgeresultat genererede et forholdsvist lille antal medieenheder ved 308 stk., selvom Eskjær og Helles påpeger, at en datamængde på 200-250 medieenheder giver et attråværdigt datagrundlag (Eskjær og Helles, 2015, s. 62).

Her skal det tages i betragtning, at søgestrengen "skyderi + København" giver datamaterialet en forholdsvist udefineret karakter, hvor der efter endt gennemlæsning ville komme en for stor frasortering af medieenheder, der ikke relaterede sig til den specifikke hændelse, som vi havde til hensigt at undersøge. I den anden søgestreng, "angreb + København", fandt vi også et meget udefineret datamateriale, som tilmed bestod af et relativt højt antal medieenheder. Størstedelen af disse medieenheder relaterede sig dog ikke til den specifikke hændelse, som vi ønskede at beskæftige os med, så derfor blev dette søgeresultat kasseret.

Den tredje søgestreng "terror + København" gav ligeledes et søgeresultat bestående af et relativt højt antal medieenheder på 785 stk.. Dette søgeresultat fandt vi umiddelbart brugbart og relevant, da formålet netop var at undersøge mediedækningen i forhold til, hvordan dominerende frames blev produceret om hændelsen. Den fjerde søgestreng "attentat + København" fandt vi dog endnu mere interessant og brugbar ud fra den betragtning, at vi ville benytte en så neutral beskrivelse af hændelsen som muligt, men som stadig var definerende nok i forhold til den specifikke hændelse. I den henseende var det motiverende for vores undersøgelsesfelt, at søgestrengen "attentat + København" gav et så højt et antal medieenheder (452) i forhold til at søge direkte på terror via søgestrengen "terror + København" (785 medieenheder). Derfor blev det vores vurdering, at søgestrengen "attentat + København" ville give os et bredere og mere nuanceret felt af medieenheder, der samtidig omhandlede samme begivenhed, dog uden at have søgt direkte på et mere værdiladet ord som terror.

Datamaterialets størrelse på 452 medieenheder blev efter gennemlæsning under den kvantitative indholdsanalyse afgrænset til 413 medieenheder på baggrund af manglende relevans om det partikulære område. De 413 medieenheder kan altså ses som en totaltælling af datamaterialet for indeværende speciales udgangspunkt i et partikulært og tidsbegrænset emne. En totaltælling medvirker til at sikre et højt validitets- og reliabilitetsniveau i datamaterialet (Bryman, 2008), da indholdsanalyserne ikke baserer sig på stikprøver (samples), som skal repræsentere datamaterialet.

Slutteligt stemte datamaterialet på 413 medieenheder også overens med tidsaspektet for indeværende speciale i forhold til, hvilken tid der har været til rådighed til analysearbejde og øvrig databehandling.

Analytiske metoder

I indeværende speciale benytter vi indholdsanalysen som den centrale metode. Herunder benytter vi både den kvantitative såvel som den kvalitative indholdsanalyse, da de gør det muligt at undersøge mediedækningens ydre og indre strukturer. Den uddybende begrundelse for disse valg samt hvilken værdi disse indholdsanalyser bidrager med i forhold til dette speciale, vil fremgå af følgende. I forlængelse heraf vil dette speciales forskningsdesign blive præsenteret og her vil blive redegjort for, hvordan disse to indholdsanalytiske metoder bidrager til at besvare indeværende speciales problemformulering.

Kvantitativ indholdsanalyse

”En videnskabelig metode til kodning, kvantificering og systematisk analyse af såvel manifest som latent indhold i et tekstkorpus med henblik på at drage slutninger om budskaber, kontekst og kommunikationsprocesser ved hjælp af statistiske metoder” (Eskjær og Helles, 2015, s. 12)

Eskjær og Helles (2015) definition af den kvantitative indholdsanalyse er sat i en kommunikativ ramme og i kraft heraf er denne definition vedkommende for dette speciale. Dette set i lyset af, at den kvantitative indholdsanalyse bruges på tværs af en lang række vidensfelter og videnskaber (Eskjær og Helles, 2015, s. 9). Formålet og kvaliteten ved den kvantitative indholdsanalyse er, som Eskjær og Helles (2015) påpeger, kvantificerings-aspektet, som gør det muligt at finde en eller flere frekvenser i sit genstandsfelt. Dette for at kunne se, hvor ofte et kommunikationsindhold er repræsenteret i genstandsfeltet. Dette gøres ved at kode et eller flere udvalgte elementer i genstandsfeltet efter en samlet systematik. Hvorefter disse koder består af fastlagte og bestemte indikatorer, som der kan søges efter i datamaterialet (Bryman, 2012, s. 182). Disse koder registreres i en kodemanual og de karakteriserende indikatorer for hver kode uddybes heri, hvilket gør det muligt, at kodningen kan efterprøves, gentages eller

potentielt overføres til et nyt datamateriale (Eskjær og Helles, 2015, s. 12). Formålet med kvantificeringen er, at resultaterne herfra kan benyttes til at drage slutninger om de elementer, der er kodet for. Derudover kan resultaterne fra de forskellige frekvenser af kodede elementer også krydstabuleres, hvilket gør det muligt at sætte to indholdselementers frekvenser sammen, hvilket kan være med til at give et nyt resultat ved at skabe sammenhængen mellem de to eller være med til yderligere at belyse et frekvensresultat komparativt med et andet resultat (Eskjær og Helles, 2015, s. 101).

Udover frekvensmålinger åbner den kvantitative indholdsanalyse også for muligheden for at undersøge datamaterialets sandsynlighed. Dette relaterer sig til arbejdet med et udsnit af et større datamateriale og hvorvidt dette udsnit er repræsentativt for den samlede mængde datamateriale (Eskjær og Helles, 2015, s. 10). Dette aspekt af den kvantitative indholdsanalyse er ikke et relevant aspekt for indeværende speciale, da vi har kodet hele vores udvalgte datamateriale og altså ikke benyttet os af et udsnit. Ydermere indeholder den kvantitative indholdsanalyse også muligheden for en usikkerhedsberegning, som relaterer sig til usikkerheden i undersøgelsens resultater (Eskjær og Helles, 2015, s. 10). Denne usikkerhed forholder sig nærmere til, hvorvidt kodningen er foretaget ens af de deltagende kodere og hertil bliver kodemanualen et vigtigt redskab til netop at opnå en så lille usikkerhed som muligt. Et andet centralt redskab til at imødegå usikkerheden i undersøgelsens resultater er interkoderreliabilitet, som vil blive redegjort for under afsnittet af samme navn. Slutteligt skal det nævnes, at der i den kvantitative indholdsanalyse kan kodes for henholdsvis manifest og latent indhold (Eskjær og Helles, 2015, s. 13). Det manifeste kommunikationsindhold kan sammenlignes med denotationer eller det direkte identificerbare i indholdet, hvorimod det latente kommunikationsindhold er sammenligneligt med konnotationer eller det indhold, som ikke står direkte i en tekst, men som kan læses mellem linjerne. Dette kan være et betydningsbærende element, som ikke fremgår af indholdets manifeste ordlyd såvel som en fremstillingsstrategi, såsom frames (Eskjær og Helles, 2015, s. 13).

Kvalitativ indholdsanalyse

Den kvalitative indholdsanalyse adskiller sig fra den kvantitative indholdsanalyse ved at benytte sig af andre grundprincipper. Den kvalitative indholdsanalyse erkender verden gennem en fortolkende position, hvilket baserer sig på at forstå den sociale verden gennem fortolkning af elementer af den sociale verden og personerne i den (Bryman, 2008, s. 366). I forlængelse af dette beskriver Bryman den ontologiske position for den kvalitative indholdsanalyse således: "an ontological position described as constructionist, which implies that social properties are outcomes of the interactions between individuals, rather than phenomena "out there" and separate from those involved in its construction" (Bryman, 2008, s. 366).

Dette står i modsætning til den kvantitative indholdsanalyses naturvidenskabelige og målbare tilgang, som oftest anskuer den sociale verden ud fra en objektivistisk position, hvor kvantificeringens validitet, reliabilitet og interkodning står som centrale epistemologiske værktøjer (Bryman, 2008, s. 155).

Formålet og værdien for den kvalitative indholdsanalyse er således, at den danner et grundlag for at kunne påvise og undersøge både de konnotative elementer i medieenhederne, som tilsammen udgøres af en række denotationer, samt denotationerne i sig selv. Dette gøres på baggrund af det fortolkende aspekt, som Bryman understreger (2008, s. 531).

Kvantitativt og kvalitativt samspil

Som redegjort for i ovenstående, så tager den kvantitative og kvalitative indholdsanalyse afsæt i to forskellige videnskabsteoretiske positioner. Den kvantitative indholdsanalyse i den objektivistiske eller positivistiske, imens den kvalitative tager afsæt i den interpretivistiske eller den social konstruktivistiske. Disse står umiddelbart i modsætning til hinanden, hvorfor en kritik af denne sammensætning af metoder lyder, at det kan være svært at kvantificere "betydningstilblivelse, kulturelle forestillinger eller sociale værdier" (Eskjær og Helles, 2015, s. 125). Vi er i indeværende speciale bevidste om denne kritik, men

arbejder med en mere pragmatisk tilgang til brugen af disse to metoder. Vi anser dem for at være isolerede tekniske analyseinstrumenter. Derudover påfører vi dem den samme sociale virkelighed, i form af vores datamateriale, og derved benyttes de som to epistemologisk adskilte værktøjer til erkendelse af denne sociale virkelighed i henhold til vores videnskabsteoretiske refleksioner. Samtidig imødegås denne kritik ved, at vi opstiller klare karakteriserende indikatorer for de variabler og værdier, som vi koder for, både i forhold til det manifeste og latente indhold.

Derudover er det også vigtigt at påpege en række fordele ved at benytte sig af "mixed methods" (Bryman, 2008, s. 609). Her kan nævnes "offset", som giver mulighed for at afdække undersøgelsens svagheder ved at benytte sig af begge indholdsanalyser. Dernæst "completeness", som henviser til, at koblingen mellem de to indholdsanalyser medfører en mere omfattende indsigt i det pågældende genstandsfelt. Slutteligt "credibility", som refererer til, at benyttelsen af begge indholdsanalyser bidrager til en større troværdighed i undersøgelsen (Bryman, 2008, s. 609).

Forskningsdesign

I dette afsnit vil principperne for indeværende speciales forskningsdesign blive præsenteret og herefter vil selve forskningsdesignet blive præsenteret, samt redegjort for, med henblik på hvordan dette design bidrager til at besvare specialets problemformulering.

Principper for forskningsdesign

Indeværende speciales genstandsfelt består, som beskrevet tidligere, af et datamateriale på 413 medieenheder. For at kunne besvare specialets problemformulering med udgangspunkt i dette datamateriale, benytter vi et casestudie (Bryman, 2008, s. 44) i forskningsdesignet.

Tidsaspektet er her væsentligt at nævne i forlængelse af casestudiet, da det udvalgte datamateriale er blevet indsamlet på én gang og derved skaber et lukket øjebliksbillede. Vi har altså ikke udtrukket medieenheder over en længere

tidsperiode, eksempelvis i starten af hver uge indenfor et år for at undersøge, hvordan et element udvikler sig over tid. Dette taget i betragtning af, at dette speciale ikke fokuserer på datamaterialets udvikling over længere tid, men kun besidder et tidsaspekt indenfor for en afgrænset tidsperiode, nemlig indenfor de første 14 dage efter attentaterne. Ved at benytte et afgrænset tidsaspekt gør det os i stand til at indsamle vores datamateriale på kort tid og igangsætte vores analyser herefter.

I forhold til vores eksplorative tilgang og vekslen mellem del og helhed, stemmer casestudiet overens med vores tilgang. Casestudiet centrerer om en forhåndsantagelse om, at den udvalgte case tager sit udspring i en social virkelighed, hvor konteksten for casen har en central betydning for forståelsen af genstandsfeltet og de elementer, som undersøges (Bryman, 2008, s. 55). I forlængelse af dette indeholder casestudiet ikke en lukket forskningsstrategi, men derimod en åben, hvilket giver mulighed for at anvende de metodiske tilgange, som findes relevante og adækvate i forhold til at opnå en dybere forståelse og indsigt i datamaterialet, hvilket igen giver mulighed for en grundigere og mere pålidelig besvarelse (Bryman, 2008, s. 57) af problemformuleringen.

Hermeneutik

Indeværende speciales eksplorative tilgang og vekslen mellem del og helhed giver anledning til at elaborere på hermeneutikken som vores epistemologiske værktøj. To helt centrale aspekter i den hermeneutiske tilgang er erfaring og fortolkning. Disse to aspekter forankres i en for-forståelse om elementer i verden og skaber derved en subjektiv fortolkningshorisont skabt af vores individuelle historik, forudgående viden og erfaringer samt vores situationelle kontekst. Sættes dette perspektiv nu i forbindelse med dette speciale, så har vi været bevidste om, at denne fortolkningshorisont har været skabende for dette speciale ligesom vores for-forståelse i høj grad har haft en central indflydelse på vores metodiske tilgang. Mere konkret har dette betydet, at vi har besiddet en for-forståelse om mediernes dækning af attentaterne på Krudttønden og i Krystalgade, som værende præget af sensationalistisk karakter, der kan have gjort dækningen unuanceret. Vores problemformulering har sit udspring heri og

baserer sig på en grundlæggende undren om, hvordan dækningen har taget sig ud.

Denne problemformulering har gradvist ændret karakter i løbet af specialet i takt med at vores eksplorative tilgang har fundet sted. Et eksempel på denne udvikling kan findes i, at vi som udgangspunkt havde et indgående fokus på politiske udmeldinger i forhold til angrebet og mediernes dækning heraf. Dette fokus ændrede sig over tid og begyndte at centrere sig mere om et kulturelt fokus med flere aktører i spil, hvilket blev synligt ved gennemlæsning af den udvalgte empiri. På denne måde har vores forståelseshorisont ændret sig løbende ved, at vi er dykket ned i empirien og har fortolket på vores fund, sammenholdt vores nye viden med vores problemformulering, for så igen at dykke ned i empirien eller ændre en smule på vores undersøgelsesdesign, således at vores undersøgelsesdesign vil give en så adækvat besvarelse af vores problemformulering som muligt.

Vores eksplorative tilgang har altså løbende været styret af en vekslen mellem del og helhed, hvilket også har gjort sig gældende for strukturen i vores to analyser og derved i måden, hvorpå vi har tilegnet og erkendt viden. Et centralt eksempel på dette har været i organiseringen af vores kvantitative analyse. Her startede vi med en mini-framing analyse på en mindre gruppe af tilfældigt udvalgte medieenheder med Entmans framingfunktioner (1993) som analytisk styringsværktøj. Her kunne vi se en række tendenser indenfor problemdefinitioner, årsagssammenhænge, moralsk stillingtagen, løsningsforslag såvel som i genre, kilder og italesættelser af angrebet, som vi benyttede til at danne grundlaget for vores første kodning af alle medieenheder i vores kvantitative analyse. Efter endt kodning kunne vi forholde os fortolkende til resultaterne og sammenholde denne nye viden med vores problemformulering med det henblik at forstå, hvorvidt disse resultater kunne hjælpe os med at besvare hele specialets ovenstående spørgsmål. Her konstaterede vi, at enkelte kategoriseringer skulle laves om, da kodningen indenfor eksempelvis "kilder" havde vist sig at være for uspecifik.

I forlængelse af ovenstående er det også værd at nævne den kvantitative analyses indflydelse på den kvalitative analyse, hvor samspillet mellem del og

helhed igen har spillet en central rolle. Nøglefundene fra vores kvantitative analyse har i høj grad været med til at danne grundlaget for vores kvalitative analysestruktur i form af vores valg af kategoriseringer, eksempelvis de to overframes og deres underliggende frames. Disse er altså fremkommet ved, at gennemarbejdningen af empirien gav os nogle nøglefund, som kunne blive holdt oppe imod vores fortolkningshorisont på daværende tidspunkt og give os en retning i forhold til, hvordan den kvalitative analyse nu kunne give os andre og nye erkendelser med rod i disse nøglefund og med henblik på at besvare vores problemformulering.

Metodekombination af kvantitativ og kvalitativ indholdsanalyse

I indeværende speciale benytter vi både den kvantitative og kvalitative indholdsanalyse til at undersøge de 413 udvalgte medieenheder.

Den førnævnte eksplorative tilgang har blandt andet bestået i, at vi først har udført en mindre kvalitativ indholdsanalyse - i form af en framinganalyse - på et tilfældigt antal udvalgte medieenheder, hvor Entmans fire framingfunktioner (Entman, 1993) og Gamson & Modiglianis framing devices (Gamson & Modigliani, 1989) blev benyttet som vejledende analyseredskaber.

Formålet med denne analyse var at danne overblik over medieenhedernes manifeste og latente indhold, hvilket herefter dannede grundlag for de udvalgte værdier og variable, som indgår i specialets kvantitative indholdsanalyse. Denne mindre framinganalyse vil ikke fremgå i indeværende speciale, da udførelsen af denne kun blev benyttet som et overbliksgivende, strukturerende, klassificerende og kategoriserende element i forhold til den kvantitative indholdsanalyse. Dog vil en redegørelse for denne indledende mindre framinganalyse fremgå under afsnittet "Opdagelsen og etableringen af to dominerende frames på tværs af medie billedet".

Efter denne indledende mindre framinganalyse har vi benyttet den kvantitative indholdsanalyse, som gør os i stand til at kvantificere både manifest indhold⁵ og

⁵ "medie"/V2, "dato"/V3, "kilder"/V6, "italesættelse af terror"/V7, "italesætter af terror"/V8

latent indhold⁶ (Se "Kodemanual" for uddybning). Ved at benytte denne kvantificering giver det os mulighed for at skabe et panoramisk og systematisk billede af vores datamateriale, hvilket sker via frekvensmåling og krydstabulering. Dette giver os et klart resultat af, hvor ofte de forskellige indholdselementer er repræsenteret i datamaterialet samt hvordan disse elementer forholder sig til hinanden, eksempelvis hvilke kilder der er repræsenteret i hvilke genre eller hvilke kilder der er repræsenteret i hvilke medier og så videre. Dette kan bidrage til at svare på, hvordan medierne har produceret dominerende frames om attentaterne i København. I forlængelse heraf bliver det værd at nævne Brymans "offset"-begreb (Bryman, 2008, s. 609), som relaterer sig til, at den ene indholdsmetode kan benyttes til at afdække svagheder i den anden indholdsanalyse. Ved at vi har afdækket hele datamaterialet i den kvantitative indholdsanalyse gør det os i stand til at afdække nogle overliggende strukturer netop ud fra kvantificerings-aspektet i en større datamængde, som ikke er muligt i den kvalitative indholdsanalyse, hvilket Eskjær og Helles også understreger: "Det er først, når man analyserer mange tekster, at det kan påvises, om en person, et land, en sag eller en kilde er henholdsvis over-eller underrepræsenteret eller på anden måde udsat for "bias" (Eskjær og Helles, 2015, s.16).

Omvendt anser vi det ikke for adækvat kun at lade den kvantitative indholdsanalyse stå alene i besvarelsen af dette speciales problemformulering. Den kvantitative indholdsanalyse giver os mulighed for i bred forstand at drage slutninger om mediernes dækning af attentaterne ved dokumentationen af indholdselementer, men for at kunne give en mere omfattende indsigt og forståelse af dækningen bliver den kvalitative indholdsanalyse, i form af framinganalysen, et relevant værktøj til at opnå dette, jf. Brymans "completeness"-begreb (2008, S. 609).

Framinganalysen er struktureret efter, hvad Bryman kalder for "purposive sampling" (2008, s. 415). Denne kvalitative samplingmetode består af at udvælge medieenheder på en strategisk måde, så medieenhederne adskiller sig fra

⁶ "genre"/V4 og "frame"/V5

hinanden i kraft af deres karakteristik og variation fra hinanden. Dette er i indeværende speciale gjort ved, at de to dominerende overframes, som først blev udpeget under den indledende mindre framinganalyse og derefter kvantificeret under den kvantitative indholdsanalyse, herefter bliver de to strukturerende elementer i framinganalysen. Dette med henblik på at analysere og påvise de underliggende frames, som hver af de to strukturerende frames indeholder.

Dette gør den kvalitative framinganalyse os netop i stand til, ved at åbne muligheden for at dykke dybere ned i dækningen og undersøge datamaterialets indre struktur med fokus på, hvilke frames der har været dominerende og hvilke frames læseren tilbydes. Ydermere giver framinganalysen også mulighed for at belyse, hvad der skildres i en medieenhed og hvordan dette skildres på et tekstuel plan. Et eksempel på dette kan være, hvad kilderne i en medieenhed siger, hvordan det siges, samt hvordan kildernes udsagn benyttes i en medieenhed, hvilket også vil kunne sammenholdes med andre framing devices (Gamson & Modigliani, 1989) og funktioner (Entman, 1993) i samme enhed. Dette giver mulighed for at påvise, hvorvidt disse indholdselementer bliver rammesat på en bestemt måde og hvordan dette gøres.

Opdagelsen og etableringen af to dominerende frames på tværs af mediebilledet

I forbindelse med bearbejdelsen og kodningen af de indsamlede 413 medieenheder har vi arbejdet eksplorativt i forhold til at kunne etablere en variabel (v.5 – se kodemanual), der mere udtømmende kunne elaborere på medieindholdet. Her benyttede vi os af Entmans fire framingfunktioner (1993); Problemdefinition, Årsagssammenhæng, Moralsk Stillingtagen og Løsningsforslag samt Gamson & Modiglianis framing devices (1989), som vejledende analyseredskaber. Bearbejdelsen af medieenhederne er foregået med en vekselvirkning mellem del og helhed, hvor hver medieenheds kerne bliver sammenlignet med kerner fra andre medieenheder for at udpege fællesnævnerne. Dette er gjort med henblik på at kunne give en mere adækvat besvarelse på vores problemformulering ved ikke at arbejde med prædefinerede forståelsesrammer, der ville påvirke vores bearbejdning af datamaterialets mere

normative karakter; det emnemæssige. Her kunne vi konstatere, at der umiddelbart var en række dominerende emner såsom religion, ytringsfrihed, beskyttelse, kriminalitet, Omar og radikaliserings. Men vi erfarede også, at der var en stor del overlap i emner og vægtningen af disse i forhold til de enkelte medieenheder. Således var der ofte medieenheder, der rummede eksempelvis beskyttelse og ytringsfrihed eller Omar, kriminalitet og radikaliserings i en sådan grad, at de var besværlige at skille ad i emner i forhold til prioritering af væsentlighed. Ligeledes så vi i forbindelse med gennemlæsningen af de 413 medieenheder, at der var nogle tematiske rammesætninger, der indeholdte, hvad vi kan kalde for fortolkningspakker, hvori der skabes nogle mere samlede forståelser på tværs af emner.

Dette foranledigede os til at se på, hvordan vores fælles oplevelse af disse emneoverlap i større grad synes at være i overensstemmelse med to dominerende overframes, der samlede emnerne i to større rammer: "Samfundet og dets værdier under angreb" og "Terroristen". På baggrund heraf og i overensstemmelse med dette speciales problemformulering om at undersøge, hvordan medierne producerede dominerende frames i dækningen af attentatet d. 14 februar, vurderer vi, at det giver mening at se på disse to dominerende overframes, da disse synes at udgøre to helt centrale betydningsskabende fortællinger i mediernes dækning af attentatet.

I det følgende vil vi redegøre for, hvordan vi på baggrund af disse emnemæssige overlap har set de to dominerende frames manifestere sig i medieindholdet og hvordan de tager sig ud.

De to dominerende overframes

Efter en eksplorativ gennemlæsning af vores datamateriale af 413 medieenheder og en efterfølgende mini-framing analyse af en mindre mængde medieenheder, har vi identificeret to dominerende overframes, der går på tværs af det emnemæssige indhold, men alligevel i afgørende grad binder bestemte emner sammen. I det følgende vil vi redegøre for disse to dominerende overframes og hvordan de manifesterer sig i medieindholdet. Derudover er det værd at notere,

at vi har bemærket, at disse to dominerende overframes indeholder nogle klart dominerende, underliggende frames. Men først vil vi se på de to dominerende overframes, vi har identificeret.

Overramen: "Terroristen"

Den første dominerende overframe, vi har identificeret i vores datamateriale, centrerer sig om gerningsmanden og er i høj grad kendetegnende ved to tilgange indenfor rammen: en refererende tilgang og en forklarende tilgang. Det første er ofte i forbindelse med, hvad vi kalder for kriminalstof og er i høj grad redegørende for gerningsmandens færden på dagen, hans forhistorie (baseret på fakta og forskellige retsindsigter) som kriminel og tidligere bandemedlem med et stofmisbrug, samt en tidligere dom for kniv-overfald. Det andet er en mere forklarende tilgang i form af nogle mere tilbundsående og perspektiverende baggrundsartikler, der blandt andet forsøger at skildre det miljø, Omar er opvokset i og hans kriminelle fortid. Fælles for begge er, at de knytter sig til en og samme overframe om terroristen og historien om hans liv og handlinger. Rammen fokuserer således på gerningsmandens handlinger og forsøger at forklare dem med konkrete informationer om hans fortid og handlinger på dagen blandet med nogle historier, der kigger tilbage på det miljø og den kultur, Omar er opflasket i. I forbindelse med blikket på Omars baggrund og forhistorie, ser vi den ofte fortalt gennem venner, vidner og sociologer, der prøver at sætte baggrunden i en større kulturel kontekst om eksempelvis fejlslagen integration, psykisk og social belastning, samt kriminalitet. Men vi ser også tilstedeværelsen af autoritative kilder som PET og terrorforsker Magnus Ranstorp, samt tidligere PET-chef, Hans Jørgen Bonnichsen, der sætter Omars gerning i en større terrorhistorisk sammenhæng, hvor blandt andet kriminalitet og radikaliserings anvendes som eksempler på, hvordan Omar passer ind i en ny terroriststereotyp.

Overramen: "Samfundet og dets værdier under angreb"

Den anden dominerende overframe, vi har identificeret i vores datamateriale, er "samfundet og dets værdier under angreb". Heri beskrives, hvordan vores

værdier – ofte i form af ytringsfrihed og religionsfrihed – er under angreb eller truet af terror. I denne frame er der nogle styrende fortællinger om beskyttelse eller manglende beskyttelse og tryghed. Det ser vi eksempelvis, når repræsentanter fra det jødiske miljø beretter om utryghed i kølvandet på angrebet på Charlie Hebdo, hvor blandt andet den jødiske skole, Carolineskolen, holder lukket i dagene efter. Ligeledes manifesterer italesættelsen af trussel, beskyttelse eller utryghed sig i forbindelse med omtale af ytringsfriheden og Lars Vilks Komiteen. Her knytter overrammen om vores ”Samfund og dets værdier under angreb” sig til eksempelvis ytrings- og religionsfriheden. I samme overframe ser vi politikere (fra såvel Danmark som udlandet), der binder sig til samme fortolkningsramme om, at vores værdier er under angreb. Denne overframe beskriver således, hvordan vi må stå sammen som samfund, værne om og beskytte vores værdier på tværs af overbevisning. Det er samtidig en overframe, der fortæller, at vi alle er under angreb, men at der er nogle særlige elementer, der er udsat og de skal have beskyttelse. Denne overframe kontekstualiserer sig selv ved at knytte tråde til angrebet mod Charlie Hebdo i Paris måneden før, samt udpegning af ytringsfriheden, der er under angreb, hvor blandt andet Muhammedkarikaturtegner Lars Vilks bliver fremhævet som værende genstand for attentatet.

Interkoderreliabilitet

Som tidligere nævnt kan interkoderreliabilitet være med til at sikre resultaterne i den kvantitative indholdsanalyse. Ved interkoderreliabilitet sikrer man den intersubjektive enighed blandt de personer, som foretager kodningen. Altså i hvor høj en grad de involverede personer vil kode på samme måde og for det samme indhold (Eskjær og Helles, 2015, s. 77).

For at sikre en høj reliabilitet benyttede vi os først og fremmest af en pilottest af 30 tilfældigt udvalgte medieenheder. Her lå interkoderreliabiliteten på under 85%, hvilket kompromitterer koderesultatets reliabilitet (Eskjær og Helles, 2015, s. 78). Til at udregne kodningens reliabilitet benyttede vi os af Recal2. Efter den første pilottest blev vi opmærksomme på, at særligt variabelen ”Kilder” og dens underliggende værdier ikke var tilstrækkeligt specificeret. Derfor blev

flere værdier tilført under denne variabel, hvorefter en ny pilottest blev gennemført på 30 nye tilfældigt udvalgte medieenheder fra det samlede datamateriale. Denne pilottest resulterede i en interkoderreliabilitet for variablerne, som lå mellem 87,1-100%, hvilket har givet en samlet gennemsnitlig interkoderreliabilitet på 95,2% (Bilag 39).

Foruden de to pilottests benyttede vi også et overlap i kodningerne, hvor medieenhederne blev fordelt imellem os tre således, at den første koder fik tildelt medieenhederne 0-170, den næste kodede medieenhederne 150-320 og den sidste kodede medieenhederne 300-452.

Kodeskema og kodemanual

Kodeskema

Variable	Værdi
V1. Løbenummer	101,102,103,104 etc
V2. Medie	11 = Information 12 = Politiken 13 = Ekstra Bladet 14 = Berlingske 15 = Jyllands-Posten
V3. Dato	Dag, måned, år - eks. 150215
V4. Genre	31 = Leder 32 = Nyhedsstof 33 = Baggrund 34 = Opinion 35 = Anden
V5. Overframes	41 = "Terroristen" 42 = "Samfundet og dets værdier under angreb" 43 = Andet

V6. Kilder	51 = Politikere fra rød blok 52 = Politikere fra blå blok 53 = Politi 54 = PET 55 = Magnus Ranstorp 56 = Andre terrorforskere 57 = Vidner 58 = Politikere fra udlandet 59 = Andre medier 60 = Sociale medier 61 = Andre politikere 62 = Trossamfund 63 = Baggrundsnoter 64 = Interesseorganisation 65 = Andre forskere 66 = Debattør 67 = Tidligere PET 68 = Kriminalpræventive
V7. Italesættelse af hændelsen som terror	71 = Ja 72 = Nej

Kodemanual

V1. Der tildeles et unikt nummer til hver medieenhed begyndende fra 101 og opefter.

V2. Variablen henviser til, hvilken avis eller webkilde medieenheden er publiceret i/på. Der må kun kodes for én avis.

V3. Variablen henviser til, hvilken dato medieenheden er bragt. Der må kun kodes for én dato.

V4. Variablen henviser til medieenhedens journalistiske genre. Der må kun kodes for én genre.

31 = "Leder"

Giver som regel udtryk for avisens holdning til et samfundsmæssigt sagsforhold. I modsætning til andet opinionsstof adskiller lederen sig ved, at den aldrig indeholder personlige holdninger eller tilkendegivelser. I stedet giver lederen udtryk for at tale på mediets vegne.

32 = "Nyhedsstof"

En medieenhed der beskæftiger sig med hv-spørgsmål om en bestemt begivenhed såsom hvem, hvad, hvor, hvornår, hvordan, hvorfor etc. Medieenheden vil som regel være vinklet mod noget nyt; ny begivenhed, udvikling eller kommentar. Det kan ligeledes være en førstehåndsberetning fra en begivenhed, der sker, skal ske eller er sket.

33 = "Baggrund"

En medieenhed der går bag om og i dybden med en sag eller nyhedshistorie. Her vil nyhedens kontekst forklares samt nyhedens årsager og konsekvenser belyses. Det kan også være beskrivelser af en person og dennes baggrund og/eller personlige egenskaber. Kan basere sig på interview med personen, arkivmateriale eller interviews med bekendte af den portrætterede.

34 = "Opinion"

Meningsbaseret indhold som bygger på personlige holdninger og derfor oftest benytter jeg eller vi. Dette kan eksempelvis være i form af en kronik, debatindlæg eller læserbrev.

35 = "Andet"

En medieenhed der ikke falder i nogle af ovenstående kategorier.

V5. Variablen henviser til den overframe, der går gennem medieenheden. Ofte på tværs af emner, men med en klar vinkling, der enten knytter sig til terroristen, hans gerninger og baggrund eller også knytter de sig til samfundet og dets

værdier, i form af ytringsfrihed og religionsfrihed, er under angreb. Andet er til de medieenheder, der ikke skriver sig ind i et af de to overframes. Der må kun kodes for én værdi

41 = "Terroristen"

Denne overframe beskriver terroristens færden på dagen, og/eller hans forhistorie med eks. misbrug, kriminelle løbebane og tidligere banderelation. På forskellig vis knytter disse elementer sig til samme overframe om terroristen og hans baggrund som katalysator for attentaterne. Denne værdi "Terroristen" eksisterer udover italesættelsen af terror og denne er således ikke betinget af italesættelse af attentaterne som terror, men er i større grad baseret på mere beskrivende kriterier for fremlægningsmanden. Disse beskrivende kriterier kan eksempelvis være "radikalisering", "kriminalitet" og andre indsigter i forhold vedrørende gerningsmandens liv før attentaterne.

42 = "Samfundet og dets værdier under angreb"

Denne overframe omhandler værdier i vores samfund, og hvordan disse trues. Dette kan være i form af ytringsfrihed, religionsfrihed, beskyttelse eller manglende beskyttelse og tryghed. Historier om Charlie Hebdo, jødernes sikkerhed og Lars Vilks behov for beskyttelse kan tjene som eksempler herpå, ligesom politikere der snakker om angreb på vores samfund eller behovet for at stå sammen.

43 = Andet

Medieenhed der ikke stemmer overens med et af de to ovenstående overframes.

V6. Variablen henviser til medieenhedens brug af kilder. Der må kodes for flere kilder, hvis disse fremgår i artiklen.

51 = "Politikere fra rød blok"

Politikere fra henholdsvis Ø, SF, S eller RV

52 = "Politikere fra blå blok"

Politikere fra henholdsvis V, K, DF eller LA

53 = "Politiet"

Ansatte ved politiet. Her skal skelnes mellem politi og Politiets Efterretningstjeneste.

54 = "PET"

Ansatte fra Politiets Efterretningstjeneste.

55 = "Magnus Ranstorp"

56 = "Andre terrorforskere"

Andre terrorforskere end Magnus Ranstorp.

57 = "Vidner"

Personer der har overværet eller været til stede ved et af de to attentater.

58 = "Politikere fra udlandet"

Politikere fra andre lande end Danmark.

59 = "Andre medier"

Hvis andre medier er citeret eller hele/dele af andre mediers historier gengives, samt Ritzauenheder. Det gælder også inddragelse af andre mediers kilde-udsagn.

60 = "Sociale medier"

Hvis udtalelser er hentet fra de sociale medier. Denne værdi kan ofte være relevant i forbindelse med en anden kategori, eks. politiske udtalelser på sociale medier.

61 = "Andre politikere"

Politikere eller partier udenfor Christiansborg. Dette kan eks. være Alternativet (partiet var ikke opstillingsparat), Danskernes parti eller kommunalpolitikere.

62 = "Trossamfund"

Her forstås talspersoner for religiøse grupper. Det kan eksempelvis være folk fra Mosaisk Trossamfund, Hizb-ut-Tharir eller den danske folkekirke.

63 = "Baggrundsnoter"

Dette gælder eksempelvis sagsakter fra tidligere sager, dombøger og andre offentlige dokumenter.

64 = "Interesseorganisation"

Repræsentanter, som taler på vegne af en interesseorganisation. Disse kan eksempelvis være ansatte for Fangenetværket, Exitcirklen eller København For Mangfoldighed.

65 = "Andre forskere"

Forskere og akademikere fra danske og udenlandske universiteter, som ikke har terror som deres forskningsfelt.

66 = "Debattør"

Privatpersoner som deltager i den offentlige debat gennem læserbreve, kronikker eller debatindlæg og som ikke udtaler sig på vegne af en organisation eller et politisk embede. Derudover kan disse også indgå i medieenheder, hvor de italesættes af mediet som debattør eller meningsdanner.

67 = "Tidligere PET"

Tidligere ansatte hos PET som eksempelvis Hans Jørgen Bonnichsen.

68 = "Kriminalpræventiv"

Ansatte hos kriminalforsorgen eller fra Samarbejde mellem Skole og Politi (SSP)

V7. Variablen henviser til, hvorvidt hændelserne italesættes som terror. Der må kun kodes for én italesættelsesform.

71 = Ja

Det italesættes som terror. I dette tilfælde skal det være en klar udtalelse uden forbehold.

72 = Nej

Det italesættes som noget andet, eller der tages forbehold for brugen af begrebet terror.

Kvantitativ indholdsanalyse

Den overordnede struktur

Forud for den kvantitative analyse er der udarbejdet en datarapport, hvor en frekvensmåling af hver enkelt variabel fra kodemanualen bliver gennemgået. Denne datarapport er vedlagt som bilag (bilag 38) i overensstemmelse med Eskjær og Helles (2015, s. 89) anbefaling af hvordan en datarapport kan ses som en forudgående del for analysen, da en sådan skaber godt overblik af datasættet, samt hvordan de enkelte værdier fordeler sig.

I forbindelse med udarbejdelsen af datarapporten og det efterfølgende arbejde med frekvensmålinger og krydstabuleringer af forskellige variable, og på baggrund af dette speciales teoretiske rammearbejde, har vi valgt at opstille en række kategorier til det videre arbejde med den kvantitative indholdsanalyse. Eftersom vi ønsker at undersøge, hvordan danske aviser producerede dominerende frames om attentaterne, og hvilken betydning det havde for mediernes rolle som den fjerde statsmagt, vurderer vi det relevant, at bruge den kvantitative indholdsanalyse til at identificere bemærkelsesværdige træk indenfor mediernes brug af henholdsvis kilder, genrer og overframes. Dette gør vi, fordi vi mener, at særligt disse tre variable kan krydstabuleres med andre variable og derigennem åbenbare nogle interessante træk, som vi senere kan kigge nærmere på i den kvalitative indholdsanalyse.

Vi har således valgt at inddele den kvantitative analyse i tre dele, der overvejende relaterer sig til en bestemt variable krydset med andre. Den første kategori, "Primary definers", relaterer sig til kilders betydning for skabelsen af

forståelsesrammer. Dette fokus er relevant i henhold til opgavens problemformulering, da det kan sige noget om, hvilke kilder der har opnået størst repræsentation i medierne, og derved haft mulighed for at skabe og påvirke fortællingen. Derfor har vi blandt andet set på, hvilke kilder der er til stede i mediernes dækning og hvornår. Den anden kategori, "Nyhedsstoffets epistemologi", beskriver vores kvantitative analysearbejde med mediernes brug af genre i forhold til dækningen af attentaterne i København. Vi har i vores datarapport identificeret nyhedsstof som den dominerende genre i mediernes dækning af attentaterne i København (bilag 38). Når nyhedsstof hermed er mediernes foretrukne genre, hvor meget bliver terror så italesat i den ellers tilstræbt objektive nyhedsgenre? Dette fokus på genre sker i anerkendelse af genrens - og særligt nyhedsgenrens - påvirkning af forståelsesrammer, idet forskellige genrer har forskellige epistemologier. Dette har relevans i henhold til problemformuleringens fokus på mediernes rolle, da det kan sige noget om deres aktivitet i holdningsbaserede genrer som ledere, samt i hvor høj grad terror italesættes i den dominerende genre, nyhedsstof. Den tredje kategori, "Overframes", relaterer sig til vores kvantitative arbejde med de tidligere etablerede overframes ("Terroristen" og "Samfundet og dets værdier under angreb"), og dækker over vores kvantitative analysearbejde med de to overframes i forhold til eksempelvis medier og kilder. Dette med henblik på at finde relevante ydre strukturer indenfor de to overframes, der kan ansprende det videre arbejde med de underliggende frames i den kvalitative indholdsanalyse. Blandt andet i forhold til at identificere dominerende handlingsaktører i forbindelse med etableringen af de to overframes, som vi efterfølgende kan analysere videre på i den kvalitative indholdsanalyse.

De tre kategorier og deres krydstabulering af variable fremgår af nedenstående figur 1.

Kvantitativ analyse del 1 Primary definers	Kildernes tilstedeværelse Dato + kilder Dato + italesættelse af terror Medie + kilder
Kvantitativ analyse del 2 Nyhedsstoffets epistemologi	Genrens indflydelse Genre + dato Genre + medie Genre + italesættelse af terror Nyhedsstof + kilder
Kvantitativ analyse del 3 Overframes	Fortællingens karakter Overframes + medier Overframes + italesættelse af terror Overframes + kilder Overframes + genre

Figur 1. Analysestruktur for den kvantitative indholdsanalyse

Kvantitativ analyse del 1 **Primary definers**

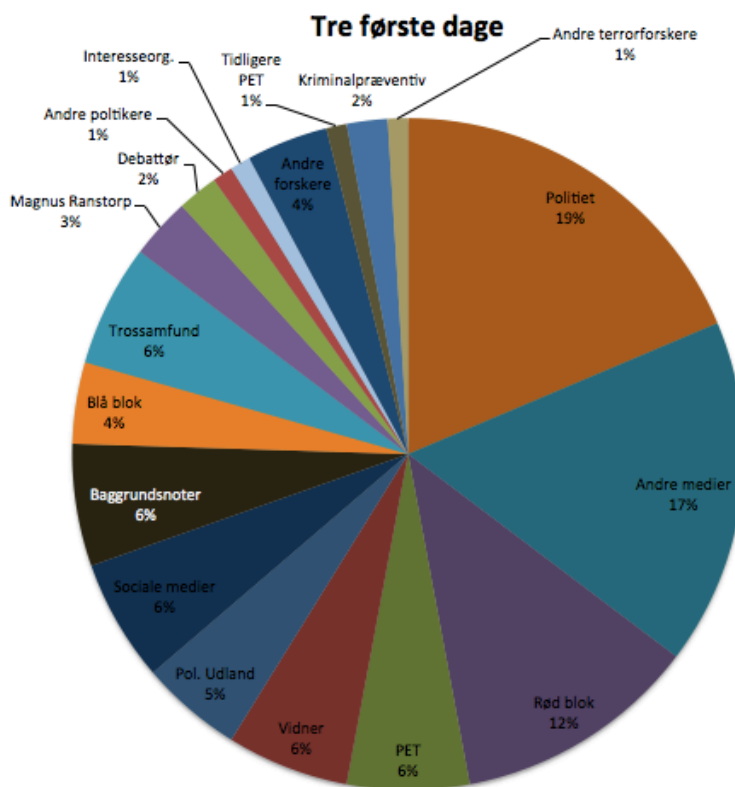
Efter at have analyseret de enkelte variable i den foregående datarapport, vil vi nu gå videre med de analytiske perspektiver, der fremgår af datarapporten. Dette gør vi for at se på sammenhænge mellem de forskellige variable og om ændringer i en variabel afspejler sig i fordelingen af andre variable (Eskjær & Helles, 2015). I den forbindelse har vi, som tidligere nævnt, etableret forskellige kategorier, hvorunder denne videre bearbejdelse af data finder sted. Første kategori består af tre krydstabuleringer af forskellige variable. De tre krydstabuleringer er mellem dato og kilder, dato og italesættelse af terror, samt medie og kilder.

I det følgende vil vi analysere de tre krydstabuleringer og se på, hvordan disse tre på hver sin måde er med til at belyse væsentlige aspekter af mediernes dækning af attentaterne i København. Dette i forhold til hvilke kilder, der anvendes, hvornår de anvendes, om angrebet italesættes som et terrorangreb og

hvilke kilder, der anvendes af de forskellige medier. Vi vurderer, at disse tre krydstabuleringer kan være med til at belyse, hvilke aktører der har været tilstede i mediernes dækning, og hvornår de forskellige aktører har været tilstede. Dette er relevant at undersøge, da det kan være med til at fortælle noget om samfundsaktørers adgang til medierne og etableringen af dominerende forståelsesrammer, der kan have afgørende indflydelse på mediernes dækning. Herudover vil vi undersøge forskellen i mediernes kildebrug, samt udviklingen af italesættelsen af attentaterne som terror.

Dato og kilder: De første tre dage

I det følgende vil vi se på, hvilke kilder der er til stede i mediernes dækning i løbet af de første tre dage, da det kan være med til at påvise mulige aktører, som har været primary definers (Hall et al., 1978) af attentaterne i København. Derfor har vi valgt at kigge på, hvilke kilder der er til stede i mediernes dækning af angrebet de første tre dage. Dette ser vi i relation til Hjarvards (2004) vurdering af, hvordan en af de vigtigste komponenter i forbindelse med skabelsen af en fortolkningspakke, er de sponsoraktiviteter, der forsøger at "fremme en fortolkningspakkes plads på dagsordenen" (Hjarvard, 2004, s. 4). Her er en mulig indfaldsvinkel til at undersøge disse sponsoraktiviteter at kigge på mediernes brug af kilder. Disse kilder og deres evne til at komme tidligt på banen i forhold til at fremme en fortolkningspakkes plads på dagsordenen er hvad Hall et al. (1978) beskriver som primary definers (Hall et al., 1978).

Tabel 2.1.1: Krydstabulering af dato og kilder, de første tre dage

Iagttagelser

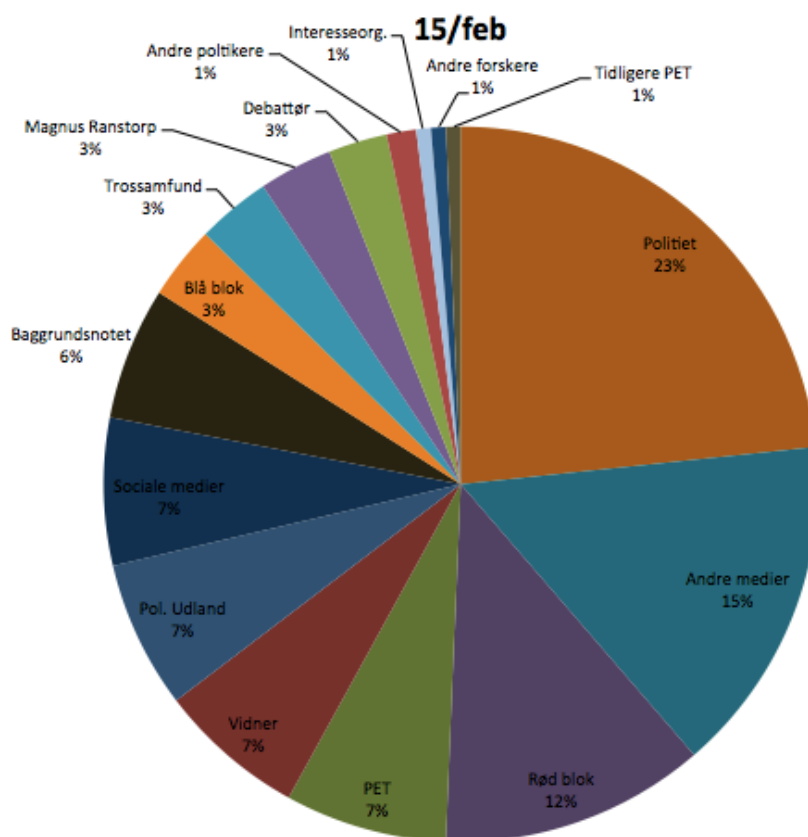
I tabellen kan vi se, at de tre kilder, der er blevet mest anvendt er henholdsvis Politiet (19%), Andre medier (17%) og Rød blok (12%). Disse tre udgør således næsten 50 procent af samtlige anvendte kilder, imens de resterende cirka 50 procent udgøres af et bredt felt af forskellige kilder. Her ser vi en større gruppe af kilder, der ligger på mellem 6 procents tilstedeværelse: PET (6%), Vidner (6%), Sociale medier (6%), Baggrundsnoter (6%) og Trossamfund (6%). Herefter er der en gruppe af kilder med en tilstedeværelse på 1-5 procent: Politikere fra udlandet (5%), Blå blok (4%), Andre forskere (4%), Magnus Ranstorp (3%), Debattører og Kriminalpræventive (2%), samt Interesseorganisationer, Andre politikere, Tidligere PET og Andre terrorforskere (1%).

I dette brede felt af kilder er det bemærkelsesværdigt at se på forholdene mellem eksempelvis politikere fra blå blok (4%) og politikere fra udlandet (5%), hvor der altså er en større kildeanvendelse af politikere fra udlandet end af politikere fra blå blok. Herudover er det bemærkelsesværdigt at terrorforsker, Magnus Ranstorp udgør 3 procent af den samlede kildeanvendelse, imens

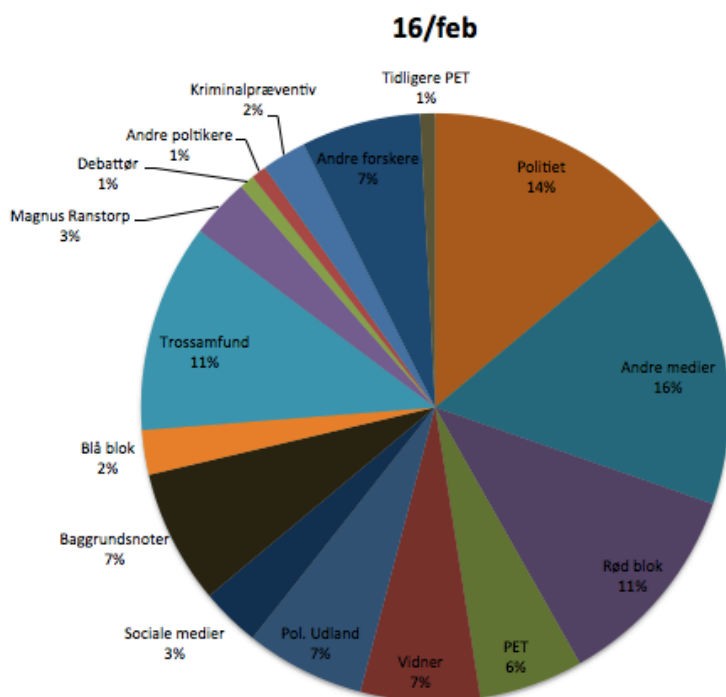
eksempelvis Andre forskere og personer fra det kriminalpræventive miljø udgør henholdsvis 4 og 2 procent af den samlede kildeanvendelse. Derudover er det værd at bemærke, hvordan PET udgør 6 procent af den samlede kildeanvendelse i forhold. Noget der er tilsvarende for eksempelvis Vidner og Trossamfund.

I forbindelse med vores kig på mediernes anvendelse af kilder over de tre første dage, har vi desuden valgt kigge på dag-til-dag-dækningen de tre første dage, for at se om der er nogle særlige bevægelser mellem fordelingen af kilder. Dette for at undersøge eventuelle bemærkelsesværdige udviklinger i kildeanvendelsen på de første dage, hvor de formodede primary definers kommer i spil.

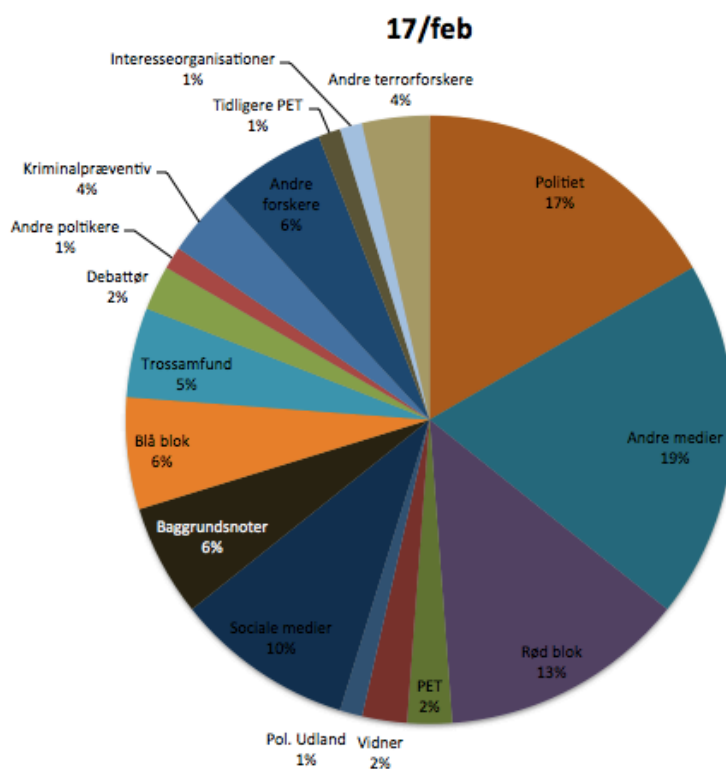
Udviklingen over de tre første dage

Tabel 2.1.2 : Krydstabulering af dato og kilder, 15. Februar

Tabel 2.1.3: Krydstabulering af dato og kilder, 16. Februar

Tabel 2.1.4: Krydstabulering af dato og kilder, 17. Februar

Iagttagelser

Kigger vi på udviklingen i anvendelsen af kilder over de tre første dage, finder vi umiddelbart et par interessante bevægelser. Rød blok er nogenlunde stabilt til stede i løbet af de tre første dage, imens Politiet udgør en af de hyppigst

fremtrædende kilder de første dage og tilmed er den mest anvendte på førstedagen af mediernes dækning med 23 procent. Andre medier optræder med en lille stigning henover de tre første dage, fra 15 til 19 procent. PET og Politikere fra udlandet udgør 7 procent af den samlede kildeanvendelse på førstedagen af mediernes dækning, men er faldet til henholdsvis 1 og 2 procent på tredjedagen. Her er det værd at bemærke, at vi har registreret i alt 23 optrædener af PET som kilde, hvoraf de første 3 dage udgør 20 gange af de i alt 23. Altså er det meste af PET's tilstedeværelse i medierne fordelt på de første tre dage, og særligt de første to dage. På samme måde ser vi, at terrorforsker Magnus Ranstorp er til stede (3%) i de første to dage af mediernes dækning, imens han forsvinder på tredjedagen af dækningen. Stort set det samme kan siges om Vidner, der udgør 7 procent af mediernes kildeanvendelse på de første to dage, imens de falder til 2 procent på tredjedagen. På førstedagen af mediernes dækning er der derimod ingen kilder fra det kriminalpræventive miljø. De kommer først på banen på andendagen med 2 procents tilstedeværelse og 4 procents tilstedeværelse på tredjedagen. Altså kan der registreres en stigning i anvendelsen af folk fra det kriminalpræventive som kilder. På førstedagen af mediernes dækning er Magnus Ranstorp den eneste terrorforsker, der bliver anvendt som kilde, og det er først på tredjedagen, at vi har registreret anvendelsen af Andre terrorforskere som kilde (4%). På samme måde ser vi ingen Andre forskere optræde som kilde på førstedagen af mediernes dækning. Det sker første på anden- og tredjedagen, hvor anvendelsen af Andre forskere som kilde udgør henholdsvis 6 og 7 procent af mediernes samlede kildeanvendelse.

Således kan vi altså se, at der i løbet af de tre første dage af mediernes dækning er en konstant tilstedeværelse af Andre medier, Politiet og Rød blok. Dette afspejler sig i en konstant tilstedeværelse som de primære kilder på tværs af de tre første dage. Herudover sker et par interessante bevægelser indenfor anvendelsen af kilder, hvor blandt andet terrorforsker Magnus Ranstorp, PET og Politikere fra udlandet er mest tilstede de første to dage og derfor forsvinder eller er nærmest ikke tilstedeværende på tredjedagen. Samtidig med dette kan vi se, at Andre forskere og Andre terrorforskere, samt folk fra det

kriminalpræventive miljø oplever den modsatte bevægelse, dvs. de bliver mere fremtrædende i mediernes dækning på henholdsvis anden- og tredjedagen.

Argumenterende analyse af dato og dominerende kilder

De dominerende kilder i de første dage af mediernes dækning af attentaterne i København er Politiet (19%), Andre medier (17%) og Rød blok (12%). Anvendelsen af Politiet som kilde, vurderer vi, kan ses i relation til selve sagen, der må betragtes som en kriminalsag, da der har været skyderier og sårede, samt politiets massive tilstedeværelse i København i løbet af dagen og natten efter attentaterne. Derfor må Politiet anses som værende en af de vigtigste kilder til information angående forholdene i forbindelse med attentaterne. Politiets væsentlighed som kilde kan ligeledes ses i forlængelse af nyhedskriterierne⁷. I kraft af den autoritet og rolle Politiet har i en sådan situation, hvor et skyderi skal løses, har Politiet som kilde informationer om skyderiets omfang og opklaringsprocedurerne, som er relevante for medierne. Sådanne informationer kan eksempelvis have betydning for væsentligheden af en historie. Vurderer Politiet at der er tale om et terrorangreb eller blot et skyderi? Det kan have stor betydning for historiens væsentlighed på samfundsniveau. Herudover kan samme vurdering også have indflydelse på nyhedens sensationelle niveau.

Den overvejende tilstedeværelse af politikere fra rød blok i mediernes dækning af attentaterne, vurderer vi blandt andet til at skulle ses i forhold til især regeringspartierne adgang til de relevante ministerier og deltagelse i sikkerhedsudvalget⁸. Derfor har rød blok været i besiddelse af den nyeste viden om forholdene, og denne kunne være relevante for medierne, hvorfor medierne først har opsøgt øverste repræsentanter fra regeringspartierne.

Det er her værd at nævne, at såvel statsminister, Helle Thorning-Schmidt, samt justitsminister, Mette Frederiksen, holdt pressemøder i dagene efter attentaterne. Her blev den nyeste viden lagt frem og de to ministre kunne kommentere på forholdene vedrørende sagen. Disse forhold må ligeledes betragtes fra mediernes synsvinkel. De har været mest opsøgende overfor de

⁷ Det såkaldte VISAK: Væsentlighed, Identifikation, Sensation, Aktualitet, Konfrontation (Østlyng & Øvrebo, 2000)

⁸ Her deltager blandt andre statsministeren, justitsministeren, forsvarsministeren, udenrigsministeren og ledere fra PET og FE.

øverste repræsentanter og ministre fra relevante ressortområder for potentielle svar og kommentarer sagen desangående.

Dette forhold, at medierne anvender nogle bestemte kilder (i dette tilfælde Politiet og Rød blok), fordi de besidder en vis autoritet er relevant i forhold til Hall et al (1978) og dennes udpegning af en struktur, hvorigennem et kredibilitetssystem er med til at favorisere autoritative aktører og derved skabe privilegeret plads til dem som primary definers. Ifølge Hall et al. (1978) har visse aktører, eksempelvis ministerier og retslige- og sikkerhedsmæssige institutioner (som PET og Politiet), nemmere adgang til medierne, hvilket medfører, at de skaber forståelsesrammerne i medierne (Hall et al., 1978). Kigger man imidlertid på teorien fra Hall et al. (1978) om systematisk favorisering af magtfulde og privilegerede kilder, hvorigennem medierne reproducerer holdninger fra øverste led af et troværdighedshierarki, er det her interessant at se på, hvordan Andre medier figurerer som næstmest anvendte kilde i de tre første dage af mediernes dækning af angrebet i København. I den forbindelse er det i øvrigt relevant at nævne, at Andre medier som kilde, udgør den absolut største del af alle kilder anvendt i mediernes samlede dækning (38%).

I løbet af de tre første dage er Andre medier (17%), som nævnt, den næstmest anvendte kilde. Dette vurderer vi i høj grad skyldes anvendelsen af blandt andet nyhedsbureauer, men det må også ses i forhold til en udvikling i hastigheden på nyhedsproduktionen, der især har fundet sted i kølvandet på internettets udbredelse, samt udviklingen af 24-timers nyhedskanaler som TV2News og disses forholds indvirkning på nyhedsforbruget. Igen må det nævnes, at den hyppigst anvendte kilde i vores samlede datamateriale er Andre medier, idet de er til stede i 38 procent af analyseenhederne. Dette vurderer vi til at være i relation til en udvikling, hvor medierne ganske enkelt, for at være lige så aktuelle som deres konkurrenter, er nødt til at citere hinanden for at være allermest opdaterede på nyhedsfronten og have "breaking news" klar til dets læsere. At Andre medier figurerer som en af de mest anvendte kilder i løbet af dækningens første dage, må også ses i forhold til eventuelle forhold såsom eventuelle begrænsede ressourcer (antal journalister) og adgang til tidligere nævnte autoritative kilder (PET, politikere og Politi) i forhold til at kunne dække alt,

hvorfor medierne også må skæve til hinanden for at se, hvilke historier de konkurrerende medier har.

Dette kan ses i relation til Schudsons (2005) teori om pack journalism, der beskriver, hvordan det journalistiske virke og nyhedsproduktionen er kendetegnende ved en frygt for ikke at dække det, som de øvrige medier dækker.

"Social constraints on news work come not only from news organizations that reporters work for directly, but from patterns of news gathering that bring reporters from different publications under the influence of one another". (Schudson, 2005, s. 186)

Der ligger her en tydelig udpegning af faglige normer og en journalistisk kultur, som gør, at journalister har en tendens til at indgå i de samme nyhedsproduktionsmønstre, hvorfor de også kan være tilbøjelige til at reproducere emner, og måske ligefrem synspunkter og vinkler fra kollegaer eller konkurrenter. Om dette er sandt, kan vi ikke sige noget om på baggrund af denne kvantitative indholdsanalyse, men det er et aspekt vi vil bringe med til diskussionen om journalistkulturen, og hvordan den kan være med til at producere bestemte frames. I stedet kan vi i al fald konkludere, at andre medier har været den næstmest anvendte kilde i de første tre dage af mediernes dækning af attentaterne i København.

Opsummering: Dato og Kilder

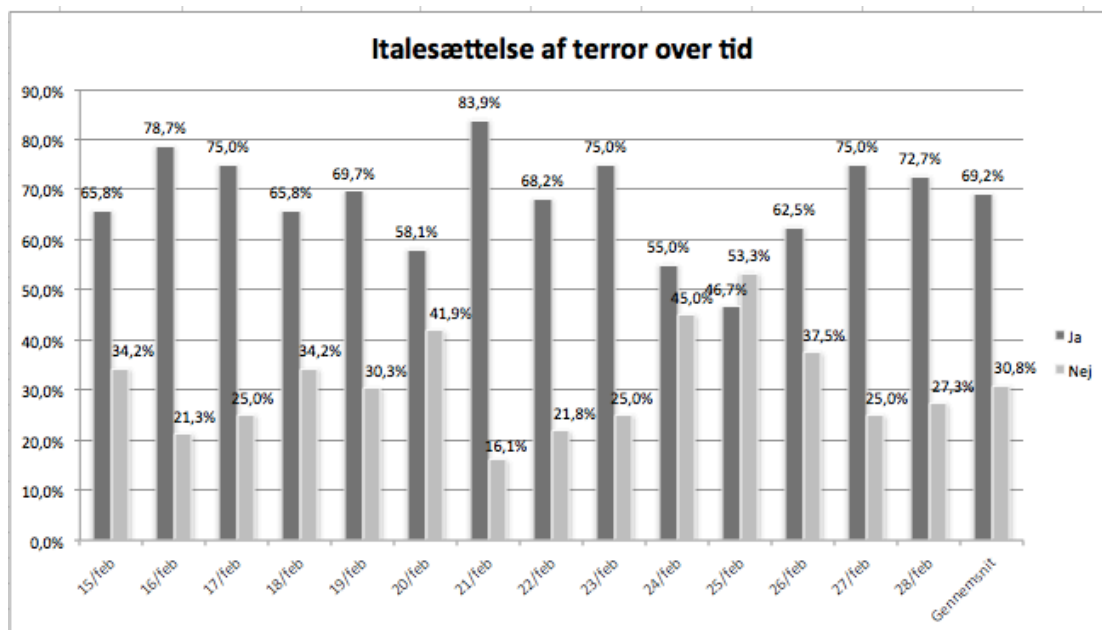
Ved at have krydstabuleret de to variable, Dato og Kilder, kan vi altså konkludere at primary definers (Hall et al., 1978) de tre første dage af nyhedsmediernes dækning er; Politiet (19%), Andre medier (17%) og Rød blok. (12%). Dette fordi at disse tre kilder tilsammen udgør knap 50 procent af mediernes kildeanvendelse i løbet af de første tre dage. I henhold til Hall et al. (1978) teori om primary definers, kan vi se en tendens til at ovenstående aktører bliver favoriseret af medierne i kraft af deres autoritet, hvorfor de får lettere adgang til at fungere som primary definers i forbindelse med etableringen af en forståelsesramme.

Tilstedeværelsen af nogle bestemte kilder kan ligeledes ses i forhold til Entmans (1993) teori om, hvordan kilder kan ses som relevante aktører i forhold til skabelsen af en forståelsesramme. Derfor vil det være interessant for os at kigge videre på netop disse kilder i den kvalitative indholdsanalyse i forhold til, hvordan medierne har produceret dominerende frames om attentaterne i København. Herudover er det bemærkelsesværdigt, i hvilken grad medierne bruger hinanden som kilder, og derfor vil vi senere kigge nærmere på, om dette betegner en generel tendens på tværs af medierne, eller om dette er et udtryk for bestemte mediers generelle kildebrug i det indsamlede datamateriale.

Derudover har vi identificeret tilstedeværelse af henholdsvis PET og terrorforsker Magnus Ranstorp på dækningens første to dage, der så aftager på tredjedagen. Det vil derfor ligeledes være interessant at belyse videre, hvorledes disse aktørers tilstedeværelse kan være i relation til etableringen af dominerende frames. Dette vil ligeledes blive genstand for en del af kvalitative analysearbejde.

Dato og italesættelse af terror

Udover at se på hvilke kilder, der har været til stede i medierne, og hvornår disse har været til stede i medierne, vurderer vi, at det kan være interessant at se på, hvordan italesættelsen af terror har fundet sted i løbet af de første 14 dage af mediernes dækning af attentaterne i København. Krydstabuleringen af dato og italesættelse af terror er gjort for at se på, hvorvidt der er nogen bemærkelsesværdig udvikling i dækningen i forhold til italesættelsen af terror. Her er det relevant at have in mente, at vores søgestreng bestod af ordene "København" og "attentat". Altså, vi har ikke søgt på terror, men alligevel er italesættelsen af terror i den grad til stede i vores datasæt. Dette fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 2.1.5: Krydstabulering af dato og italesættelse af terror i medieenheder

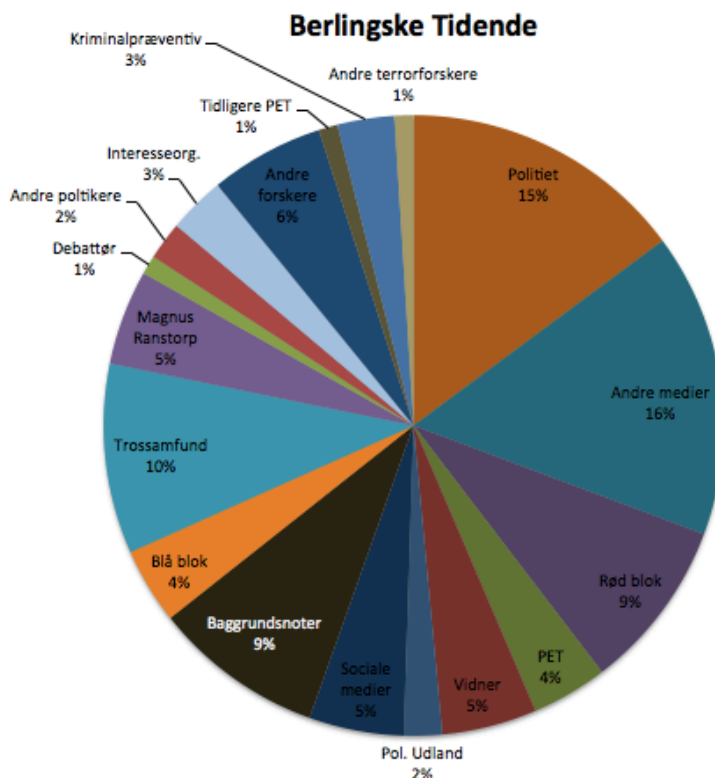
Iagttagelser

Kigger vi på den samlede mængde, ser vi, at der i 69,2 procent af de 413 medieenheder er en italesættelse af attentatet som terror, imens der i de resterende 30,8 procent ikke er en italesættelse af attentatet som terror. Her er det bemærkelsesværdigt, at der allerede på førstedagen af mediernes dækning er en italesættelse af attentatet som terror i 65,8 procent af analyseenhederne. Et tal der ikke ligger langt fra gennemsnittet (69,2%). Kigger man på udviklingen henover de 14 dage, finder vi ikke nogen decideret regelmæssighed i udviklingen. Tværtimod hopper og springer den procentuelle fordeling lidt frem og tilbage, dog med den interessante detalje, at der alle dage, på nær den 25.02.15 (46,7%), er flest artikler, hvor attentaterne italesættes som terror. Her kunne man have forventet en mere lineær udvikling i italesættelsen af attentaterne som terror som et udtryk for, hvordan den vedtagne italesættelsesform gradvist ville blive terror. Blandt andet også ansporet af de to terrorkpakker, som de politiske blokke udkommer med i kølvandet på attentaterne, da disse må formodes at have haft en afgørende indflydelse på, hvordan attentaterne italesættes alene i kraft af titlerne "terrorkpakker". Her bliver det dog relevant at nævne, at vi ikke har søgt på "terror", men i stedet "attentat" og "København", hvorfor mediernes dækning af terrorkpakkerne ikke nødvendigvis indgår i vores datamateriale. I det lys er det dog interessant, at der

i næsten $\frac{3}{4}$ af datamaterialet, findes en italesættelse af attentaterne som værende terror, selvom vi ikke har søgt direkte på "terror".

Medie og kilder

Efter at have analyseret mediernes anvendelse af kilder i løbet af dækningens første tre dage og efterfølgende analyseret italesættelsen af attentaterne som terror over tid, vil vi nu kigge på, hvordan de enkelte mediers kildeanvendelse fordeler sig over dækningens første 14 dage. Dette for at se om der nogle bemærkelsesværdige forskelle eller sammenfald i de enkelte mediers kildeanvendelse. Kigger vi på tværs af de fem medier, ser vi, at Andre medier er den hyppigst anvendte kilde i samtlige medier. Herudover er også Politi og Rød blok blandt de hyppigst anvendte kilde hos samtlige medier. Men kigger man nærmere på de enkelte medier, finder vi nogle bemærkelsesværdige forskelle i deres kildeanvendelse.

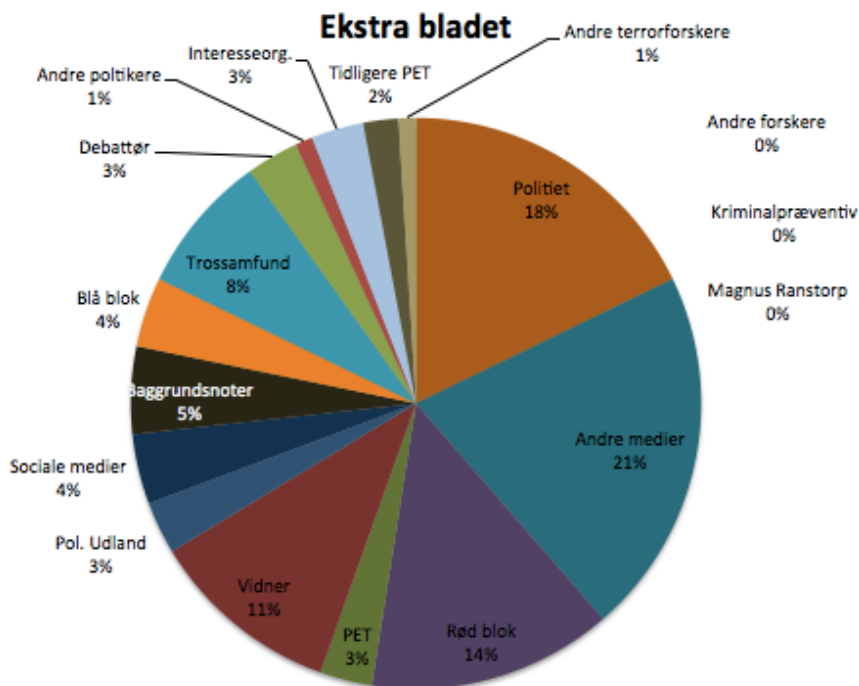

Tabel 2.1.6: Krydstablering af Berlingske Tidende og kilder

Iagttagelser

Hos Berlingske Tidende er de mest dominerende kilder Andre medier (16%) og Politi (15%), imens der er et lille felt af lidt mindre ofte anvendte kilder: Rød

blok (9%), Trossamfund (10%) og Baggrundsnoter (9%) . Her er det bemærkelsesværdigt, at repræsentanter fra trossamfund er hyppigere anvendte kilder end Rød blok og Baggrundsnoter. Herefter ser vi et bredere felt af kilder, der udgør en mindre del af den samlede dækning: Andre forskere (6%), Magnus Ranstorp (5%), Vidner (5%), Sociale Medier (5%), Blå Blok (4%), PET (4%), Interesseorganisationer (3%), Kriminalpræventive repræsentanter (3%), Udenlandske politikere (2%), Andre Politikere (2%) og så Andre Terrorforskere, Debattører og tidligere PET-folk på alle 1 procent. Her er det interessant at bemærke, hvordan en terrorforsker Magnus Ranstorp er hyppigere anvendt end såvel repræsentanter fra Blå blok og PET som det kriminalpræventive miljø.

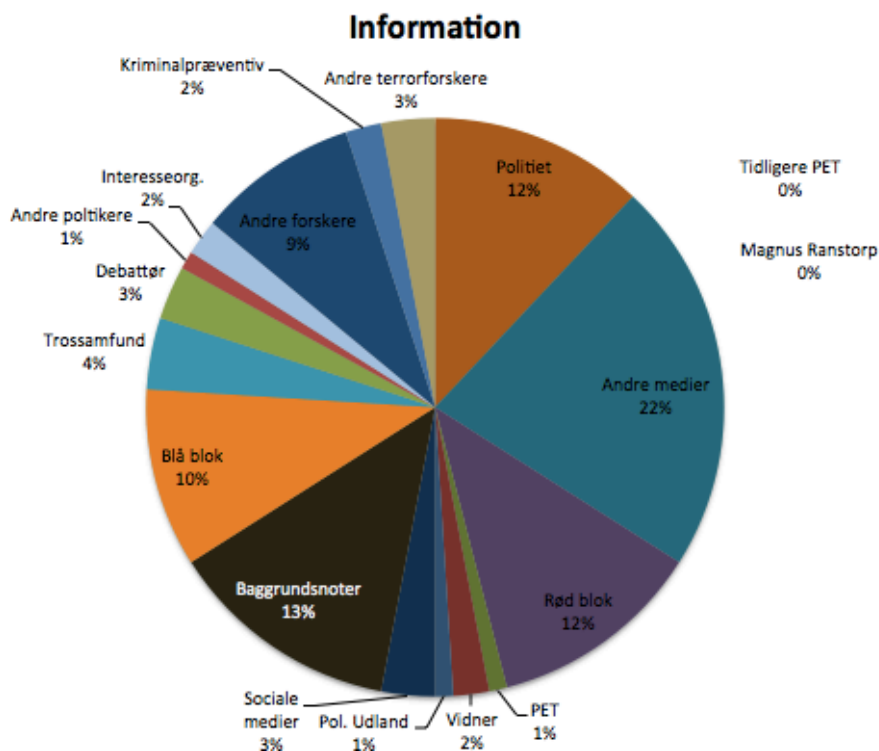

Tabel 2.1.7: Krydstabulering af Ekstra Bladet og kilder

Iagttagelser

Hos Ekstra Bladet er de mest dominerende kilder Andre medier (21%) og Politiet (18%). Herefter følger henholdsvis Rød blok (14%), Vidner (11%) og Trossamfund (8%). Derefter er der et bredt felt af kilder, der optræder et sted mellem 0-5 procent i mediernes dækning: Baggrundsnoter (5%), Blå blok (4%), Sociale medier (4%), Interesseorganisationer, PET, Udenlandske politikere, Debattører (alle på 3%), Tidligere PET (2%) og herefter udgør henholdsvis Andre politikere og Andre terrorforskere 1 procent af Ekstra Bladets kildeanvendelse. Til gengæld figurerer hverken Magnus Ranstorp,

repræsentanter fra det kriminalpræventive miljø eller Andre forskere slet ikke blandt de anvendte kilder hos Ekstra Bladet. Her er det bemærkelsesværdigt, at den eneste repræsentation af forskere i det hele taget udgør 1 procent af Ekstra Bladets dækning, nemlig i kategorien Andre terrorforskere. Til gengæld udgør Tidligere PET-folk 2 procent af Ekstra Bladets samlede kildeanvendelse. Derudover er det bemærkelsesværdigt, at Vidner (11%) er en af de mest anvendte kilder i Ekstra Bladets dækning, hvilket er mere end Baggrundsnoter (5%), politikere fra blå blok (4%) og PET (3%). Et andet særdeles bemærkelsesværdigt aspekt af Ekstra Bladets brug af kilder til dækning af angrebet i København er at Politi, Vidner og Andre medier til sammen udgør 50 procent af Ekstra Bladets samlede kildeanvendelse, imens den samlede tilstedeværelse af forskere udgør 1 procent.

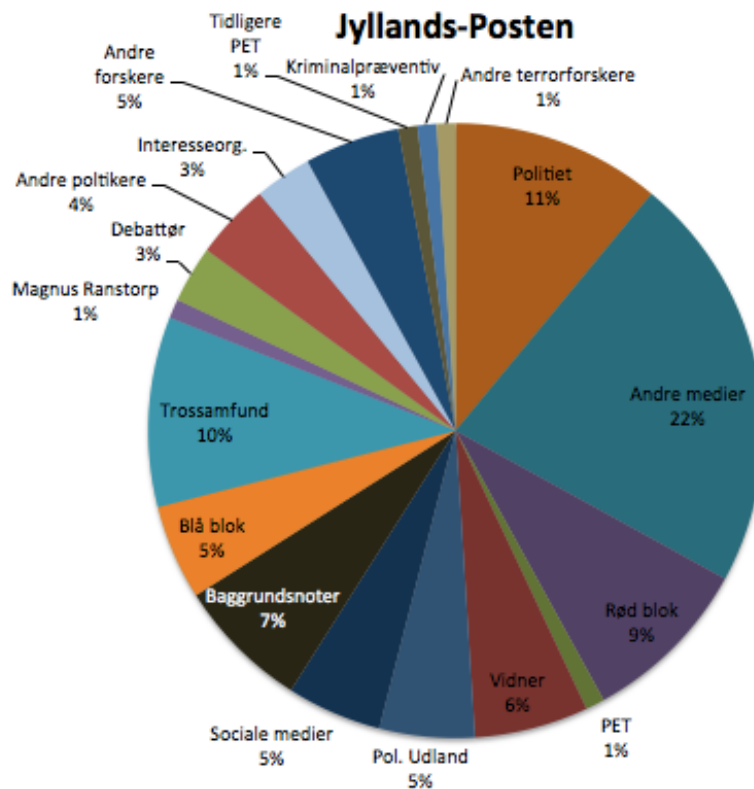

Tabel 2.1.8: Krydstabulering af Information og kilder

Iagttagelser

Hos Information er den mest dominerende kildegruppe: Andre medier, som udgør 22 procent. Herefter er der et bredere felt af kilder, som udgør for mellem 9-13 procent: Baggrundsnoter (13%), Politi (12%), Rød blok (12%), Blå blok (10%) og Andre forskere (9%). Herudover er det en sidste gruppe af kilder, der alle udgør mellem 0-4 procent: Trossamfund (4%), Debattør (3%), Andre

terrorforskere (3%), Sociale medier (3%), Interesseorganisationer (2%), Repræsentanter for det kriminalpræventive miljø (2%), Vidner (2%), PET (1%), Udlandske politikere (1%), Andre politikere (1%), Tidligere PET-medarbejdere (0%) og Magnus Ranstorp (0%). Her er det noterbart, at Andre medier udgør over en femtedel af den samlede kildebrug. Samtidig er det interessant at Andre forskere (9%) udgør en næsten lige så stor procentuel brug i Informations dækning som Blå blok (10%), Rød blok (12%) og Politi (12%). Herudover er også brugen af baggrundsnoter af et bemærkelsesværdigt omfang, idet det er mediets næststørste kildegruppe (13%).

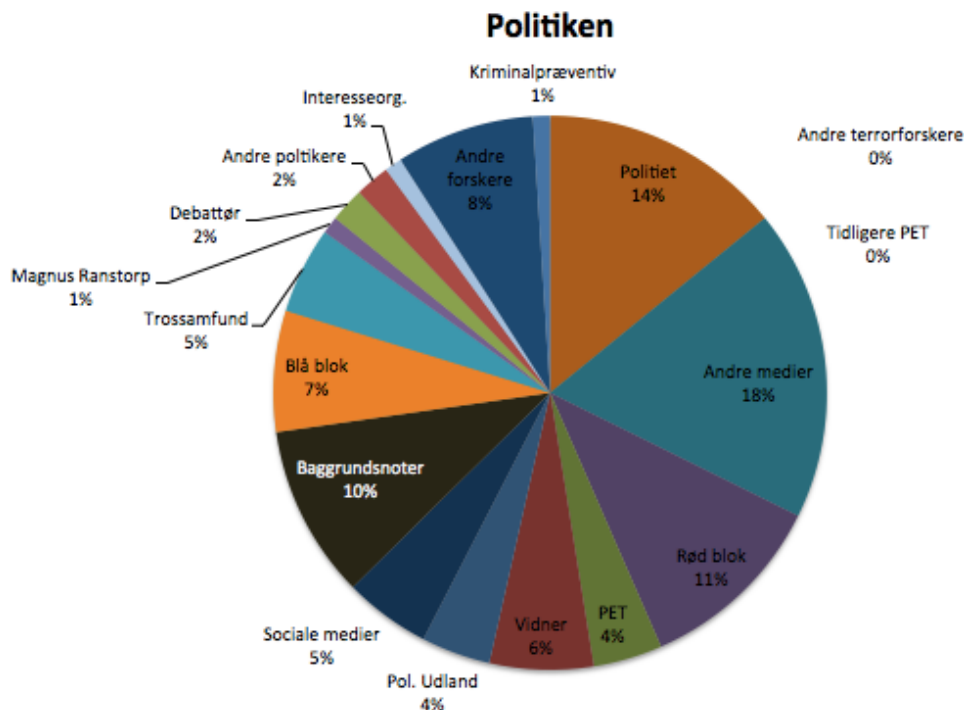

Tabel 2.1.9: Krydstabulering af Jyllands-Posten og kilder

Iagttagelser

Hos Jyllands-Posten er den mest dominerende kilde Andre medier (22%). Herefter er der et mindre felt af kilder, der udgør mellem 9-11 procent af Jyllands-Postens samlede kildeanvendelse: Politi (11%), Trossamfund (10%) og Rød blok (9%). Og så er der et bredt felt af kilder, der udgør mellem 1-7 procent af Jyllands-Postens samlede kildeanvendelse: Baggrundsnoter (7%), Vidner (6%), Udenlandske politikere (5%), Blå blok (5%), Andre forskere (5%), Sociale medier (5%), Andre politikere (4%), Interesseorganisationer (3%), Debattører

(3%) og herefter PET, Magnus Ranstorp, Tidligere PET-folk, Andre terrorforskere og repræsentanter fra det kriminalpræventive miljø, der hver især udgør 1 procent af Jyllands-Postens samlede kildeanvendelse. Næsten en fjerdedel – og langt den største del - af Jyllands-Postens samlede kildeanvendelse udgøres således af Andre medier, imens Politi, Trossamfund og Rød blok til sammen udgør næsten en tredjedel af Jyllands-Postens samlede kildeanvendelse. Til gengæld er det også bemærkelsesværdigt, hvor bredt et felt af forskellige kilder, der hver især udgør et sted mellem 5-10 procent af Jyllands-Postens samlede kildeanvendelse, og der i løbet af Jyllands-Postens dækning er gjort lige stor procentuel brug af politikere fra blå blok som udenlandske politikere og andre forskere (5%). Derudover er det også værd at notere, at henholdsvis PET, tidligere PET-folk og Magnus Ranstorp står for samme procentuelle optræden som kilde i de første fjorten dage af Jyllands-Postens dækning af attentaterne i København.

Tabel 2.1.10 Krydstabulering Politiken og kilder

Iagttagelser

Hos Politiken er den mest dominerende kilde Andre medier (18%). Herefter følger Politiet (14%) og den tredje mest repræsenterede kilde er Rød blok (11%). Dernæst følger en bred gruppe af kilder startende med Baggrundsnoter

(10%), Andre forskere (8%), Blå blok (7%) og Vidner (6%). Slutteligt finder vi den mindst anvendte gruppering af kilder, hvor både Sociale medier (5%) og Trossamfund (5%) udgør de mest anvendte i denne gruppering efterfulgt af PET (4%) og Udenlandske politikere (4%). Her følger Debattører (2%) og Andre politikere (2%). Til sidst finder vi Interesseorganisationer (1%), Kriminalpræventive repræsentanter (1%) og Magnus Ranstorp (1%). Andre terrorforskere og Tidligere PET-repræsentanter er slet ikke benyttet som kilder af Politiken.

Startende fra toppen i forhold til de mest dominerende kilder, er det interessant at Andre medier klart er mest anvendt med 18 procent. Politiet fylder næstmest med 14 procent, imens Rød blok er til stede som kilde med 11 procent. Det mest bemærkelsesværdige finder vi i benyttelsen af Andre forskere (8%) som kilde, hvilket er en høj procentsats sammenlignet med eksempelvis repræsentanter fra Blå blok (7%), Trossamfund (5%) og Magnus Ranstorp (1%). Dernæst er det interessant, at Baggrundsnoter er Politikens fjerde mest benyttede kilde med 10 procent. Slutteligt er det noterbart, at Magnus Ranstorp udgør 1% og at Andre terrorforskere slet ikke er benyttet af Politiken.

Diskussion af sammenfald i mediernes kildebrug

Kigger vi på tværs af de fem udvalgte medier finder vi, at den mest dominerende kilde hos samtlige medier er Andre medier. Herved ser vi, at denne kildegruppe er central for samtlige mediers indholdsproduktion. Dette kan ses som et tegn på pack journalism (Schudson, 2005) som en gennemgående produktionstilgang hos de fem medier.

Det er også interessant med henblik på Johnson-Cartee's (2005) udpegning af en journalistisk arbejdspraksis, der er afhængig af, til dels den kultur den er indlejret i, og til dels den nyhedsproduktionsform der er nedarvet gennem journalistkulturen. Herved kan man se den gennemgående brug af andre medier som kilde som et muligt udtryk for en fælles journalistisk praksis på tværs af de fem medier.

Denne fælles journalistiske praksis på tværs af de fem medier kan ligeledes ses i forhold til den overvejende ensartethed i de fem mediers kildebrug. Dette fordi der ikke i nogen bemærkelsesværdig grad er diskrepans mellem de enkelte mediers anvendelse af kilder.

Hernæst er det iøjnefaldende at den næststørste kildeanvendelse, hos fire af de fem udvalgte medier, udgøres af Politiet. Her er det kun Information, der afviger og har Baggrundsnoter som næstmest anvendte kilde. Herudover er Rød blok ligeledes en af de mest benyttede kilder på tværs af de fem medier. Dette stemmer overens med Hall et al. (1978), Chomsky & Herman (1994) og Hallins (1986) udpegning af autoritative kilder, som centrale i mediernes dækning i forbindelse med eksempelvis kriminalitet og krig. Denne "overrepræsentation" af autoritative kilder, medfører ifølge Hall et al. (1978), at medierne reproducerer de autoritative kilders definition af en given sag. Herved bliver det i høj grad disse kilder, der har afgørende indvirkning på skabelsen af forståelsesrammer. Netop dette aspekt vil vi undersøge nærmere i den kvalitative indholdsanalyse med henblik på at undersøge, hvilken rolle de autoritative kilder har på etableringen af dominerende frames.

Delkonklusion af kvantitativ analyse del 1.

I ovenstående analyse har vi set, hvordan fordelingen af kilder har været i mediernes dækning – både fordelt over tid samt på det enkelte medie. De tre mest dominerende kilder i det samlede datamateriale, i såvel de tre første dage som over hele perioden, er Andre medier, Politiet og Rød blok. Denne hyppige tilstedeværelse i mediernes dækning foranlediger os til at udpege netop disse kilder som primary definers (Hall et al., 1978) af attentaterne. Kigger man på tværs af de fem medier, er disse tre kilder ligeledes blandt de mest benyttede, hvor de rangerer mellem mest og fjerdemest benyttede kilde i samtlige medier.

Ifølge Hall et al. (1978) fungerer medierne som "secondary definers" ved at reproducere sådanne "primary definers" holdninger, og det vil derfor være

interessant at undersøge, hvilken rolle disse kilder har i mediernes produktion af frames. Dette vil blive undersøgt nærmere i den kvalitative indholdsanalyse. Derudover har ovenstående analyse vist, at italesættelsen af attentaterne som terror har varieret mellem 46,7 procent og 83,9 procent i løbet af den undersøgte periode på to uger, med et gennemsnit på 69,2 procent, hvilket flugter nogenlunde med italesættelsen af terror på dækningens første dag (65,8%). Der har altså været en overvejende italesættelse af attentaterne som terror. Men fordi vi også har set, at der i italesættelsen af terror over dækningens første fjorten dage ikke har været bemærkelsesværdig lineær udvikling i form af et klart fald eller en klar stigning, vil italesættelsen af terror over tid ikke være det afgørende for vores fokus i forhold til eksempelvis identificeringen af frames. Hermed vil tidsaspektet snarere være relevant i andre forhold end italesættelse af terror, da denne udgør en mere tilfældig repræsentation over dækningens første fjorten dage.

Kvantitativ indholdsanalyse 2

Nyhedsstoffets epistemologi

Eftersom vi i datarapporten har identificeret en betydelig mængde medieenheder i datamaterialet, der benytter sig af genren Nyhedsstof (66,1% - se bilag 38), vil vi i det følgende afsnit undersøge denne substantielle mængde medieenheder. Her vil vi blandt andet undersøge italesættelsen af attentaterne som værende terror. Dette er relevant, da denne genreform baserer sig på et objektivitetsprincip, hvorfor italesættelse af terror kan tjene som indikator for medieenhedens vinkling, da journalisten i denne genre "skildrer virkeligheden" (Ekström, 2002). Hvilke kilder der har været brugt i nyhedsstoffet vil ligeledes blive belyst, da disse også kan have betydning for medieenhedens vinkel i kraft af den erkendende funktion, som kilder kan have (Tuchman, 1972).

Vi vil ydermere undersøge udviklingen i mediernes genrevalg over de fjorten dage, ligesom vi vil belyse i hvor høj grad italesættelsen af attentaterne som værende terror, har fundet sted i de forskellige genrer.

Dette vil vi gøre ved at krydstabulere og analysere: Genre og Dato, Genre og Medier, Medier og Italesættelse af terror, Genre og Italesættelse af terror samt Nyhedsstof og Kilder.

Analyse af genre og dato

Dato krydstabuleret med Genre							
Dato	Leder	Nyhedsstof	Baggrund	Opinion	Andet	Total	
150215	7,6%	83,5%	5,1%	3,8%	0,0%	100,0%	
160215	3,3%	73,8%	9,8%	13,1%	0,0%	100,0%	
170215	0,0%	65,0%	12,5%	22,5%	0,0%	100,0%	
180215	13,2%	55,3%	13,2%	18,4%	0,0%	100,0%	
190215	12,1%	63,3%	9,1%	15,2%	0,0%	100,0%	
200215	3,2%	74,2%	3,2%	19,4%	0,0%	100,0%	
210215	12,9%	32,3%	22,6%	32,3%	0,0%	100,0%	
220215	0,0%	45,5%	18,2%	27,3%	9,1%	100,0%	
230215	8,3%	75,0%	16,7%	0,0%	0,0%	100,0%	
240215	0,0%	75,0%	5,0%	15,0%	5,0%	100,0%	
250215	0,0%	66,7%	13,3%	20,0%	0,0%	100,0%	
260215	25,0%	37,5%	12,5%	25,0%	0,0%	100,0%	
270215	41,7%	41,7%	8,3%	8,3%	0,0%	100,0%	
280215	0,0%	81,8%	0,0%	9,1%	9,1%	100,0%	
Total	7,3%	66,1%	10,2%	15,5%	1%	100%	

Tabel 2.2.1: Krydstabulering af genre og dato

Iagttagelser

Kigger man på udviklingen i genre over dækningens første fjorten dage, finder man umiddelbart, at Nyhedsstof er den altovervejende genre, der er blevet anvendt. Men der er to bemærkelsesværdige undtagelser, den 27.02.15 og den 21.02.15. Den 27.02.15 er der lige så mange Ledere som Nyhedsstof i vores datamateriale (41,7%), imens Baggrund og Opinion hver især udgør 8,3% af den samlede dækning på dagen. Her er det værd at bemærke, at den samlede mængde medieenheder fra den 27.02.15 er 12 enheder. Derfor er det dog stadigvæk iøjnefaldende, at dækningen på dagen i lige så stor grad udgøres af Ledere som af Nyhedsstof. Den 21.02.15 er der lige så mange Nyhedsstofs-enheder, som der er Opinionsstof (32,2%), og derudover er der også den højeste registrerede mængde Baggrunds-enheder (22,6%) af dækningens fjorten dage. Her er det samlede antal af medieenheder på 31 enheder. Desuden er det

notérbart, at dækningens første to dage i langtovervejende grad består af Nyhedsstof (83,5% og 73,8%) og altså ligger væsentligt over det samlede gennemsnit for Nyhedsstof over de første fjorten dage (66,1%).

Med en gennemsnitlig dominans af Nyhedsstof i den samlede datamængde, vil vi i det følgende undersøge, hvordan genrene fordeler sig på de enkelte medier. Dette med henblik på at undersøge, hvorvidt denne dominans af Nyhedsstof betegner det generelle medie billede, eller om enkelte medier har centreret deres dækning omkring andre genrer. Dette vil vi gøre, fordi forskellige journalistiske genre har forskellige epistemologier, hvilket kommer til udtryk i genrene forskellige forståelser af sandhedskriterier samt måder at erkende på (Ekström, 2002).

Analyse af genre og medier

Medier krydstabuleret med Genre								
Medie	Enheder	Leder	Nyhedsstof	Baggrund	Opinion	Andet	Total	
Information	Antal		7	21	8	13	0	49
	% af dækning		14,2%	42,9%	16,3%	26,5%	0%	100%
Politiken	Antal		12	49	15	27	2	105
	% af dækning		11,4%	46,7%	14,3%	25,7%	1,2%	100%
Ekstra Bladet	Antal		2	54	3	2	0	61
	% af dækning		3,3%	88,5%	4,9%	3,3%	0%	100%
Berlingske Tidende	Antal		8	67	11	10	0	96
	% af dækning		8,3%	69,8%	11,5%	10,4%	0%	100%
Jyllands-Posten	Antal		1	82	5	12	2	102
	% af dækning		1,0%	80,8%	4,9%	11,8%	2,0%	100%
Total	Antal		30	273	42	64	4	413
	% af dækning		7,3%	66,1%	10,2%	15,5%	1%	100%

Tabel 2.2.2: Krydstabulering af genre og medie

Iagttagelser

Kigger vi på de enkelte mediers dækning via genrevalg, finder vi en række interessante tendenser. Såvel Information (42,9%) som Politiken (46,7%) har Nyhedsstof som den hyppigst anvendte genre, men de er begge, som de to eneste medier, under 50 procent og udgør stort set kun halvt så store procentsatser af egen samlede dækning som hos Jyllands-Posten (80,4%) og Ekstra Bladet (88,5%). Berlingske Tidende lander med 69,8 procent Nyhedsstof omkring gennemsnittet på tværs af de fem aviser (66,1%). Til gengæld har både Information (26,6%) og Politiken (25,7%) anvendt omkring en fjerdedel Opinionsstof i deres samlede dækning, imens Opinionsstof kun udgør godt og vel

en tiendedel hos Berlingske Tidende (10,4%) og Jyllands-Posten (11,8%). Hos Ekstra Bladet har vi kun identificeret 3,3 procent i Opinionsstof i deres samlede dækning. I forhold til Ledere er også Information (14,3%) og Politiken (11,4%) de to aviser med flest Ledere i deres samlede dækning, imens der hos Berlingske Tidende er 8,3 procent Ledere. Hos Jyllands-Posten og Ekstra Bladet er der henholdsvis 1 procent og 3,3 procent Ledere i den indsamlede datamængde.

Fordelingen er angivet i procent for at kunne sammenligne de enkelte mediers fordeling af genrer med hinanden. Kigger vi i midlertid på antal, så er det bemærkelsesværdigt, at Jyllands-Posten har den næststørste repræsentation af medieenheder i vores datasæt (102), kun overgået af Politiken (105), men alligevel er der så markant forskel i Jyllands-Postens prioritering af Nyhedsstof (80,4%) og Politikens (46,7%). Derudover er det bemærkelsesværdigt, at Berlingske Tidende generelt på alle de 4 udvalgte genrer ligger sig tæt op af gennemsnittet på tværs af det samlede medielandskab, hvis man ser på den procentuelle fordeling af genre.

Med udgangspunkt i de identificerede forskelle på mediernes dækning af angrebet i forhold til valg af genre, vurderer vi, at det vil være relevant at se på de respektive mediers italesættelse af terror for at se, om der også her kan spores nogle tendenser i forhold til det enkelte medie og italesættelsen af terror.

Analyse af medier og italesættelse af terror

Medier krydstabuleret med italesættelse af terror				
Medie	Enheder	Italesættelse af terror	Ingen italesættelse af terror	Total
Information	Antal	30	19	49
	% af dækning	61,2%	38,8%	100%
Politiken	Antal	76	29	105
	% af dækning	72,4%	27,6%	100%
Ekstra Bladet	Antal	39	22	61
	% af dækning	63,9%	36,1%	100%
Berlingske Tidende	Antal	75	21	96
	% af dækning	78,1%	21,9%	100%
Jyllands-Posten	Antal	66	36	102
	% af dækning	64,7%	35,3%	100%
Total	Antal	286	127	413
	% af dækning	69,2%	30,8%	100%

Tabel 2.2.3: Krydstabulering af medie og italesættelse af terror

Iagttagelser

Ved at krydstabulere italesættelse af terror med medier kan vi umiddelbart se, at der tegner sig en generel tendens, hvor ingen af de fem udvalgte medier afviger bemærkelsesværdigt fra gennemsnittet (69,2%). Dog er det interessant, at det her er Berlingske Tidende (78,1%) og Politiken (72,4%), der ligger over gennemsnittet, imens Information (61,2) ligger under gennemsnittet. Hos Jyllands-Posten har vi identificeret 64,7 procent medieenheder, hvori angrebet italesættes som terror, men generelt er der således ikke de store afvigelser, og sammenlagt fordeler den procentuelle fordeling for de fem medier sig mellem 78,1 procent (Berlingske Tidende) og 61,2 procent (Information).

Med en spændevide på mellem 78,1 procent og 61,2 procents italesættelse af terror er der således ikke identificeret de store udsving i forhold til de enkelte mediers italesættelse af terror. Dog er der nogle interessante bevægelser i forhold til, hvilke medier der italesætter angrebet som terror mest og hvilke genre, der anvendes af det respektive medie. Derfor vil vi i det følgende se på, hvordan italesættelse af terror fordeler sig over de forskellige genrer, med henblik på at identificere, hvorvidt italesættelsen af terror knytter sig mere til nogle specifikke genrer frem for andre.

Analyse af genre og italesættelse af terror

Genre krydstabuleret med Italesættelse af terror				
Genre	Enheder	Italesættelse af terror	Ingen italesættelse af terror	Total
Leder	Antal	27	3	30
	% af dækning	90,0%	10,0%	100%
Nyhedsstof	Antal	177	96	273
	% af dækning	64,8%	35,2%	100%
Baggrund	Antal	30	12	42
	% af dækning	71,4%	28,6%	100%
Opinion	Antal	49	15	64
	% af dækning	76,6%	23,4%	100%
Andet	Antal	3	1	4
	% af dækning	75,0%	25,0%	100%
Total	Antal	286	127	413
	% af dækning	69,2%	30,8%	100%

Tabel 2.2.4: Krydstabulering af genre og italesættelse af terror

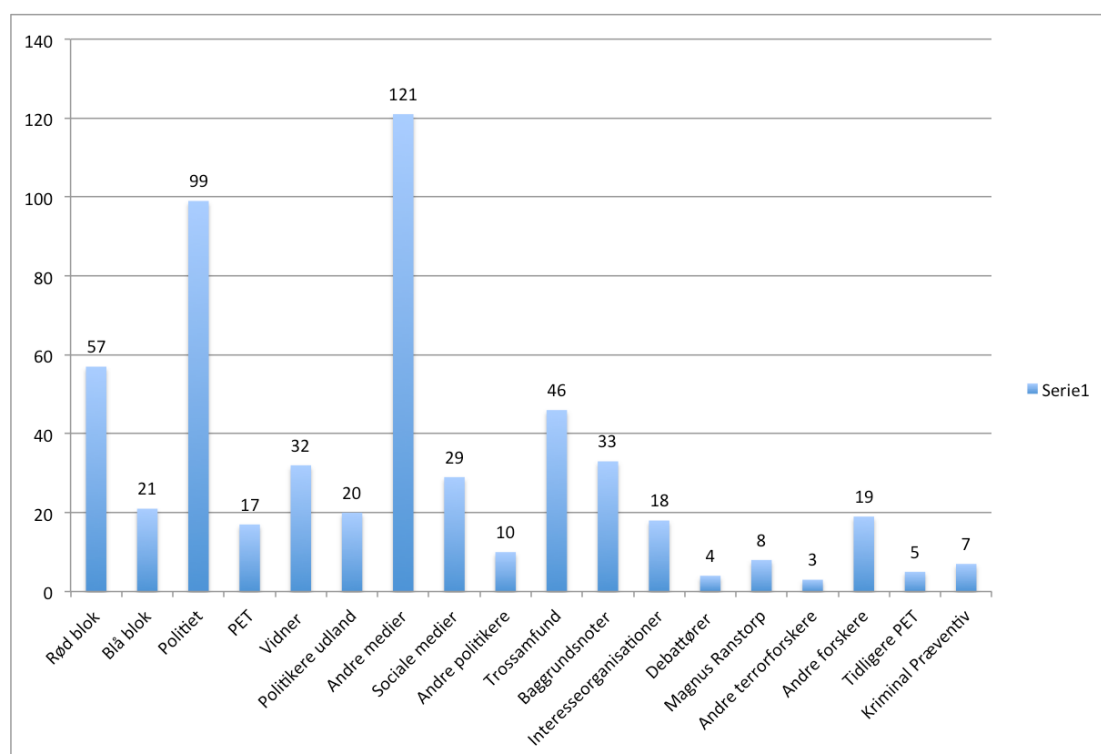
Iagttagelser

I forhold til hvordan italesættelsen af terror fordeler sig på de forskellige genrer, er der et par bemærkelsesværdige fordelinger. Kigger vi på Leder kan vi se, at

her er der 90 procent italesættelse af terror, 27 ud af i alt 30 medieenheder. Dette er den klart største procentuelle repræsentation af italesættelse af terror fordelt på genre. Den næsthøjeste procentuelle italesættelse af terror finder sted i Opinionsstoffet (76,6%), imens den mindste repræsentation af italesættelse findes Nyhedsstoffet (64,8%). Her er det dog værd at bemærke, at Nyhedsstoffet udgør den klart største andel af det samlede antal medieenheder, og at det således er i 177 af i alt 273 nyhedsstofs-enheder, at angrebet italesættes som terror. Derfor er der også 177 nyhedsstofs-enheder ud af i alt 413 medieenheder, hvori angrebet italesættes som terror. Dette vil altså sige, at 42,9 procent af det samlede antal medieenheder består af Nyhedsstofs-enheder, hvori angrebet italesættes som terror.

Fordi Nyhedsstof er den dominerende genre i vores datamateriale, og fordi den rummer en overvejende grad af italesættelse af terror, vurderer vi, at det er relevant at se på, hvilke kilder der dominerer denne genre. Dette med henblik på at identificere tendenser i kildefordelingen indenfor Nyhedsstof.

Analyse af Nyhedsstof og kilder

Tabel 2.2.4 Krydstabulering af nyhedsstof og kilder

Iagttagelser

Kigger vi på, hvordan de forskellige kilder fordeler sig på mediernes dækning via Nyhedsstof, finder vi umiddelbart de tre tidligere identificerede, dominerende kilder (Andre medier 121 gange, Politiet 99 gange og Rød blok 57 gange) også her er de absolut mest tilstedeværende. Dernæst ser vi, at der er et bredere felt af kilder, der optræder i lidt mindre grad end de 3 dominerende kilder: Trossamfund (46 gange), Baggrundsnoter (33 gange), Vidner (32 gange), Sociale Medier (29), Blå blok (21 gange), Politikere udland (20 gange), Andre forskere (19 gange), Interesseorganisationer (18 gange) og PET (17 gange). De resterende kilder optræder et sted mellem 3 og 10 gange i det samlede antal Nyhedsstof-enheder fra mediernes dækning i løbet af de første fjorten dage. Med i alt 273 Nyhedsstof-enheder ud af et samlet datamateriale af i alt 413 medieenheder, er det bemærkelsesværdigt, at Andre medier optræder som kilde i 121 ud af 273 Nyhedsstof-enheder. Det vil sige, at i næsten halvdelen af alle indsamlede Nyhedsstof-enheder optræder Andre medier som kilde, imens Politiet optræder i godt en tredjedel og Rød blok optræder som kilde i en femtedel af alle Nyhedsstof-enheder..

Argumenterende analyse: Objektivitetsritualer

Efter at have krydstabuleret genre med henholdsvis dato, medie og italesættelse af terror, samt italesættelse af terror med medie, har vi identificeret en række interessante træk i datamaterialet. Som det fremgår af datarapporten, udgør Nyhedsstof 66,1 procent af det samlede datamateriale, men Nyhedsstof udgør samtidig den genre, hvori italesættelsen af terror er lavest (64,8%). Alligevel drejer det sig om 177 nyhedsstof, hvor attentaterne italesættes som terror, og det samlede datamateriale på 413 medieenheder rummer således 42,9 procent Nyhedsstof, hvori attentaterne italesættes som terror. Derudover har vi registreret at italesættelsen af terror er klart mest dominerende i Leder (90%), imens Opinionsstof (76,6%) og Baggrund (71,2%) også ligger sig over det samlede gennemsnit af medieenheder med italesættelse af terror (69,2%).

Selvom det er den mindste procentuelle fordeling, er det dog stadig iøjnefaldende, at der i 64, 8 procent af alle Nyhedsstof-enheder er en italesættelse attentaterne som terror. Denne overvejende italesættelse af attentaterne som terror er ydermere bemærkelsesværdig, da vores indsamling af empiri blev gjort ved at søge på "attentat + København" – begge ord inklusiv – mens ordet terror ikke indgik i søgestrengen.

Dette fordi terror ikke er en ubetydelig term at anvende i beskrivelsen af attentatet, der finder sted lidt mere end en måned efter angrebet på Charlie Hebdo i Paris. Et attentat der er rettet mod Krudttønden, hvor der bliver afholdt et debatarrangement om ytringsfriheden, med blandt andre tegneren Lars Vilks, som deltager. Dette er også en af de første informationer, der slipper ud i pressen. Debatten om ytringsfriheden har siden Mohammedtegningerne i 2005 rejst verden rundt og været en af de primære årsager til det øgede sikkerhedsniveau og fokus på potentielle terrorangreb i Danmark. Når vi holder for øje, at Nyhedsstof er en genre, som epistemologisk beror på et objektivitetsprincip og derfor forsøger at skildre hændelser, som de finder sted (Ekström 2002), er den overvejende italesættelse af attentaterne som terror interessant. Dette fordi at en sådan erkendelse kan være med til at skabe en selvfølgelighed omkring terror . Terror er et begreb, som må forstås i den aktuelle kulturelle kontekst, hvor Danmark er en del af krigen mod terror og netop derfor også et potentielt mål for angreb fra en identificeret fjende (IS og Al-Qaeda).

Lederen er en opinionsartikel, hvorigennem chefredaktionen vurderer et givent emne (Den Store danske). Lederen bliver således det sted, hvor det enkelte medie direkte kommenterer på et aktuelt emne, der vedrører samfundet, og må derfor ses som et udtryk for det enkelte medies redaktionelle holdning. Her er det interessant, at der i 90 procent af alle Ledere er en italesættelse af terror, hvilket indikerer en redaktionel erkendelse af attentaterne som værende terror, hvilket er i overensstemmelse med erkendelsen i nyhedsstoffet.

Ovenstående har ligeledes illustreret nogle interessante sammenfald mellem de enkelte mediers dækning og italesættelsen af terror.

Vi har her identificeret, at henholdsvis Politiken (72,4%) og Berlingske (78,1%) er de to medier med flest medieenheder, hvor italesættelsen af terror finder sted. Til gengæld har disse genremæssigt dækket angrebet forskelligt. Politikens samlede dækning består af 46,7 procent Nyhedsstof, hvor Berlingske har 69,8 procent Nyhedsstof. Til gengæld består Politikens samlede dækning af henholdsvis 11,4 procent Ledere og 25,7 procent Opinionsstof, hvilket vil sige 37,1 procent holdningsbaseret stof. Herimod er Berlingske Tidendes samlede dækning repræsenteret med henholdsvis 8,3 procent Ledere og 10,4 procent Opinionsstof, hvilket giver 18,7 procent holdningsbaseret stof. Her kan vi altså se, at Politikens dækning udgøres af under halvtreds procent Nyhedsstof og lidt over en tredjedel holdningsbaseret stof. Samtidig har Politiken dog en samlet italesættelse af terror, der er stort set ensartet med Berlingske, som har dækket angrebet noget anderledes rent genremæssigt. Nemlig med næsten 3/4 Nyhedsstof og under 1/5 holdningsbaseret stof. Her er der således identificeret en væsentlig forskel mellem de to mediers dækning i forhold til genrevalg, men samtidig en interessant ensartethed i deres overvejende italesættelse af terror. Af det kan vi udlede, at italesættelse af terror ikke har manifesteret sig i en bestemt genre, men at medierne til en vis grad har denne italesættelse fordelt ud på forskellige genrer. Hos Berlingske er italesættelsen af terror oftere tæt knyttet med den ellers objektive genre nyhedsstof, imens der hos Politiken tegner sig et billede af, at denne italesættelse i større grad også finder sted i det holdningsbaserede stof.

Dette billede gør sig dog gældende på tværs af de fem medier, hvor italesættelsen af attentaterne som terror varierer mellem 61,2 procent og 78,1 procent. Her har Politiken og Information eksempelvis haft den største andel af Opinion- og Lederstof, men adskiller sig ikke betragteligt fra Ekstra bladet i italesættelsen af angrebene som værende terror på trods af forskelle i brugen af genre.

Den overvejende brug af Nyhedsstof som formidlingsgenre er interessant, da det kan have betydning for dækningens karakter. Nyhedsstof er i sin form bundet op på at tilstræbe objektivitet (Tuchman, 1972), som søger at sikre en høj troværdighed ved at skildre begivenheder faktuel og nøgternt. Epistemologisk

tilstræbes denne objektivitet blandt andet ved at lade kilder udtrykke holdninger til en given sag fremfor selv at gøre det (Tuchman, 1972)

På denne måde bliver nyhedsstoffets kilder et centralt holdningsbærende element.

Som tabel 2.2.4 illustrerer, er Andre medier, Politiet og Rød blok de kilder, som optræder i flest medieenheder i genren Nyhedsstof. Dette er i overensstemmelse med resultaterne fra Kvantitativ analyse del 1 om "primary definers", hvor netop disse tre kilder blev identificeret som værende de oftest benyttede i hele datamaterialet og derved "primary definers" af attentaterne. I kraft af den overvejende brug af genren Nyhedsstof, kan der derfor også argumenteres for, at især de identificerede "primary definers" kan have afgørende betydning for dækningens karakter og fortolkning af situationen, da genrens epistemologi medfører, at kilder ofte får en erkendende rolle.

Netop dette aspekt vil vi undersøge yderligere i den kvalitative analyse for at undersøge, hvilken rolle kilder har i mediernes produktion af frames.

For nu kan vi konstatere, at 66,1 procent af datamaterialet er Nyhedsstof. Størstedelen af datamaterialet er altså af en genremæssig karakter, der beror på at skildre begivenheder objektivt. Derfor er den identificerede italesættelse af angrebene som værende terror også interessant, da det i Nyhedsstof kan få en selvfølgelig karakter, at der var tale om terror, hvilket kan have betydning for etableringen af frames.

Ordets magt

Et andet teoretisk aspekt af vores resultater i denne del af den kvantitative analyse er, hvordan den dominerende italesættelse af terror kan ses i forhold til framingteoriens understregning af betydningen af ord i forhold til etableringen af frames. Dette kan ses i relation til Entmans (1991) vurdering af, hvordan frames opstår på baggrund af fremhævelse eller konsistent brug af bestemte ord, der således bliver gennemgående for etableringen af en vinkel: "By providing, repeating, and thereby reinforcing words and visual images that reference some

ideas but not others, frames work to make some ideas more salient in the text, others less so-and others entirely invisible." (Entman 1991, s. 7).

Vi kan ud fra ovenstående analyse konstatere, at uanset hvordan italesættelsen finder sted, så er der italesættelse af attentaterne som terror i størstedelen af det samlede antal datamateriale (69,2%). Dette kan have betydning for etableringen af frames, da det fremhæver angrebet som værende af terroristisk karakter.

Herudover er det interessant, at medierne i overvejende grad har dækket attentaterne via Nyhedsstof (66,1%), som er en genre, der beror på objektivitet, og at der heri er en italesættelse af attentaterne som terror i 64,8 procent. Samlet udgør dette 42,9 procent af vores datamateriale.

Delkonklusion: Kvantitativ analyse del 2

Vi kan ud fra ovenstående analyse konkludere, at medierne i langtovervejende grad har dækket angrebene via Nyhedsstof. Nyhedsstof er den hyppigst benyttede genre på tværs af alle fem medier og udgør sammenlagt 66,1 procent af den samlede dækning. Herudover er det bemærkelsesværdigt, at der ingen markante afvigelser er mellem de fem mediers italesættelse af terror, der således har en spændevide på mellem 78,1 og 61,2 procent italesættelse af terror.

I sin form defineres Nyhedsstof som værende tilstræbt objektiv (Tuchman, 1972; Ekström, 2002), hvortil kriterier som journalistisk neutralitet samt nøjagtighed i repræsentationen søges at opnås. I forlængelse heraf bliver kilder som virkelighedsreferenter og holdningsbærere et centralt journalistisk redskab til netop at bevare denne tilstræbte objektivitet fra journalistisk side (Ekström, 2002). Derved får kilder i genren Nyhedsstof også en afgørende betydning for dækningens karakter.

Vi har derudover set, at alle genrer i overvejende grad italesætter angrebene som værende terror.

En anden og mere holdningsbaseret type journalistik har også været brugt. Dette i form af Opinion og Ledere, som tilsammen udgør 22,8 procent af den samlede

dækning. Et bemærkelsesværdigt aspekt er her, at italesættelsen af terror finder sted i henholdsvis 76,6 procent af Opinionsstoffet og 90 procent af Lederne.

Kvantitativ analyse del 3: Overframes

Via vores eksplorative tilgang i forhold til de 413 medieenheder har vi fundet, at der eksisterer to centrale overframes, der knytter sig til mediernes dækning af attentaterne i København. De to overframes "Samfundet og dets værdier under angreb" og "Terroristen" eksisterer udover variabelen "italesættelse af terror", da de har en bredere forståelsesramme, hvor flere elementer end "italesættelsen af terror" er styrende for, hvordan rammen manifesterer sig. Derfor har vi valgt at kigge på, hvordan disse to overframes fordeler sig i mediernes dækning af angrebet, for at se om disse to overframes har nogen kvantitativ væsensforskellig repræsentation i dækningen i forhold til eksempelvis "italesættelsen af terror". Disse overframes vil ligeledes blive yderligere analyseret i den kvalitative indholdsanalyse, men for nu vil vi se på, hvordan deres kvantitative repræsentation optræder i forbindelse med en række andre variable såsom Medie, Italesættelse af terror og Kilder.

Inden vi kaster os over den kvantitative analyse af de to identificerede overframes, er det dog lige værd at ihukomme de to overframes og hvad de – kort fortalt – indeholder. De to overframes fremgår af følgende tabel:

Samfundet og dets værdier under angreb: Her gøres attentatet i København til et angreb mod henholdsvis ytrings- og religionsfriheden. Baseret på de to mål for skyderierne. Indeholder blandt andet truslen mod Danmark og hvordan vi må beskytte os og "vores værdier" mod den slags angreb.	Terroristen: En overframe, hvor blandt andet bestemte detaljer fra gerningsmandens liv som kriminel er med til at skabe en forståelsesramme om en ny type terrorist.
---	--

Overframes og medier

Medier krydstabuleret med Overframes						
Medie	Enheder	Terroristen	Samfundet og dets værdier under angreb	Andet	Total	
Information	Antal	11	31	7	49	
	% af dækning	22,4%	63,3%	14,3%	100%	
Politiken	Antal	19	72	14	105	
	% af dækning	18,1%	68,8%	13,3%	100%	
Ekstra Bladet	Antal	6	22	12	61	
	% af dækning	9,8%	70,5%	19,7%	100%	
Berlingske Tidende	Antal	26	21	13	96	
	% af dækning	27,1%	59,4%	13,5%	100%	
Jyllands-Posten	Antal	17	36	22	102	
	% af dækning	16,7%	61,8%	21,6%	100%	
Total	Antal	79	266	68	413	
	% af dækning	19,1%	64,4%	100%	100%	

Tabel 2.3.1 .Krydstabulering af overframes og medier

Iagttagelser

Her ser vi, at der umiddelbart er en generel tendens, hvor overramen "Samfundet og dets værdier under angreb" er den dominerende overframe i samtlige medier. Mest dominerende er overramen hos Ekstra Bladet (70,5%), imens den optræder færrest gange hos Berlingske (59,4%). Berlingske har til gengæld den højeste procentuelle fordeling af overramen "Terroristen" i sin dækning (27,1%), hvor Ekstra Bladet har den mindste anvendelse af samme overframe (9,8%). Det generelle billede er dog, at mellem 60 og 70 procent af de fem mediers dækning udgøres af overramen "Samfundet og dets værdier under angreb", imens overramen om "Terroristen" udgør mellem 10 og 27 procent af de forskellige mediers dækning.

Herudover noterer vi, at henholdsvis Ekstra Bladet og Jyllands-Postens dækning har den største mængde Andet i denne kategori, hvilket vil sige godt og vel 20 procent hver især. Dette betyder altså, at de to mediers dækning er kendetegnende ved at have cirka en femtedel af medieenheder, hvori ingen af de to identificerede overframes optræder.

Overframes og italesættelse af terror

Overframes krydstabuleret med Italesættelse af terror				
Overframes	Enheder	Italesættelse af terror	Ingen italesættelse af terror	Total
Terroristen	Antal	53	26	79
	% af dækning	67,1%	32,9%	100%
Samfundet og dets værdier under angreb	Antal	194	72	266
	% af dækning	72,9%	27,1%	100%
Andet	Antal	39	29	68%
	% af dækning	57,4%	42,6%	100%
Total	Antal	286	127	413
	% af dækning	69,2%	30,8%	100%

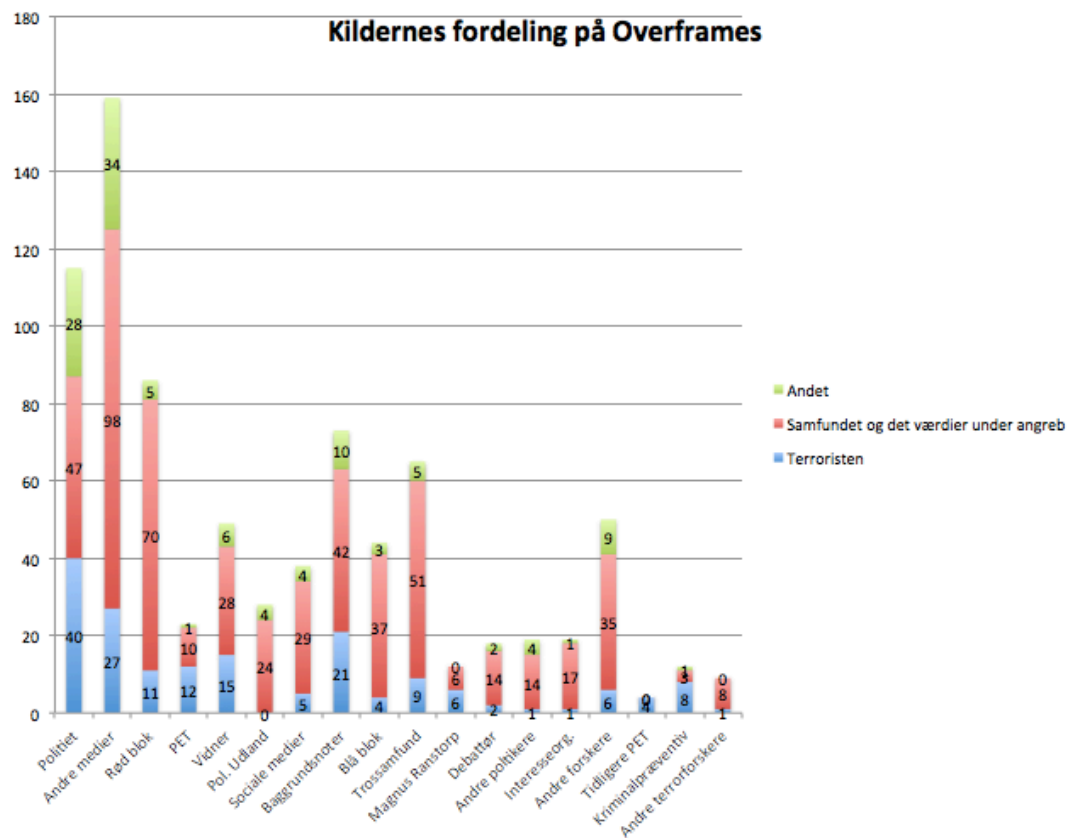
Tabel 2.3.2. Krydstabulering af overframes og italesættelse af terror

Iagttagelser

Her ser vi, at den generelle procentuelle fordeling af italesættelse af terror i de to overframes er nogenlunde ensartet, nemlig at "Samfundet og dets værdier under angreb" har en italesættelse af terror på 72,9 procent, imens "Terroristen" har en italesættelse af terror på 67,1 procent. Altså er der ikke de store forskelle at notere her, udover at italesættelsen af terror dominerer begge overframes. Til gengæld er det bemærkelsesværdigt, hvis man kigger på tallene på de procentuelle fordelinger på de to overframes. Her ser vi således, at italesættelsen af terror i overramen "Samfundet og dets værdier under angreb" udgøres af i alt 194 medieenheder ud af hele datamaterialet på 413 medieenheder. Dette vil altså sige, at vores samlede datamateriale består af 47 procent medieenheder med overramen "Samfundet og dets værdier under angreb", hvori angrebet italesættes som terror, imens der kun er 17 procent af det samlede datamateriale, der består af overramen "Samfundet og dets værdier under angreb", hvori angrebet ikke italesættes som terror.

Med disse tal in mente er det derfor relevant for os at se, om der er nogle interessante tendenser indenfor de to overframes i forhold til kildeanvendelsen. Derfor vil vi i det følgende se på, hvilke kilder der er til stede i hvilke overframes. Dette med henblik på at se på, hvorvidt der er nogle bestemte sammenhænge mellem de respektive overframes og hvilke kilder, der optræder hvor.

Overframes og kilder

Tabel 2.3.4. Krydstabulering af overframes og kilder

Iagttagelser

Her er kildeanvendelsen angivet i tal, hvor vi ser den enkelte kildes nominelle optræden i de forskellige overframes. Kigger vi på tværs af disse tal, ser vi nogle interessante træk blandt de kilder, der har optrådt allermest i mediernes dækning. Her ser vi, at Andre Medier (98 gange) og Rød Blok (70 gange) er de to hyppigst anvendte kilder i "Samfundet og dets værdier under angreb", imens Trossamfund (53 gange), Baggrundnoter (42 gange) og Politiet (47 gange) er de næstmest anvendte kilder i samme. I "Terroristen" optræder Politiet (40 gange), imens Baggrundnoter (21 gange) og Andre medier (27 gange) er de næstmest anvendte kilder. Her er det yderligere bemærkelsesværdigt, at Politikere fra udlandet slet ikke er til stede i overramen "Terroristen", imens de er til stede 24 gange i overramen "Samfundet og dets værdier under angreb". På samme måde ser vi, at Andre politikere, Debattører og Interesseorganisationer stort set udelukkende optræder i overramen "Samfundet og dets værdier under angreb".

Herudover ser vi et par bemærkelsesværdige træk i forhold til bestemte kilder, der er nominelt mere til stede i overrammen "Terroristen" end i "Samfundet og dets værdier under angreb". Dette på trods af, at der væsentligt flere medieenheder med overrammen "Samfundet og dets værdier under angreb" end med "Terroristen" i vores datamateriale. Disse kilder er PET, der er 12 gange til stede i "Terroristen" og 10 gange i "Samfundet og dets værdier under angreb", tidligere PET med henholdsvis 4 og 1 gange tilstedeværelse og derudover Kriminalpræventive med henholdsvis 8 og 3 gange tilstedeværelse i de respektive overframes. Samtidig ser vi, at Magnus Ranstorp er til stede lige mange gange i de to overframes, nemlig 6 gange i hver.

Overframes og genre

Genre krydstabuleret med Overframes						
Genre	Enheder	Terroristen	Samfundet og dets værdier under angreb	Andet	Total	
Leder	Antal	0	27	3	30	
	% af dækning	0,0%	90,0%	10,0%	100%	
Nyhedsstof	Antal	59	157	57	273	
	% af dækning	21,6%	57,5%	20,9%	100%	
Baggrund	Antal	14	23	5	42	
	% af dækning	33,3%	54,8%	11,9%	100%	
Opinion	Antal	6	56	2	64	
	% af dækning	9,4%	87,5%	3,1%	100%	
Andet	Antal	0	3	1	4	
	% af dækning	0,0%	75,0%	25,0%	100%	
Total	Antal	79	266	68	413	
	% af dækning	19,1%	64,4%	100%	100%	

Tabel 2.3.5. Krydstabulering af overframes og genre

Iagttagelser

I ovenstående tabel ses forholdet mellem overframes og genre. Her er det bemærkelsesværdigt, at både Ledere og Opinion næsten udelukkende er at finde i "Samfundet og dets værdier under angreb", med henholdsvis 90 procent for Ledere (27 enheder) og 87,5 procent for Opinion (56 enheder). I kontrast hertil har henholdsvis Ledere 0 procent under "terroristen", hvor Opinion har 9,4 procent (6 enheder). Derudover er det ydermere værd at notere, at der er 157 enheder (57,5 %) af nyhedsstoffet under "Samfundet og dets værdier". Dette er hermed den største gruppe, og samlet set udgør nyhedsstof med overrammen "Samfundet og dets værdier under angreb" således 38% af det samlede datamateriale af 413 medieenheder. Denne substantielle mængde gør, at vi i den kvalitative analyse vil kigge nærmere på nyhedsstoffet med henblik på at

identificere, hvilke styrende underliggende frames Nyhedsstof indeholder under "Samfundet og dets værdier under angreb". Herudover fordeler nyhedsstoffet sig med 21,6 procent (59 enheder) under "Terroristen" og 20,9 procent (57 enheder) under Andet.

Desuden er det notérbart, at de to genrer der procentmæssigt har den højeste anvendelse af overramen "Terroristen" er Baggrund (33,4%) og Nyhedsstof (21,6%). Derfor vil disse to være interessante at kigge nærmere på i den kvalitative analyse med henblik på identificere, hvilke underliggende frames der er til stede i "Terroristen".

Argumenterende analyse

Ved at krydstabulere de dominerende overframes med henholdsvis medier, italesættelse af terror, genre og kilder, har vi identificeret en række interessante forhold – eller ydre strukturer - vedrørende de to overframes.

Vi har identificeret, at "Samfundet og dets værdier under angreb" udgør 64,4 procent, altså knap 2/3, af det samlede datamateriale på 413 medieenheder. Denne udprægede brug ses ligeledes, når vi kigger på, hvordan de forskellige medier i overvejende grad anvender denne overframe med en spændevidde på 59,4 % i Berlingskes dækning, som det laveste antal og Ekstra Bladet med den højeste anvendelse af samme (70,5%).

Samtidig har vi identificeret, at "Samfundet og dets værdier under angreb" er den overframe med den hyppigste italesættelse af attentatet som terror. Dette sker i 72,9 procent af overframens enheder (194 enheder), hvilket svarer til 47 procent af det samlede datamateriale på 413 enheder. Det vil altså sige, at knap halvdelen af datamaterialet består af medieenheder, som bidrager til overramen "Samfundet og dets værdier" og samtidig italesætter angrebene som terror. At 2/3 af datamaterialet består af medieenheder med overramen "Samfundet og dets værdier under angreb", hvori der er en italesættelse af terror i knap ¾, viser at der er en dominans af italesættelse af attentaterne som terror i "Samfundet og

dets værdier under angreb". Dette forhold er interessant, når vi kigger på, hvilke kilder vi har set være mest anvendt i "Samfundet og dets værdier under angreb". Her har vi identificeret, at henholdsvis Andre Medier, Politikere fra Rød Blok og Politiet er de hyppigst anvendte. Og derudover har vi noteret, at Politikere fra udlandet udelukkende er anvendt som kilde i "Samfundet og dets værdier under angreb".

Derfor vil det være interessant i den kvalitative analyse at se på disse i forhold til etableringen af underliggende frames i "Samfundet og dets værdier". Dette blandt andet i henhold til Entmans (1993) og Van Gorps (2007) udpegning af, hvordan kilder fungerer som frame sponsors. Herved vil vi undersøge om disse kvantitative nøglefund vedrørende kilder, kan afspejles i, hvordan medierne har skabt dominerende frames eller om der også er andre kilder, der ikke har været kvantitativt tilsvarende til stede, som har bidraget til etableringen af dominerende, underliggende frames på tværs af medieenhederne.

Derudover har vi identificeret, at "Samfundet og dets værdier under angreb" er den mest anvendte overframe på tværs af genrer, hvor vi har set en spændvidde fra 90 procent (Ledere) til 54, 8 % (Nyhedsstof). Derfor vil denne overframes genremæssige dominans være interessant at se på i forhold til de respektive genrer. Dette med henblik på at analysere, hvorvidt der i de forskellige genrer skabes forskellige underliggende frames, hvilke vil være medvirkende til at belyse, hvorvidt eksempelvis det holdningsbaserede stof (Opinion og Ledere), der har den højeste anvendelse af overramen, bliver anvendt til at skabe underliggende frames, der afviger fra de mindre holdningsbaserede genrer som Nyhedsstof og Baggrund.

I forhold til overramen "Terroristen" har vi ligeledes identificeret en række interessante ydre kendetegn, der kan være interessante i forhold til den kvalitative analyse. Her har vi således identificeret, at overramen hverken er dominerende i nogen genrer eller har nogen væsensforskellig italesættelse af terror i forhold til "Samfundet og dets værdier under angreb" (72, 9%), hvor "Terroristen" har en italesættelse af terror på 67,1 %. Ligeledes er "Terroristen"

som overframe ikke i nogen iøjnefaldende grad dominerende i de respektive mediers dækning, hvor den er højst anvendt af Berlingske (27, 1%) og mindst af Ekstra Bladet (9,8%). Til gengæld er der en række bemærkelsesværdige væsensforskelligheder i, hvilke kilder der er til stede i "Terroristen". Her har vi identificeret, at Politiet, Andre Medier og Baggrundnoter er de hyppigst anvendte kilder. I modsætning til "Samfundet og dets værdier under angreb", hvor Rød Blok er en af de hyppigste anvendte kilder. Rød Blok er til gengæld meget lidt til stede i "Terroristen". Herudover har vi identificeret, at en række autoritative kilder som Politi, PET, terrorforsker Magnus Ranstorp og derudover kriminalpræventive og tidligere PET er anvendt i lige så høj eller højere grad i "Terroristen" som i "Samfundet og dets værdier under angreb". Dette er bemærkelsesværdigt i forhold til, at "Samfundet og dets værdier under angreb" er den mest dominerende overframe rent kvantitativt. Disse kilder er alligevel, rent nominelt, anvendt i lige så høj eller højere grad i den langt mindre anvendte overframe "Terroristen". Derfor vil det være interessant at se på disse kilders betydning for etableringen af underliggende frames i overramen "Terroristen".

Derudover har vi set, at "Terroristen" som overframe er mest anvendt i henholdsvis Nyhedsstof og Baggrund, imens denne overframe nærmest ikke er til stede i Opinion og slet ikke til stede i Ledere. Derfor vil det være interessant at se på, hvilke dominerende underliggende frames der kan identificeres på tværs af medieenheder i de to genrer Nyhedsstof og Baggrund.

Delkonklusion kvantitativ analyse del 3

Ved at have identificeret en række væsensforskellige ydre strukturer på de to overframes "Samfundet og dets værdier under angreb" og "Terroristen", har vi identificeret nogle forhold, der vil være interessante at tage med i den kvalitative analyse. Dette fordi ydre strukturer på de to overframes kan være med til at kvalificere arbejdet med at identificere underliggende frames i de 413 medieenheder. Disse ydre strukturer vedrører bemærkelsesværdige forskelle i kildebrug og de to over frames genrepræsentation.

Vi har identificeret, at "Samfundet og dets værdier under angreb" er den mest dominerende overframe i det samlede datamateriale, og denne dominans gælder også i forhold til genre, medier og italesættelse, hvor vi ikke har set "Terroristen" som frame udgøre mere end højst end $\frac{1}{4}$ ved nogle af disse krydstabuleringer mellem overframes og nævnte variable. Ved krydstabulering af overframes og genrer har vi tilmed set, at "Terroristen" slet ikke er til stede i Ledere, imens den næsten ikke er til stede i Opinion.

Til gengæld har vi identificeret en række bemærkelsesværdige forskelle vedrørende kilders tilstedeværelse i de respektive overframes, hvor blandt andet politikere (fra såvel Rød Blok som Bål blok og Udlandet) i forsvindende grad, hvis overhovedet, er til stede i overramen "Terroristen". Derudover er en række autoritative kilder (Politi, PET, Kriminalpræventive) nærmest lige meget til stede i begge overframes eller ligefrem mere i den ellers mindre hyppigt anvendte overframe "Terroristen".

Samlet delkonklusion for den samlede kvantitative indholdsanalyse

Vi har i den kvantitative indholdsanalyse gjort flere bemærkelsesværdige nøglefund. Analysen har blandt andet identificeret "Andre medier", "Politiet" og "Rød blok" som værende primary definers i mediernes dækning – i de tre første dage - såvel som over hele den undersøgte periode. Tilsammen udgør de tre kilder knap 50 procent af mediernes kildeanvendelse.

Herudover har analysen også vist, at medierne i langtovervejende grad har dækket attentaterne via Nyhedsstof. Denne genre har ligeledes været den hyppigst benyttede genre på tværs af de fem medier og udgør tilsammen 66,1 procent af det samlede datamateriale.

De mere holdningsbaserede genrer, Opinion og Ledere, udgør derimod 22,8 procent af det samlede datamateriale. Her er det bemærkelsesværdigt, at der i de to genrer har været en italesættelse af attentaterne som værende terror, som ligger over gennemsnittet.

På tværs af de fem medier har der derudover været en overvejende italesættelse af attentaterne som værende terror med en spændvidde på mellem 61,2 procent og 78,1 procent. Analysen har derudover vist, at italesættelsen af attentaterne som terror har været nogenlunde konstant over den samlede periode, dog med nogle få udsving. Denne italesættelse har fundet sted i 69,2 procent af det samlede datamateriale.

Vi har ydermere set, at den mest dominerende overframe i datamaterialet er "Samfundet og dets værdier under angreb". Ved krydstabulering af overframes og genrer har vi tilmed set, at "Terroristen" slet ikke er til stede i Ledere, imens den næsten ikke er til stede i Opinion.

Til gengæld har vi identificeret en række bemærkelsesværdige forskelle vedrørende kilders tilstedeværelse i de respektive overframes, hvor blandt andet politikere fra både Rød blok, Blå blok og Udlandet i forsvindende grad, hvis overhovedet, er til stede i overramen "Terroristen". Derudover er en række autoritative kilder som "Politi" og "PET" nærmest lige meget til stede i begge overframes, eller ligefrem mere i den ellers mindre hyppigt anvendte overframe "Terroristen".

Efter nu at have beskæftiget os med datamaterialet i den kvantitative indholdsanalyse vil vi nu drage de bemærkelsesværdige fund fra denne delkonklusion over i den kommende kvalitative indholdsanalyse, bestående af en framinganalyse. Først vil strukturen for den kvalitative indholdsanalyse blive forklaret.

Den kvalitative indholdsanalyse - framinganalysen

Struktur

Den kvalitative indholdsanalyse vil bestå af en framinganalyse, som er struktureret efter de to overframes "Samfundet og dets værdier under angreb" og "Terroristen". Disse to overframes indre kendetegn vil vi analysere adskilt

med udgangspunkt i hver deres respektive underkategorier, som strukturerende elementer. Disse er baseret på genre og de interessante nøglefund, som er fundet i forbindelse med genre i den kvantitative indholdsanalyse. Samtidig ud fra en bevidsthed om, at forskellige journalistiske genrer har forskellige epistemologiske tilgange og formål, og derfor har det været interessant at undersøge, hvordan framingen af medieenheder ser ud i forhold til dette.

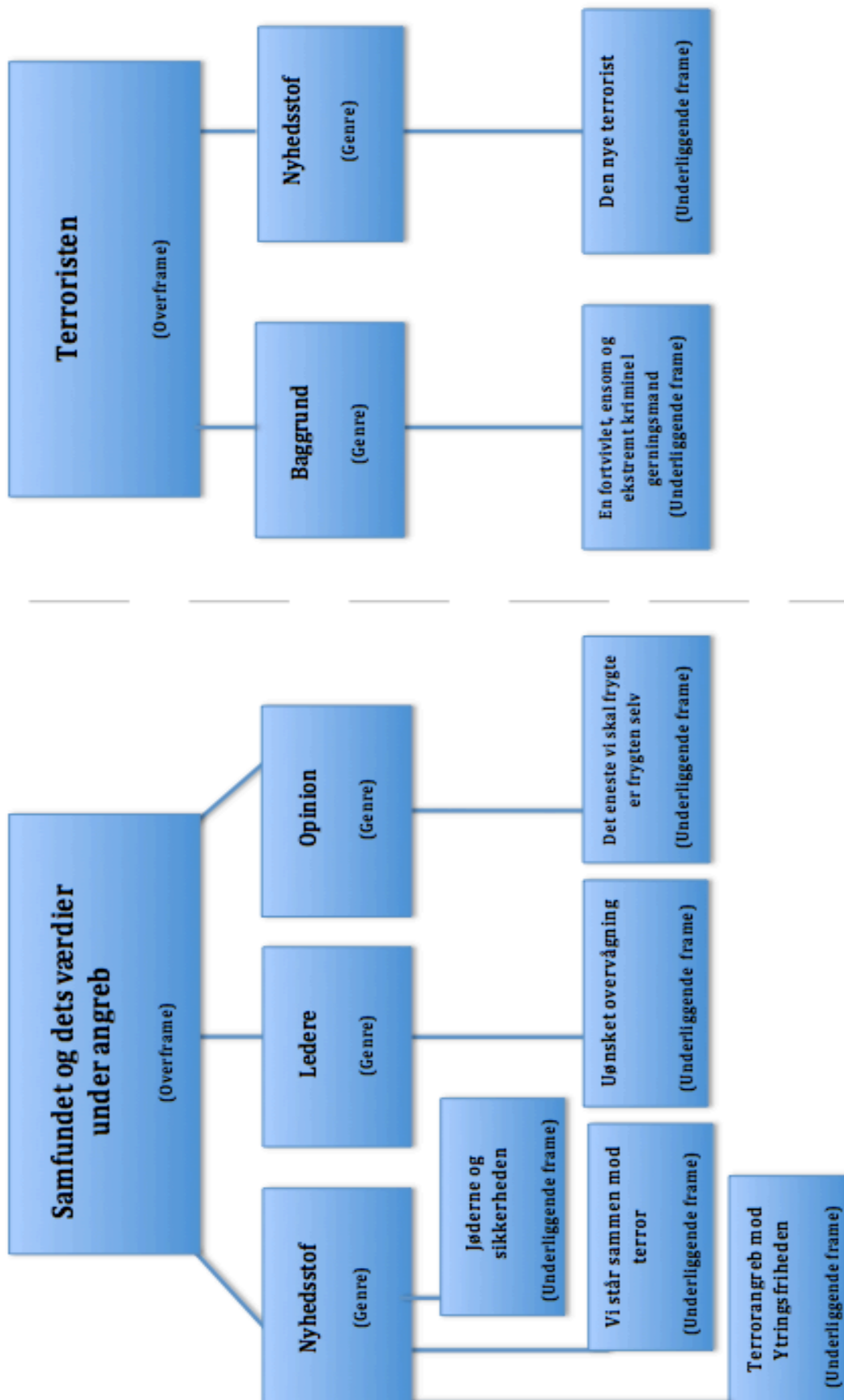
Underkategorierne baserer sig på genre, hvor der er en bemærkelsesværdig repræsentation af overrammen. I overrammen "Samfundet og dets værdier under angreb" er underkategorierne:

"Ledere", hvor 90 procent af det samlede antal medieenheder i denne genre er under denne overframe.

"Opinion", hvor 87,5 procent af det samlede antal medieenheder i denne genre er under denne overframe.

"Nyhedsstof", hvor 57,5 procent af det samlede antal medieenheder i denne genre er under denne overframe. Denne udgør samtidig 157 medieenheder ud af det samlede antal medieenheder på 413.

Underkategorierne til rammen "Terroristen" er ligeledes genre og valgt ud fra interessante fund fra den kvantitative indholdsanalyse, og består af henholdsvis "Baggrund" og "Nyhedsstof". Disse to underkategorier er valgt, fordi "terroristen" er mest repræsenteret i disse to genrer. Herudover er det værd at bemærke, at genrene "Opinion" eller "Ledere" slet ikke er at finde i forbindelse med overrammen "terroristen". Et samlet overblik over analysestrukturen fremgår af følgende Figur nr. 2.

Figur 2. Analysestruktur for den kvalitative indholdsanalyse – framinganalysen.

Medieenhederne der falder under disse underkategorier, har vi efterfølgende gennemgået for underliggende frames, og herved er de dominerende frames for hver underkategori identificeret. I alt er der identificeret syv dominerende underliggende frames. Det skal her nævnes, at medieenhederne indeholder flere underliggende frames end de syv, som den kommende framinganalyse vil belyse. Når vi har valgt at sortere nogle fra, skyldes det, at nogle underliggende frames udelukkende knytter sig til én eller ganske få artikler og derved ikke kan siges at være dominerende.

Til framinganalysen er der udvalgt et eksemplarisk udsnit af medieenheder, som vil fungere som analysegrundlag til at illustrere hver enkelt identificeret underliggende frame.

Betydning for analysen

Denne fremgangsmåde og strukturering af den kvalitative framinganalyse har selvsagt betydning for analysens resultater. Af positive konsekvenser kan nævnes, at denne struktur skaber et klart, gennemgående fokus gennem specialet, når de kvantitative nøglefund danner udgangspunktet for den kvalitative analyse, hvilket blot er med til at kvalificere denne. De kvantitative resultater har skabt et panoramisk billede af datamaterialets ydre strukturer på baggrund af frekvensmålinger og krydstabuleringer, hvor framinganalysen giver mulighed for at undersøge de indre strukturer i de bemærkelsesværdige fund gjort under den kvantitative indholdsanalyse. På denne måde bidrager metodekombinationen til et mere komplet og troværdigt undersøgelsesresultat (Bryman, 2008, s. 609).

Analysestrukturen medfører dog også, at der er aspekter, som analysen ikke kan svare på. Vi vil blandt andet ikke kunne identificere nogle underliggende frames på tværs af genrer indenfor de to overframes. Et eksempel herpå kunne være en frame, som baserer sig på radikaliserings, hvor medieenheder fra Ledere og Opinion under "Samfundet og dets værdier under angreb" indeholder en kerne, som centrerer sig om, hvordan terrortruslen mod Danmark ikke kommer udefra,

men derimod vokser stødt i de danske fængsler, hvilket vi bliver nødt til at gøre noget ved inden det er for sent. Dette lader vi stå som et eksempel på, at vi er bevidste om, at der aspekter på tværs af genrer indenfor hver af de to dominerende overframes "Samfundet og dets værdier under angreb" og "Terroristen", som kan være gået tabt ved at benytte denne analysestruktur.

Framinganalyse af "Samfundet og dets værdier under angreb"

Terrorangreb mod ytringsfriheden

I de 157 medieenheder der falder under kategorien nyhedsstof med overramen "Samfundet og dets værdier under angreb", har vi, som tidligere nævnt, fundet tre dominerende underliggende frames. En af disse er rammen "Terrorangreb mod ytringsfriheden". Denne frame er overvejende identificeret i mediernes dækning af attentatet mod Krudttønden – altså i dækningen inden for de første 24 timer efter det første attentat. Denne framinganalyse tager sit afsæt i et eksemplarisk udsnit af medieenheder bestående af disse 5 medieenheder: 1) "PET: Alt tyder på planlagt terrorangreb", 2) "Forsidehenvisning: Manden med automatvåbnet vendte sig og skød ham på klods hold", 3) "Terrorangreb dræbte en civil og sårede tre betjente i København", 4) "Skudattentat dræbte en civil og sårede tre betjente i København" og 5) "Attentatforsøg mod svensk Muhammedtegner på Østerbro". Her skal det kort nævnes, at medieenhed 3 og 4 er stort set samme Ritzaumedieenhed bragt i Information og Berlingske, hvor den overvejende forskel er italesættelsen af attentatet som terror i overskriften hos Berlingske. Yderligere forskelle på de to vil fremgå af den følgende analyse. Kendetegnende for denne frame er, at den i overvejende grad bliver skabt af en ensartet problemdefinition såvel som årsagssammenhæng på tværs af enhederne. Rammen indeholder derimod i mindre grad moralsk stillingtagen og løsningsforslag.

Planlangt terrorangreb

Medieenheden, "PET: Alt tyder på planlagt terrorangreb", er bragt i Berlingske Tidende d. 15.02.15. Denne beskriver og forklarer attentatet ved Krudttønden. Her beskrives, hvordan København dagen forinden er blevet ramt af et "blodigt attentat" (Bilag 1). I denne beskrivelse af attentatet bruges flere framing devices, som er med til at definere problemet og årsagssammenhængen. Problemdefinitionen bliver blandt andet etableret i kraft af tidligere nævnte beskrivelse af attentatet som et "blodigt attentat" (Bilag 1), og inddragelsen af PETs vurdering af attentatet som værende et terrorangreb, der lyder således: "Alt tyder på, at attentatet var planlagt, og omstændighederne omkring skyderiet peger på, at der er tale om et terrorangreb" (bilag 1). Herved skabes problemdefinitionen "Danmark ramt af planlagt terror", som er gennemgående i rammen. PET får i denne medieenhed en afgørende indflydelse på definitionen af problemets karakter, da en del af deres citat ligeledes bruges som endnu et framing device (Van Gorp, 2007; Gamson & Modigliani, 1989), nemlig overskriften. På denne måde forekommer en fremhævelse af problemet allerede ved tekstens begyndelse. Problemdefinitionen ses ligeledes i Politikens medieenhed "Forsidehenvisning: Manden med automatvåbnet vendte sig og skød ham på klods hold". Hvor den førstnævnte medieenhed omtalte attentatet som et blodigt attentat, beskrives det i denne medieenheds underrubrik som værende et "blodigt angreb" (Bilag 2). Ydermere benyttes samme pressemeddelelse fra PET til at definere attentatet og problemet som værende et planlagt terrorangreb. Netop denne fremhævelse af attentatet som planlagt bliver yderligere understreget af terrorforsker Magnus Ranstorp, der blandt andet udtaler: "At det lykkedes at gennemføre det på så tæt hold og efterfølgende flygte fra gerningsstedet tyder på, at det er godt planlagt." Og derudover udtaler Magnus Ranstorp i samme medieenhed: "Vi taler om et angreb, hvor én er dræbt, og flere politifolk er sårede, og det foregår med automatvåben i det centrale København. Disse omstændigheder øger alvoren ved attentatet" (Bilag 2).

Denne gennemgående fremhævelse af attentatet som planlagt er med til at understrege, at attentatet er af ekstraordinær karakter. At attentatet ikke er

tilfældigt, fremhæves yderligere af daværende statsminister, Helle Thorning-Schmidt, der også indgår som problemdefinerende kilde i medieenheden. Hun citeres for, at "Alt tyder på, at skyderiet på Østerbro er et politisk attentat og dermed en terrorhandling" (Bilag 2). Ligesom tidligere nævnte kilder bidrager Helle Thorning-Schmidt på denne måde til at definere problematikken i medieenheden – en problematik hvor attentatets overlagte karakter er med til at fremhæve det alvorlige i gerningen. Denne alvor bliver understreget alene ved, at Danmarks statsminister udtaler sig i forbindelse med sagen.

Medieenhederne, "Terrorangreb dræbte en civil og sårede tre betjente i København" og "Skudattentat dræbte en civil og sårede tre betjente i København", er begge enheder fra Jyllandsposten d.15.02. Medieenhederne citerer samme enhed fra Ritzau, men der er to interessante forskelle på medieenhedernes udlægning af teksten. Den ene forskel er, at enhedernes overskrifter er forskellige, idet den ene italesætter attentatet som terror (Bilag 3), hvorimod den anden italesætter det som et skudattentat (Bilag 4). Dette kan ses i forlængelse af Van Gorps (2007) fokus på "ordbrug" som framing device. På denne måde sætter den ene medieenhed en "terror-ramme" om attentatet fra første øjekast.

Den anden interessante forskel på de to medieenheder er brugen af PET som kilde. Medieenheden, "Terrorangreb dræbte en civil og sårede tre betjente i København", citerer PETs pressemeddelelse, hvori det fremgår, at "omstændighederne omkring skyderiet peger på, at der er tale om et terrorangreb" (Bilag 3). I medieenheden, "Skudattentat dræbte en civil og sårede tre betjente i København", vurderer vicepolitiinspektør Henrik Landebjerg derimod, at der ikke på nuværende tidspunkt er oplysninger til at sige, hvorvidt der er tale om et terrorangreb. Det nævnes dog senere i medieenheden, at Politiet kort tid efter har valgt at efterforske det som et terrorangreb.

Der er her noget, som tyder på, at PET har en definerende magt i sager som denne, da Jyllands-Posten vælger at benytte begrebet terror i overskriften i medieenheden, hvor PET indgår som kilde.

I tilfældet med PET ses en indikation på, at deres vurdering og definition af attentatet som værende terror har indflydelse på medieenhedens overskrift. Der er altså her en indikation på, at PET fungerer som en autoritativ kilde, der i dette tilfælde har høj kredibilitet.

På trods af de to forskellige elementer i medieenhederne er deres problemdefinition (Terror i Danmark) dog ensartet og i overensstemmelse med framens gennemgående problemdefinition. Problemet bliver defineret ved brugen af autoritative kilder som PET og Politiet, som i det ene tilfælde citerer PETs vurdering af attentatet som værende et planlagt terrorangreb, og i det andet tilfælde nævner, at Politiet betragter det som et attentatforsøg mod Lars Vilks og efterforsker attentatet som et terrorangreb.

I femte medieenhed, "Attentatforsøg mod svensk Muhammed-tegner på Østerbro" (Bilag 5) dominerer samme problemdefinition. Ligesom de andre medieenheder i denne frame indgår en autoritativ kilde også her til at definere attentatets karakter og på den måde også det centrale problem i medieenheden. I denne medieenhed sker det ved at inddrage Politiet, som "betragter (...) episoden som et terroranslag" der ifølge Politiet var rettet mod Lars Vilks (Bilag 5). Ved at specificere ét mål for attentatet, understreger denne enhed således også, at attentatet var udført med overlæg.

Først tager de Charlie Hebdo, så tager de Lars Vilks

På tværs af de fem udvalgte medieenheder i denne frame, går to årsagssammenhænge igen; Lars Vilks som person og ytringsfriheden som blandt andet han og Charlie Hebdo bliver gjort til eksponent for. Medieenheden "PET: Alt tyder på terrorangreb" (Bilag 1) bruger underrubrikken til at gisne om gerningsmandens motiv. Heraf fremgår det, at "attentatet angiveligt var rettet mod den svenske Muhammed-tegner Lars Vilks" (Bilag, s.1). I forlængelse af dette anvender medieenheden Gamson & Modiglianis (1989) framing device "eksempel". Dette i kraft af en reference til angrebet på Charlie Hebdo i Frankrig, der er sket en måned forinden. Attentatet mod Charlie Hebdo skete på grund af deres kontroversielle satiretegninger, for hvilken blandt andet profeten Muhammed har været et yndet mål. Ved at lave en reference fra Charlie Hebdo til

attentatet i København skabes en klar forbindelse mellem motiverne for de to angreb. Dette på trods af at motivet for attentatet mod Krudttønden stadig er ukendt ved medieenhedens udgivelsestidspunkt.

Medieenheden anvender yderligere "eksempel" som framing device ved at konstatere, at skyderiet vækker mindelser om tidligere terrrorsager i Danmark. I samme medieenhed bliver der henvist til Loris Doukaiev, som ved en fejl detonerede en bombe på et københavnsk hotel i 2010. Herudover drager medieenheden paralleller til angreb på debattør Lars Hedegaard samt JP/Politikens hus. Dette bliver suppleret af en udtalelse fra terrorforsker Magnus Ranstorp, der udtrykker, at Lars Vilks er en tæt nummer to i rækken af yndede mål for terrorister, kun overgået af tegneren Kurt Westergaard. På den måde bliver attentatet ved Krudttønden sat i forbindelse med tidligere terrorforsøg i Danmark, hvor bestemte repræsentanter for ytringsfriheden som Jyllands-Posten og Kurt Westergaard har været mål for et attentat.

Denne årsagssammenhæng kommer ligeledes til udtryk ved et gennemgående fokus på Lars Vilks kontroversielle fremstilling af Muhammed som en hund. Denne fremstilling bliver fremhævet, jf. Entman (1993), flere gange i medieenheden. I alt henvises der til Lars Vilks som enten "Muhammedtegner" eller "tegner" fem gange i medieenheden (Bilag 1).

Denne italesættelse af Lars Vilks som Muhammedtegner går igen i alle fem medieenheder. I medieenheden "Forsidehenvisning: Manden med automatvåbnet vendte sig og skød ham på klods hold" (Bilag 2) bliver Lars Vilks deltagelse ved Krudttøndearrangementet fremhævet, og i forbindelse hermed bliver han af mediet omtalt som "en kontroversiel kunstner, som tidligere har tegnet profeten Muhammed som en hund" (Bilag 2). I de to medieenheder "Terrorangreb dræbte en civil og sårede tre betjente i København" (Bilag 3) og "Skudattentat dræbte en civil og sårede tre betjente i København" (Bilag 4) bliver Lars Vilks fremstillet på følgende måde: "(han) er kendt for at have tegnet en omstridt tegning af profeten Muhammed som hund" (Bilag 3 + 4) og i medieenheden, "Attentatforsøg mod svensk Muhammedtegner på Østerbro" (Bilag 5), bliver han tilsvarende beskrevet som "den svenske Muhammedtegner Lars Vilks, der i 2007 tegnede profeten Muhammed som en hund" (Bilag 5).

Dette indgår i tilmed i overskriften. Dette bliver yderligere understreget af medieenhedens afsluttende afsnit, som har underoverskriften "Tegnede Muhammed som en hund" (Bilag 5), der beretter hvordan Lars Vilks i dag lever med politibeskyttelse døgnet rundt. Ved at fremstille Lars Vilks på denne måde bliver der skabt en kausalitet mellem Lars Vilks' tegninger og gerningsmandens handling, hvilket kan være problematisk med udgivelsesdatoen taget i betragtning. Dette fordi medieenheden udkommer på et tidspunkt, hvor det fra officielt plan hedder, at gerningsmandens motiv endnu er ukendt.

Et anden framing device, der bliver anvendt til at skabe en årsagssammenhæng er kilder (Entman, 1993). Dette ser vi eksempelvis i Bilag 5, hvor blandt andet en politibetjent på gerningsstedet er med til at definere problemet, men også at skabe årsagssammenhængen ved at udtale, at "skyderiet er... et skudattentat mod den svenske Muhammedtegner Lars Vilks" (Bilag 5). På den måde bliver der skabt forbindelse mellem Lars Vilks og hans kontroversielle tegninger og attentatet, hvor Vilks bliver en del af årsagssammenhængen.

På samme måde er Helle Merete Brix, arrangør og medlem af Lars Vilks Komiteen og vidne, som kilde med til at give et lignende motiv for attentatet ved at give udtryk for, at skuddene var rettet mod Lars Vilks (Bilag 1). Herudover bliver der blandt anvendt øjenvidner i de to Jyllandsposten medieenheder (Bilag 3 + 4) til at beskrive, at Lars Vilks blev eskorteret ud af bagdøren af PET-agenter, hvilket eksplicit indikerer, at han var målet for skyderiet.

Ved at der i alle 5 medieenheder bliver fokuseret på Lars Vilks som mål for skyderiet og han derved bliver den umiddelbare årsagssammenhæng, så kan der argumenteres for, at Lars Vilks bliver et implicit symbol for en kulturelt funderet værdi (Van Gorp, 2007), i form af ytringsfriheden. Dette med udgangspunkt i, at han via sin kontroversielle facon og provokerende tegninger har benyttet sig af hans ytringsfrihed, og ikke har forbrudt sig på love i de lande, hvori han har udgivet sit materiale, men at hans materiale netop har provokeret nok til, at adskillige trusler på hans liv har ført til konstant politibeskyttelse. Dette sammenholdt med hans insisteren på at fortsætte i samme spor og ikke lade sig kue af trusler. På den måde fungerer Vilks i et særligt fællesskab af

”ytringsfrihedsforkæmpere” sammen med blandt andet Kurt Westergaard, JP og Lars Hedegaard, der alle har til fælles, at de har trykt eller tegnet Muhammedsatiretegninger, hvilket betragtes som en særlig satire henvendt mod muslimer, der også må kunne tåle hån, spot og latterliggørelse. Fordi deres materiale har provokeret i sådan en grad, at der er opstået trusler med henblik på at trække materialet tilbage eller – i værste fald – komme disse til livs, er de blevet symboler på kampen for ytringsfriheden i form af retten til at lave satiretegninger rettet mod muslimer. På den måde er der skabt en fortælling om disse personer, som villige til at sætte egen sikkerhed til side i ytringsfrihedens navn. Denne kamp for ytringsfriheden ved at lave satire rettet mod muslimer, indgår ligeledes i fortællingen om Lars Vilks, og derfor bliver Charlie Hebdo som Muhammedsatiretegnerne et centralt eksempel i at skabe en forbindelse mellem Lars Vilks og Charlie Hebdo. Det er Muhammedsatiretegnerne, der er under angreb, og derfor er et attentat mod Lars Vilks terror i samme grad som attentatet mod Charlie Hebdo var terror.

”En kynisk voldshandling”

Et kendetegn for denne frame er, at den består af en gennemgående problemdefinition samt årsagssammenhæng. Disse to framingfunktioner er med til at guide læseren mod en forståelse af, hvad der er på spil, og hvordan det skal forstås. Til gengæld er de to andre framingfunktioner, moralsk stillingtagen og løsningsforslag, ikke en dominerende del af framen. Den er dog i mindre grad til stede. Eksempelvis i medieenheden ”Forsidehenvisning: Manden med automatvåbnet vendte sig og skød ham på klods hold” (bilag 2), hvor forskellige politikeres reaktioner på attentatet ved Krudttønden bliver inddraget. Her tager flere af de citerede politikere moralsk stilling til attentatet. Daværende Statsminister, Helle Thorning-Schmidt, udtaler: ”Danmark er i dag blevet ramt af en kynisk voldshandling[...] Mine tanker og dybeste medfølelse går til ofrene og deres pårørende.” Herved er der moralsk stillingtagen i kraft af holdningsytringer, hvor gerningsmandens handling karakteriseres som ”kyniske voldshandlinger”. Her tager daværende statsminister moralsk stilling til gerningsmandens handling ved at bruge et negativt ladet adjektiv som kynisk.

Herudover er citatets identifikation af den kyniske voldshandlings offer ligeledes interessant. Det er Danmark, der er blevet ramt af en kynisk voldshandling. Attentatets offer var altså ikke kun dem, som blev ramt af gerningsmandens kugler, men hele Danmark. Dette er med til at tegne et billede af den omtalte voldshandling, som værende af ekstraordinær karakter. Hvilket sker alene i kraft af, at Danmarks statsminister udtaler sig desangående, og derudover i kraft af hvad hun faktisk udtaler.

I kontrast til den kyniske voldshandling udtrykker Helle Thorning-Schmidt sympati for ofrene og deres pårørende ved at sende dem sine "tanker og dybeste medfølelse" (bilag 2). På den måde giver daværende statsminister udtryk for, hvor hendes sympati ligger.

På samme måde tager Pia Olsen Dyhr moralsk stilling til attentatet, ved at kalde det for "afskyeligt og forfærdeligt" (bilag 2).

Opsamling

Framen "Terrorangreb på ytringsfriheden" er baseret på dominerende brug af to framingfunktioner, som bliver forstærket ved hjælp af en række framing devices såsom eksempler og kilder. Framen beror på en klar problemdefinition om, at Danmark er blevet ramt af et planlagt attentat, og at årsagen til dette planlagte attentat er Lars Vilks og hans rolle i kampen for ytringsfriheden. Central aktører i framens problemdefinitionen er autoritative kilder som PET og politiet. Dette fremgår blandt andet af en udbredt brug af en PET pressemeddelelse, der beskriver, at attentatet var planlagt, og at omstændighederne giver anledning til at tro, at det var terror. På samme måde bliver politiet ofte citeret for, at attentatet efterforskes som et terrorangreb, og at det var rettet mod Lars Vilks. Derudover bliver der brugt specialistkilder som den svenske terrorforsker, Magnus Ranstorp, der understøtter denne frame ved at lægge vægt på attentatets planlagte karakter.

Den anden centrale framingfunktion i denne frame er som nævnt årsagssammenhæng, som er Lars Vilks og ytringsfriheden. Denne årsagssammenhæng bliver blandt andet skabt ved hjælp af framing devices som

keywords og eksempler. Dette sker ved gentagende henvisninger til Lars Vilks' kontroversielle Muhammedtegninger og attentatet mod det franske satiremagasin, Charlie Hebdo, som fandt sted 3 uger forinden. Ved at fremhæve Lars Vilks som Muhammedtegner og beskrive, hvordan han er et udsøgt mål for islamister, bliver han fremhævet som selvfølgelig mål for attentatet. Dette bliver yderligere understreget ved fremhævelse af Charlie Hebdo som eksempel på et lignende angreb, hvor netop kontroversielle satiretegnere var mål for et planlagt terrorangreb. På denne måde etableres en forståelsesramme, hvor attentatet ved Krudttønden anses som en dansk udgave af terrorangrebet i Frankrig. Hvor det i Frankrig var Charlie Hebdo, der udgjorde målet på grund af Muhammedtegninger, er det i tilfældet Krudttønden, Lars Vilks som er målet.

"Vi står sammen mod terror"

En anden dominerende underliggende frame vi har identificeret i de 157 medieenheder i genren nyhedsstof med overrammen "Samfundet og dets værdier under angreb", er en frame vi har valgt at kalde "Vi står sammen mod terror". Denne ser vi etableret på tværs af en række medieenheder ved hjælp af forskellige former for italesættelse af sammenhold, der dominerer et udvalg af nyhedsstoffet. Dette sammenhold sættes ofte i relation til den internationale alliance, Danmark er en del af i kampen mod terror. Framen består ofte af italesættelse og referencer til alliancepartnere og tidligere terrorangreb. Denne frame er i høj grad bygget op af udtalelser fra politiske personer og udenlandske politikere, der kommer med en høj grad af moralsk stillingtagen og samtidig italesætter "vi står sammen mod terror" som et løsningsforslag på en i øvrigt enslydende problemdefinition om terror mod Danmark. Desuden finder vi, at mange af disse bærende politiske udtalelser rummer op til flere framing funktioner (Entman, 1993) i en og samme sætning eller udtalelse fra en politiker. Hvordan denne underliggende frame bliver skabt vil vi i det følgende kigge på ved hjælp af et udsnit af medieenheder. Denne frame bliver analyseret ved hjælp af fem eksemplariske enheder, men er baseret på vores indledende framinganalyse af samtlige 157 enheder, hvor denne underliggende frame er dominerende. Det eksemplariske udsnit består af: 1) "Vestens ledere fordømmer

terror og står samlet bag Danmark” (bilag 6), 2) ”Verdens øjne er rettet mod Danmark” (bilag 7), 3) ”Partiledere: Tiden er ikke til splittelse og politik” (bilag 8), 4) ”Obama i samtale med Thorning: USA står klar med støtte” (bilag 9) og 5) ”Politikere fordømmer attentatforsøg” (bilag 10). De fem medieenheder er alle nyhedsstof fra dækningens første tre dage, hvilket også udgør størstedelen af vores datasæt.

Kigger man på tværs af de fem medieenheder finder vi en nogenlunde sammenhæng i problemdefinitionen i de fem medieenheder, der enten er Danmark er ramt af terror, et angreb mod ytringsfriheden eller terrorangreb mod den vestlige alliance. Disse problemdefinitioner bliver skabt delvist via en direkte italesættelse af terror eller en dominerende række udtalelser af, hvordan Danmark er blevet ramt af et angreb. Den udprægede grad af italesættelse af attentaterne som terror, finder vi blandt andet i Jyllandsposten (bilag 6), der allerede i overskriften skriver ”Vestens ledere fordømmer terror” og siden har en underoverskrift, der hedder ”Charlie skriver om terror”, der refererer til attentaterne i København som terror. Desuden benævner Jyllandsposten gennemgående attentaterne som terror i sin brødtekst. Italesættelsen af terror via overskrift kan ses i relation til blandt andet Gamson & Modigliani (1989), der ser overskrift som et centralt framing device, da det er med til at understøtte fremhævelsen (Entman, 1991). Imens den hyppige brug af termen terror til at beskrive attentaterne kan ses direkte i forhold Entmans (1991) salience-begreb, der tilsiger, at en frame blandt andet etableres ved fremtræden brug af særlige aspekter eller ord i forhold til et givent emne: ”By providing, repeating, and thereby reinforcing words and visual images that reference some ideas but not others, frames work to make some ideas more salient in the text, others less so and others entirely invisible” (1991, s. 7).

I de fire andre medieenheder er italesættelsen af terror knap så dominerende. Til gengæld har alle fem medieenheder en høj grad af tilstedeværelse af såvel danske som udenlandske politikere. Disse udtrykker på hver sin måde, hvordan Danmark og ytringsfriheden og religionsfriheden er under angreb; I Jyllandsposten (bilag 6) kalder NATO's generalsekretær, Jens Stoltenberg

skyderierne for et "[...]angreb på vores åbne, frie og demokratiske samfund og på det jødiske samfund i Danmark", imens Obama ifølge Ekstra Bladet "fordømmer terrorangrebet i København" (bilag 9). Berlingske Tidende (bilag 7) beretter, hvordan Helle Thorning-Schmidt foran et stort internationalt medieopbud foran Krudttønden på gerningsdagen udtaler "skyderiet på Østerbro var et politisk attentat og dermed en terrorhandling" (bilag 7), ligesom de citerer Venstre formand, Lars Løkke Rasmussens facebookopdatering få timer efter skyderiet ved Krudttønden har fundet sted. Her kalder Løkke det blandt andet "[...]et angreb på den fredelige og demokratiske måde, vi har valgt at leve vores liv på i Danmark" (bilag 7).

Den vestlige alliance og ytringsfriheden

Som tidligere nævnt er et gennemgående træk for denne frame, at den i høj grad bærer præg af brugen af politikere, fra Danmark såvel som udland, som kilder. Derfor er det relevant at se på magtfulde eller højstatus kilders betydning i forhold til etableringen af en frame (Hall et al., 1978). I tilfældet med denne underliggende frame, "Vi står sammen mod terror", ser vi tilstedeværelsen af blandt andet USA's præsident, EU's præsident og NATO's generalsekretær, den tyske kansler Angela Merkel og den engelske premierminister, samt en række politikere fra Frankrig og Danmark. Fra de udenlandske kilder udtrykkes konsekvent sympati med Danmark og/eller fordømmelse af angrebet, samtidig med at der tilbydes støtte og assistance;. Eksempler herpå er: "Jeg fordømmer skyderierne i København. Ytringsfriheden skal altid beskyttes. Mine tanker er med det danske folk" (David Cameron, bilag 7), "Kansleren sendte den danske statsminister sin dybeste medfølelse og sympati med de pårørende til ofrene. Kansleren sagde, at Tyskland står ved Danmarks side (stedfortrædende regeringstalsmand, George Kriger, bilag 6) og "Europa står sammen med Danmark i indsatsen for at beskytte ytringsfriheden" (Erklæring fra Europa-kommissionen, bilag 6).

Kigger vi på, hvordan årsagssammenhæng optræder i de fem medieenheder, er det interessant, hvordan ytringsfrihed – og til dels det mere udefinerede vores

værdier – optræder som en gennemgående forklaring på problemdefinitionen. "Vi skal forsvare ytringsfriheden sammen. Ingen må stoppe det frie ord" udtaler den svenske statsminister Stefan Löfven (bilag 6) i en medieenhed, der i øvrigt indledes med at citere den franske politolog Olivier Duhamels twitterprofil med: "Jeg er Dansk. Jeg er Charlie". I forbindelse med sidstnævnte er det ikke uvæsentligt at se på betydningen af citatet såvel som afsenderen. En fransk politolog, der med sin udtalelse refererer til angrebet mod Charlie Hebdo i Januar og den efterfølgende #jesuischarlie-kampagne, der skulle udtrykke sympati for det franske satireblads urokkelige kamp for ytringsfriheden.

Udover at lave en reference til kampen for ytringsfrihed som årsag til attentaterne i København, skabes der også en direkte relation mellem attentaterne i København og angrebet i Frankrig måneden forinden. Et angreb, der også vakte stor international opmærksomhed og afstedkom store internationale sympatierklæringer til Frankrig og Charlie Hebdo, der nu var blevet ramt af et terrorangreb. Berlingske Tidende (bilag 7) har nogenlunde samme årsagssammenhæng om, at det er ytringsfriheden, der er under angreb og citerer blandt andet Enhedslistens formand, Johanne Schmidt-Nielsens facebookopdatering, der lyder: "Vi skal fortsætte med at mene, skrive og tegne præcis det, vi vil" og citerer den engelske premierminister David Camerons tweet: "Ytringsfriheden skal altid beskyttes". Begge udtalelser, der også kan ses som løsningsforslag, fungerer samtidig som en implicit understregning af, at det er ytringsfriheden, der er under angreb, og at årsagen til angrebet dermed er vores ytringsfrihed. Jyllandsposten indleder deres artikel, "Politikere fordømmer attentatforsøg" (bilag 10), med at citere en udtalelse fra Københavns overborgmester, Frank Jensen: "Det er for tidligt at konkludere om motiv eller gerningsmænd, men det ligner desværre et voldeligt anslag mod ytringsfriheden". Lige efter Frank Jensens citat bringer medieenheden Søren Espersens udtalelse i forbindelse med skyderierne: "Charlie Hebdo er kommet til København". Ytringsfriheden og koblingen til angrebet mod Charlie Hebdo fremgår således som en gennemgående årsagssammenhæng, hvilket skal ses i lyset af Omar Hamid El-Husseins første attentat mod Krudttønden, hvor Lars Vilks blandt andet skulle tale til et arrangement omkring ytringsfrihed.

Motivspekulation uden kendskab?

Noget særligt iøjnefaldende ved denne årsagssammenhæng finder vi blandt ved at kigge nærmere på Frank Jensens førnævnte udtalelse (bilag 10) og citatet fra Lars Løkkes facebookopdatering fra dagen, hvor skyderierne fandt sted (skrevet umiddelbart efter det første attentat). Opdateringen citeres i Berlingske (bilag 7): "Uden at kende motiv og gerningsmænd står et klart: Det er en fej handling og et angreb på den fredelige og demokratiske måde, vi har valgt at leve vores liv på i Danmark". Fælles for begge udtalelser er, at de erkender, at de ikke kender motivet for gerningen endnu, lige som begge snakker om flere gerningsmænd, hvilket også var ukendt. Alligevel beskriver begge attentaterne som et angreb på henholdsvis ytringsfriheden og den fredelige og demokratiske måde, vi har valgt at leve vores liv på. Det interessante herved er, hvordan de begge erkender, at de endnu ikke kender årsagssammenhængen, men begge tolker skyderiet mod Krudttønden som et tegn på et angreb mod vores værdier. Her er det ikke uvæsentligt at se på Van Gorps (2007) betragtninger om, hvordan kulturelle frames blandt andet består af en række fælles værdier, der forbinder et samfund. I Danmark er ytringsfriheden, som tidligere nævnt blevet en central værdi i forhold til forståelsen af Danmark og den terrortrussel som Muhammedtegning-krisen var med til at forstærke. Skyderiet mod Krudttønden og arrangementet afholdt af Lars Vilks Komiteen, bliver hos Frank Jensen og Lars Løkke Rasmussen nærmest øjeblikkeligt en markør for, at der her må være tale om et angreb på vores værdier. Dette sker dog samtidig med, at både Frank Jensen og Lars Løkke Rasmussen giver udtryk for, at de endnu ikke kender motiv eller ved, om der er tale om en eller flere gerningsmænd.

Angrebet fra "mørkets kræfter"

Italesættelsen af angrebet som værende mod vores værdier går på tværs af de fem medieenheder som en årsagssammenhæng. Selve måden hvorpå det oftest italesættes, kan ses i forhold til Gamson & Modiglianis udpegning af catchphrases (Gamson & Modigliani, 1989), som det symbolske værktøj til at aktivere en frame. Dette ser vi eksempler på i forbindelse med etableringen af den

underliggende frame "Vi står sammen mod terror", hvor såvel danske som udenlandske politikere benytter catchphrases til at etablere rammen ved hjælp af en årsagssammenhæng, der er "vores værdier er under angreb".

Som vi vil elaborere på i det efterfølgende, har politikernes udtalelser dog en tendens til at sammenflette såvel moralsk stillingtagen, problemdefinition, årsagssammenhæng og løsningsforslag i en og samme udtalelse, hvilket er med til at understøtte skabelsen af rammen. Men først vil vi dog se på et bemærkelsesværdigt spor i forhold til årsagssammenhæng vedrørende Obamas støtteerklæring til Danmark i forbindelse skyderierne i København (bilag 9).

I Ekstra Bladets "Obama i samtale med Thorning: USA står klar med støtte" refererer avisen blandt andet til, hvordan Obama står klar med al den støtte Danmark har brug, og derudover skriver avisen: "Den amerikanske præsident benyttede desuden lejligheden til at takke Danmark som en tæt ven og allieret, og præsidenten takkede for støtten i kampen mod Islamisk Stat". Sammen med Obamas støtteerklæring til Danmark skabes herved – via Obamas udtalelser – en sidestilling af attentaterne i København og Danmarks alliance med USA i kampen mod Islamisk Stat, hvorved Islamisk Stat kobles direkte til årsagssammenhængen for attentaterne i København.

Herved ser vi altså en lidt anden definition på "vores værdier", der er under angreb, der i højere grad handler om kampen mod terror (Islamisk Stat, i dette tilfælde). Og samtidig er Obamas kobling mellem Islamisk Stat og Omar Hamid El-Husseins skyderier i København i høj grad med til at etablere Omar som archetype (Van Gorp 2007, s. 64-66). Dette vil sige et kulturelt fænomen, der kan fungere som centralt værktøj til at udløse en bestemt frame. Her fungerer Obamas sammenkobling af den vestlige alliances kamp mod Islamisk Stat og attentaterne som et framing device til at aktivere en forståelsesramme, hvori Omars skyderier bliver en del af alliancens kamp mod terror.

Eksempler hvor Omar bliver en del af alliancens kamp mod terror, finder vi også andre steder i de udvalgte medieenheder. Blandt andet citerer Berlingske Tidende formanden for Det Konservative Folkeparti, Søren Pape, der på facebook skriver om skyderierne: "[...]vi skal i endnu højere grad stå sammen om

vores værdier. Mørkets kræfter skal ikke have lov til at vinde” (Bilag 7)”. Her er brugen af metaforen ”mørkets kræfter” interessant, da netop sådanne kan ses som et framing device (Gamson og Modigliani, 1989). I denne metafor ligger der en klar sondring mellem lys og mørke, hvor disse mørke kræfter er onde. Samtidig er dette en metafor, som ofte bruges i beskrivelsen af terror og dens udøvere, og herved placerer Søren Pape altså ”mørkets kræfter”, underforstået terrorismen, som årsag til attentaterne i København.

En sætning der bærer en hel frame

Et andet centralt aspekt ved disse fem medieenheder er en gennemgående tendens til, at politikere i høj grad bidrager til medieenhederne med udtalelser, der kan rumme både en problemdefinition, en moralsk stillingtagen, en årsagssammenhæng og et løsningsforslag i en og samme udtalelse. Dette stemmer overens med Entmans (1993) vurdering af, hvordan en sætning eller udtalelse kan fungere som mere end én framingfunktion (problemdefinition, moralsk stillingtagen, årsagssammenhæng og løsningsforslag). Det ser vi blandt andet i NATO Generalsekretær, Jens Stoltenbergs tweet, som Jyllandsposten citerer (bilag 6): ”Jeg fordømmer på det kraftigste skudepisoderne i København. Dette er uacceptable angreb på vores åbne, frie og demokratiske samfund [...]”. Det samme sker i Lars Løkkes facebookopdatering som Berlingske Tidende citerer (bilag 7): ”Uden at kende motiv og gerningsmænd står et klart: Det er en fej handling og et angreb på den fredelige og demokratiske måde, vi har valgt at leve vores liv på i Danmark”. I begge udtalelser finder vi en problemdefinition ”angreb på vores åbne, frie samfund” (Bilag 6) og ”en fej handling og et angreb på den fredelige og demokratiske måde vi har valgt at leve vores liv på i Danmark” (bilag 7). Begge sætninger bærer samtidig en årsagssammenhæng om, at det implicit er vores frie, åbne, demokratiske og fredelige samfund, der skulle være årsag til angrebet. Forstået i den forstand at det måske er nogle kræfter, der vil lukke eller begrænse vores frie, demokratiske og åbne samfund. I forlængelse af de to udtalelser er der, fra begge politikere, en klar moralsk stillingtagen til handlingen, der fordømmes af Stoltenberg og kaldes ”uacceptabelt” (bilag 6), imens Lars Løkke kalder det ”en fej handling”.

I forbindelse med Entmans (1993) vurdering af, at en sætning kan udgøre mere end én framingfunktion, er det yderligere interessant at se på tværs af de fem medieenheder, hvor politikere fungerer som frame-sponsorer gennem udtalelser. Jyllandspostens "Partiledere: Tiden er ikke til splittelse og politik" (bilag 8) er i overvejende grad baseret på en lang række politiske udtalelser fra danske politikere og i øvrigt dronning Margrethe. Overskriften er interessant, da de medvirker til at fremhæve dele af teksten, jf. Entman (1993). Herved kan overskrifter være centrale elementer i etableringen af en frame. Netop dette gør sig gældende her. Overskriften beskriver, at politikerne ikke mener, at tiden er til politik og splittelse. Alligevel finder vi, at der i medieenheden foregår en del interessante ting omkring politikernes udtalelser, hvor moralsk stillingtagen smelter sammen med årsagssammenhæng og problemdefinition til at bygge den dominerende frame "Vi står sammen mod terror", der samtidig er en del af løsningsforslaget. Det handler om ikke at være bange, men i stedet stå sammen mod terror, fordi løsningen på problemdefinitionen "terror mod Danmark" er at stå sammen og ikke lade sig kue. Dette ser vi blandt i medieenhedens beskrivelse af, hvordan Lars Løkke Rasmussen har valgt at gå fra sit hjem i Nyhavn til Christiansborg "uden beskyttelse for at vise, at livet går videre efter skyderierne og vi ikke må lade terroren ændre danskernes liv" (Bilag 7). Dette bliver yderligere understreget af Lars Løkke Rasmussens udtalelse, der kommer umiddelbart efter benævnte beskrivelse af Løkkes tur til Christiansborg dagen derpå:

"Jeg er dybt berørt af det her, og jeg føler en enorm vrede indvendigt. Jeg har lyst til at reagere udad. Men det skal vi jo ikke gøre. Det er grupvækkende. Det er vigtigt, at vi ikke lader os kue, og at vi står sammen" (Bilag 7).

Lars Løkke Rasmussen tager her moralsk stilling og kalder gerningen "grupvækkende", samtidig med at han understreger, at han "føler en vrede indeni". Samtidig understreger han, at den eneste løsning på problemet er at stå sammen og ikke lade os kue. Herved underforstået, at vi som nation har været under angreb, og derfor må stå sammen mod den fjendtlige kraft, der har ramt

os. En lignende udtalelse citeres daværende Statsminister, Helle Thorning-Schmidt, for:

”Vi har som nation gennemlevet nogle timer, som vi aldrig vil glemme. Vi har smagt den grimme smag af frygt og magtesløshed, som terroren gerne vil skabe. Men vi har også som samfund svaret igen [...] Vi skal nu som en fælles og samlet nation vise, hvem vi er. Det er tid til sammenhold” (Bilag 7).

Her udtrykker Helle Thorning-Schmidt, at Danmark er blevet ramt af terror, der er grim, fordi den skaber frygt, men hun bidrager samtidigt med et løsningsforslag, der er tilsvarende Lars Løkke Rasmussens i form af sammenhold. Disse udtalelser eksemplificerer det generelle løsningsforslag, der går igennem de 5 medieenheder, nemlig at tiden er til at stå sammen og dermed vise, at vi ikke lader os kue eller vores demokrati bukke under for terror. Dette understøttes yderligere af henholdsvis Lars Løkke Rasmussen og Helle Thorning-Schmidts brug af ”vi” i ovenstående citater. Ved brugen af ”vi” adresserer de begge hele Danmark som et samlet ”vi”. Interessant herved er hvordan dette ”vi” må formodes at have et ”dem”, som er dem (terroristerne), der udgør truslen, som ”vi” skal stå sammen imod. Derudover bringer Lars Løkke Rasmussen sine følelser i spil ved at fortælle, at han er ”dybt berørt” og ”føler en enorm vrede indeni”.

Der er altså ikke mange direkte politiske udmeldinger med konkrete løsningsforslag om eksempelvis en kriminalpræventiv indsats overfor radikaliserings eller en undersøgelse af kriminelles adgang til våben i Danmark til stede i denne frame. I stedet er det gennemgående løsningsforslag ”Vi står sammen mod terror”.

Så gik der alligevel politik i den

Vi finder dog enkelte udtalelser, der på den ene eller anden måde er med til åbne op for mere konkrete løsningsforslag. Dog på en diskret måde, der minder om Georg Lakoffs (2004) vurdering af, at framing finder sted i kraft af, hvad vi

udtaler, nærmest uafhængigt af hvordan det siges. Netop dette gør blandt andet Kristian Thulesen-Dahl med følgende udtalelse:

”Vi ved jo godt, at partierne har forskellige synspunkter om, hvordan vi skal gebærde os over for de trusler, som vi står overfor, og hvordan vi sikrer vores samfund. Om vi skal have grænsekontrol eller ikke. Om vi skal have flere ressourcer til Politiets Efterretningstjeneste eller ej. Men jeg synes, at den tager vi i morgen” (Bilag 7)

Selvom Kristian Thulesen-Dahl her understreger, at tiden ikke er til at diskutere, hvordan vi sikrer vores samfund mod terror, så får Thulesen-Dahl både sat spørgsmålet om mere grænsekontrol og udvidede beføjelser til PET i relation til gerningen. På samme måde placerer Jyllandsposten integration, som et centralt emne i forhold til problemet ved at lade en sag om daværende Venstre-politiker, Karen Jespersens Den Korte Avis, der i en artikel anklager Danmarks indvandringspolitik for at være direkte årsag til skyderierne i København. Udover at nævne Jespersens anklage, lader avisen også Lars Løkke Rasmussen forklare Venstres holdning med følgende kommentar: ”Vi skal selvfølgelig heller ikke lave falske engheder, og der er da tvister i den politiske debat. Også om vores integrationspolitik” (Bilag 8). Herved signalerer både Kristian Thulesen-Dahl og Lars Løkke Rasmussen, at der er sammenhold i kampen mod terror, og at tiden ikke er til politik, samtidigt med at de begge lægger op til mere konkrete løsningsforslag.

Opsamling

Denne slags indikationer på politisk forskellighed blandt danske politikere er dog forbløffende lidt til stede i denne underliggende frame, ”Vi står sammen mod terror”, der således også baserer sig på nyhedsstof fra dækningens tre første dage, hvor der – på tværs af de politiske partier – var udpræget enighed om politisk borgfred. Der var med andre ord politisk konsensus om at signalere, at ”Vi står sammen mod terror”, og på trods af enkelte indirekte luftninger af politiske løsningsforslag, bærer samtlige fem medieenheder præg af politiske

udtalelser, der understøtter netop dette. Dette er imidlertid ikke lig med, at der ikke blev politiseret og at politisk konsensus er lig med udeladelsen af værdipolitiske udmeldinger. Dette ser vi i såvel problemdefinition. årsagssammenhæng og løsningsforslaget i underrammen "Vi står sammen mod terror", der i de fem medieenheder er defineret af politiske udtalelser fra såvel danske som udenlandske politikere. Her forklares attentaterne som værende i forlængelse af en længere række terrorangreb, og altså ikke et isoleret tilfælde. Dette sker blandt andet ved hjælp af metaforer om "mørke kræfter", der har angrebet os og "vores værdier", og særligt ytringsfriheden. Netop ytringsfriheden fungerer i denne frame som en kulturel værdi (Van Gorp, 2007), der fungerer som problemdefinerende årsagssammenhæng, der udløser et unisont løsningsforslag. Med andre ord; fordi der er blevet skudt mod vores ytringsfrihed, som jo er truet af "mørke kræfter", så er det terror og dermed må vi stå sammen for at vise, at vi ikke lader os kue. Dette bliver yderligere understøttet af den substantielle mængde udtalelser fra udenlandske politikere, der enten er en del af den vestlige alliance i kampen mod terror eller fra lande, som selv er blevet ramt af islamistisk terror. Disse udtalelser er med til at skabe denne underliggende frame, "Vi står sammen mod terror", der således ikke bare handler om sammenhold i Danmark, men om sammenhold i hele alliancen. Mod terror. Samtidig er tilstedeværelsen af udenlandske politikere og deres støtte- og sympatierklæringer med til at understøtte problemdefinitionen, om et terrorangreb, og årsagssammenhængen, om at vores værdier og frie demokrati er under angreb.

I forhold til denne underframe, "Vi står sammen mod terror", har vi desuden identificeret nogle interessante sproglige træk ved de politiske udtalelser, som vi mener kan være relevante at se på i forhold til blandt andet Thompsons vurdering af, hvordan sprog kan skabe eller vedligeholde magtforhold (Thompson, 1990). Dette med henblik på at diskutere, hvordan politiske udtalelser såsom "vores samfunds værdier under er angreb" og "nu må vi stå sammen" yder afgørende indflydelse på mediernes framing af attentaterne. Dette med henblik på at vurdere, hvilken betydning mediernes produktion af dominerende frames om attentaterne har påvirket deres rolle som den fjerde

statsmagt. Disse betragtninger om ideologi, sprog og kulturens betydning er dog gennemgående for flere af vores identificerede underliggende frames i framinganalysen, og disse vil derfor blive diskuteret i det kommende diskussionsafsnit efter framinganalysen.

Jøderne og sikkerheden

Den tredje dominerende underliggende frame identificeret i de 157 medieenheder i genren Nyhedsstof med overramen "Samfundet og dets værdier under angreb", er rammen "Jøderne og sikkerheden". Denne frame er identificeret på tværs af en række medieenheder, som alle fokuserer på, at jøderne er et udsat mindretal i Danmark og derfor skal beskyttes. Det er således problemdefinitionen, som forbinder disse medieenheder med hinanden lige såvel som årsagssammenhængen. Løsningsforslaget er ligeledes gennemgående for medieenhederne, og bliver samtidig centrale for rammen på den måde, at et bestemt "keyword" (Entman 1993) som "sikkerhed", i kraft af dets gennemgående brug, er med til at skabe underrammen "Jøderne og sikkerheden".

Vi har udvalgt et eksemplarisk udsnit af medieenheder til at analysere, hvordan denne underliggende frame er blevet identificeret på tværs af medieenheder. Disse medieenheder er: 1) "Jødiske institutioner genåbner efter terrorangreb" (Bilag 11), 2) "Jøder: Det nytter ikke at forlade Danmark" (Bilag 12), 3) "Dræbt mand i Krystalgade var vagt i synagoge" (Bilag 13), 4) "Justitsministeren: Jødernes sikkerhed er vigtig" (Bilag 14).

Jøderne er en udsat minoritet

Denne frame indeholder en enslydende problemdefinition om at jøderne er en udsat minoritet. Dette bliver blandt andet understøttet af justitsminister Mette Frederiksen, der udtrykker sig således: "Det står fuldstændig klart, at det jødiske mindretal er en udsat befolkningsgruppe" (bilag 14). Citatet indgår i medieenhedens underrubrik, imens overskriften citerer justitsministeren for at "Jødernes sikkerhed er vigtig". Samtidig ser vi, hvordan brugen af en autoritativ

kilde i form af justitsministeren bliver styrende i forhold til medieenhedens centrale frame i og med justitsministerens citeres i såvel overskrift som underrubrik. Dette forekommer at være generelt betegnende denne frame, at det er nogle bestemte autoritative kilder, samt Formanden for Mosaisk Trossamfund, Dan Asmussen, der er centrale i etableringen af en enslydende problemdefinition.

I medieenheden, "Jøder: Det nytter ikke at forlade Danmark"(bilag 12), er det ligeledes en anden autoritativ kilde, der er med til at skabe problemdefinitionen. Dette i form af den israelske premierminister Benjamin Netanyahu, der blandt andet bliver citeret for følgende: "Jøder blev dræbt på europæisk jord, blot fordi de var jøder. Bølgen af angreb vil fortsætte" (Bilag 12). Herved ser vi etableringen af denne problemdefinition om et angreb rettet specifikt mod jøder. Dette bliver delvist understøttet af medieenhedens underrubrik, hvor formand for Mosaisk Trossamfund, Dan Asmussen, dog bliver citeret for at "Danske jøder ikke skal være bange" (Bilag 12). I formandens udtalelse ligger en anerkendelse af, at der er en trussel specifikt mod jøder. Dette bliver understøttet af, hvordan han efterfølgende i medieenheden udtrykker, at det jødiske samfund i Danmark er en truet minoritet, men at han har tilliden til, at det danske politi kan løse denne opgave i forhold til at beskytte jøderne. Truslen om angreb rettet specifikt mod jøder bliver tilsvarende italesat i medieenheden "Jødiske institutioner genåbner efter terrorangreb" (Bilag 11), hvor blandt andet underrubrikken lyder: "Formanden for det jødiske Samfund mener, der er behov for mere beskyttelse".

I medieenheden "Dræbt mand i Krystalgade var vagt i synagoge" (bilag 13) fremhæves det, at det er et medlem af den jødiske menighed, som agerede vagt ved en konfirmation i synagogen, der blev skudt og dræbt af gerningsmanden. Problemdefinition etableres her ved fremhævelse af den dræbte mands jødiske trosretning, samt via udtalelser fra formanden for Mosaisk Trossamfund, Dan Asmussen, der blandt andet udtaler: "Vi har i længere tid frygtet, at noget sådant kunne ske." (Bilag 13). Interessant ved denne udtalelse er, at den rummer en implicit fremhævelse af, at dette attentat ved synagogen ikke er et isoleret

fænomen, men skal tilskrives et mere generelt billede af, hvordan "vi" (i det her tilfælde jøderne, som Asmussen repræsenterer) er udsat for en trussel, der ikke er opstået i forbindelse med attentatet ved synagogen, men en trussel som har været forudgående. På den måde bliver Asmussens ovenstående citat også et udtryk for, at et sådan attentat har været længe undervejs, hvilket er med virkende til at give et indtryk af, at målet for attentatet ikke er tilfældigt. På den måde ser vi, at Asmussens udtalelse rummer både en problemdefinition og en årsagssammenhæng, men at begge ligger nærmest implicit i hans udtalelse.

Det er ikke tilfældigt – Jøderne er mål for terror

Ligeledes i forhold til årsagssammenhæng er der et entydigt billede. Her ser vi, hvordan fremhævelsen af tidligere terrorangreb mod jødiske institutioner i Europa er med til gøre attentatet i København til et ikke isoleret attentat, hvilket begrundes jødernes frygt for flere angreb med dem som specifikt mål.

Denne årsagssammenhæng bliver skabt gennem Gamson & Modiglianis (1989) framing device; "eksempel". Dette sker eksempelvis i medieenheden "Jødiske institutioner genåbner efter terrorangreb" (bilag 11), hvor eksempler på tidligere angreb mod jøder anvendes til skabe årsagssammenhænge om, at angreb mod jøderne ikke er tilfældige, men en del af et generelt trusselsbillede: "Efter skyderiet i på det jødiske museum i Bruxelles og umiddelbart efter terrorangrebet i et jødisk supermarked i Paris i sidste måned..." (Bilag 11). Her bliver der således trukket tråde direkte til foregående attentater mod jødiske institutioner, heriblandt terrorangrebet i Paris måneden forinden, hvor der udover Charlie Hebdo, blev skudt mod jøder. På den måde bliver der skabt en forbindelse mellem forudgående angreb og angrebet mod synagogen i København.

Denne kobling mellem attentatet i København og forudgående angreb sker ligeledes i medieenheden "Jøder: Det nytter ikke at forlade Danmark" (bilag 12), hvor det blandt andet fremgår, at "[...]drabet er det seneste i en række anslag mod jøder i Europa". Dette bliver blandt andet understøttet af Benjamin

Netanyahus udtalelse: "Jøder blev dræbt på europæisk jord, blot fordi de var jøder. Bølgen af angreb vil fortsætte". Samme udpegning af attentatets ikke-tilfældige natur, ser vi i "Dræbt mand i Krystalgade var vagt i synagoge" (bilag 13), hvor formand for Mosaisk Trossamfund, Dan Asmussen udtaler: "[...] det ligner i meget høj grad det, der skete i Paris". Her ser vi, hvordan Asmussens udtalelse angående attentatet på Synagogen sker med henvisning til terrorangrebet i Paris måneden forinden, og dette sker i kraft af, at Asmussen sammenligner attentatet i København med terrorangrebet i Paris. Det er altså ikke bare i relation til, men er "i meget høj grad" det samme.

Vi er nødt til at opjustere sikkerhedsniveauet

Et af de dominerende elementer i løsningsforslag er anvendelsen af "sikkerhed" som et "keyword" (Entman 1993), fordi det anvendes gennemgående og på tværs af medieenheder er med til at skabe den underliggende frame "Jøderne og sikkerheden".

Denne anvendelse af et "keyword" i forbindelse med løsningsforslag ser vi blandt andet i medieenheden "Jødiske institutioner genåbner efter terrorangreb" (bilag 11), hvor formand for Mosaisk Trossamfund udtaler: "Vi beder om, at man opjusterer sikkerhedsniveauet, således at der placeres politi foran jødiske institutioner på kritiske tidspunkter". I medieenheden "Jøder: Det nytter ikke at forlade Danmark" (bilag 12) er det ligeledes Dan Asmussen, der italesætter løsningsforslaget. Dette som et modsvar til Benjamin Netanyahus opfordring til jøderne i Europa om at vende hjem til Israel. Her udtaler Dan Asmussen: "Vi har nogle sikkerhedsbehov, alene fordi vi er jøder. Men dem håber jeg, at vi kan håndtere sammen med politiet." Også i medieenheden "Jødiske institutioner genåbner efter terrorangreb" (bilag 11) går Dan Asmussens løsningsforslag igen: "Vi mener desværre, at det er nødvendigt med mere politi foran synagogen, når der er gudstjenester, og foran skolen, når børnene kommer om morgenen" (bilag 11). Herved ser vi tre forskellige udtalelser, hvori sikkerhedsaspektet udgør løsningsforslaget, og alle tre italesættes af den samme kilde. Til gengæld deler justitsminister Mette Frederiksen Dan Asmussens holdning om, at sikkerhed er

en del af løsningsforslaget. Dette fremgår blandt andet af medieenheden "Justitsministeren: Jødernes sikkerhed er vigtig" (bilag 14), hvor løsningsforslaget figurerer i overskriften, og derudover underbygges af flere udtalelser fra justitsministeren, der blandt andet udtaler: "Vi skal gøre, hvad vi kan for at beskytte vores jøder". Og derudover udtrykker justitsministeren stor tilfredshed med, at Københavns politi har valgt at fortsætte det forhøjede sikkerhedsberedskab ved jødiske institutioner, hvilket hun kalder: "en ualmindelig klog beslutning" (Bilag 14). Herved er det værd at notere, hvordan en autoritativ kilde som justitsministeren altså genkender formand for Mosaik Trossamfunds løsningsforslag om mere sikkerhed. Sikkerhed bliver dermed forstærket som "keyword", fordi det anvendes af flere forskellige kilder, heriblandt autoritative kilder, samt af medierne, der blandt andet fremhæver dette "keyword" ved at bringe det i overskrifterne, som eksempelvis i "Justitsministeren: Jødernes sikkerhed er vigtig" (bilag 14). Samtidig ser vi, hvordan løsningsforslaget om sikkerhed konkret folder sig ud i form af en forhøjelse af sikkerhedsberedskabet ved de jødiske institutioner i København, hvilket blandt andet bliver rost af justitsministeren (bilag 14). Et konkret løsningsforslag, der i øvrigt er helt i forlængelse med formand for Mosaik Trossamfund, Dan Asmussen, der i blandt andet "Jødiske institutioner genåbner efter terrorangreb" (bilag 11), beder om at man opjusterer sikkerhedsniveauet for jødiske institutioner.

Opsamling

Vi har identificeret den dominerende underliggende frame "Jøderne og sikkerhed" på tværs af en række medieenheder under genren Nyhedsstof med overramen "Samfundet og dets værdier under angreb". I denne har vi identificeret, hvordan problemdefinition ("jøderne er en udsat minoritet") og årsagssammenhæng ("det er ikke tilfældigt - jøderne er mål for terror") er ens på tværs af medieenhederne. Det samme gælder for løsningsforslaget, der i kraft af dets gennemgående brug af et "keyword" som "sikkerhed", er med til at yde dominerende indflydelse på rammen. På den måde indeholder rammen et ønske om at øge jødernes sikkerhed efter attentatet i København. Dette fordi det ikke

skal forstås som et tilfældigt attentat, men som et terrorangreb, fordi jøderne er en udsat minoritet, hvilket blandt andet terrorangrebet på Charlie Hebdo måneden forinden er med til at understøtte.

Uønsket Overvågning

På tværs af genren Ledere er der identificeret en dominerende underliggende frame på tværs af et større antal ledere. Denne frame knytter sig til de politiske løsningsforslag, som henholdsvis blå blok og den daværende regering fremlagde i kølvandet på angrebet i form af de såkaldte "terrorpakker". Kendetegnende for denne underliggende frame er et stærkt fokus på retssikkerhed og en skepsis over for løsningsforslagenes dominerende fokus på overvågning fremfor eksempelvis præventivt pædagogisk arbejde. I denne frame forholder lederne sig kritisk overfor aspekter, som eksempelvis øget risiko for magtmisbrug og politikernes ønske om at løse problemet uden en grundig undersøgelse. Det skal her påpeges, at selvom vi beskæftiger os med en holdningsbaseret genre i form af ledere, hvor en avis på redaktionelt plan udtrykker en holdning, så vælger vi, i tråd med indeværende speciales terminologi at bruge termen medieenhed. Selvom dette umiddelbart denaturaliserer afsenderen, så vurderer vi, at dette giver mening, da vi her ikke kigger på afsenderen som sådan, men udelukkende på hvordan en genre som lederen kan forstås som en medieenhedstype, hvor holdningsyttringen fra mediets side er det afgørende. På den måde bliver medieenheden holdningsbærende i form af eksempelvis "medieenheden konstaterer" eller lignende i det følgende.

Framen bliver analyseret og påvist via et eksemplarisk udsnit af medieenheder. Det eksemplariske udsnit består af: 1) "Terrorpakke er Guantanamo Light" (Bilag 15), 2) "Terrorpakke må bygge på retssikkerhed" (Bilag 16), 3) "Blå terrorpakke stikker blå i vælgernes øjne" (Bilag 17).

Mere sikkerhed må ikke være på bekostning af vores frihed

Et stærkt element i denne underliggende frame er vores retssamfund, og hvordan reaktionen fra politisk side, i form af terrorpakker, er problematisk, fordi de svækker netop dette retssamfund og skaber en falsk sikkerhed.

Medieenheden "Terrorpakke er Guantánamo light" (Bilag 15) retter fokus mod regeringens foreslåede terrorpakke, og tilkendegiver sin klare mening herom. Medieenheden problematiserer det store fokus på Forsvarets Efterretningstjeneste og især forslaget om, at Forsvarets Efterretningstjeneste skal kunne aflytte danske statsborgere i udlandet. Dette medfører ifølge medieenheden et klart problem, idet at aflytning af borgere uden retskendelse vil medføre, at vi sælger ud af retsstatens grundlovssikrede rettigheder. Denne problemdefinition bliver yderligere understøttet ved brug af forskellige framing devices. Entmans fremhævelse (1993) i form af overskriften bliver brugt i denne medieenhed, hvor medieenheden trækker en parallel til USA's berygtede Guantánamo fængsel på Cuba, som flere gange har været diskuteret på grund af de brud på menneskerettighederne der her finder sted. På den måde benytter overskriften sig også af Gamson & Modiglianis (1989) framing device "eksempel". At drage parallel mellem regeringens terrorpakke og eksemplet Guantánamo skaber derved en forståelse af, at terrorpakken vil være en sort plet på vores samfund i den forstand, at den er et brud på menneskerettighederne. Problemet – at terrorpakken sælger ud af vores rettigheder – begrundes med et yderligere eksempel. Her nævnes at:

"Der er adskillige historiske eksempler på, at det er farligt at lade efterretningsvæsener leve deres eget liv og slække på kontrollen. For nogle årtier siden løb FE og CIA rundt på dansk grund og bedrev ulovlig efterretningsvirksomhed, for meget kan lade sig gøre i en verden, hvor målet nogle gange helliger midlerne." (Bilag 15).

Ovenstående citat begrundes ved at konkludere, at der tidligere er bedrevet ulovlig efterretningsvirksomhed i Danmark, og man bør derfor ikke slække på kravene til og kontrollen af netop efterretningsvirksomheden.

Svækkelsen af retssikkerheden bliver ligeledes problematiseret i "Terrorpakke må bygge på retssikkerhed" (Bilag 16). Også her bliver der argumenteret for vigtigheden af, at man ikke glemmer vores retssikkerhed i kampen mod terror: "Det er afgørende, at de nødvendige tiltag for at imødegå terror ikke sker på bekostning af den retssikkerhed, det hele går ud på at forsvare." (Bilag 16). Herefter konkluderer medieenheden, at vores egen overreaktion er den største trussel mod vores retssamfund. At framen i høj grad har "svækkelse af retssamfundet" som problemdefinition, har et interessant aspekt. Ifølge Entman (1993) bliver en problemdefinition ofte skabt ved at måle en given handling i forhold til en kulturel værdi. I denne underliggende frame bliver terrorpakken udpeget som problematisk, fordi den vil svække retssamfundet. På den måde bliver retssamfundet brugt som en kulturel værdi. Det kulturelle element kan ligeledes ses i forhold til Van Gorps kulturelle frames (2007), som han beskriver som "frame packages in which a cultural phenomenon functions as a central theme" (Van Gorp 2007, s. 64). I denne frame fungerer retssamfundet som en kulturel værdi, der udgør et centralt tema i framen. På denne måde bliver problemdefinitionen skabt ved at koble en velkendt kulturel værdi, i form af vores retssamfund, til framen.

Gamson & Modigliani (1989) beskriver, hvordan en frame godt kan indeholde flere forskellige positioner. Et sådan eksempel ser vi i medieenheden "Blå terrorpakke stikker blå i vælgerens øjne" (Bilag 17). Denne medieenhed eksemplificerer en delvist enslydende, om end lidt anderledes, problemdefinition, som også eksisterer i denne frame. Her er problemdefinitionen, at mere overvågning blot vil skabe en falsk sikkerhed, og at denne falske sikkerhed kan være på bekostning af vores åbne demokrati.

"Automatreaktion"

På tværs af denne underliggende frame er årsagssammenhæng tæt knyttet til terrorpakkernes overvejende fokus på at styrke efterretningstjenesten. Dette sker i høj grad ved at fokusere på terrorpakkens hensigt om at lempe reglerne i forbindelse med aflytning af danskere i udlandet, hvor der lægges op til, at

Forsvarets Efterretningstjeneste skal kunne foretage aflytninger uden at anskaffe en dommerkendelse.

I medieenheden "Terrorpakke må bygge på retssikkerhed" (bilag 16) bliver vores egen overreaktion, i form af terrorpakken, fremhævet som den største trussel mod samfund: "Den største trussel mod vores retssamfund udgår stadig fra vores egen overreaktion. Her er regeringens oplæg til at styrke FE's muligheder for at aflytte 'danske ekstremister' i udlandet særlig kritisk, fordi det lægger op til at bryde med det almindelige princip om, at en dommer skal godkende aflytning" (bilag 16).

Ovenstående citat er interessant, fordi det indeholder flere framingfunktioner på samme tid – blandt andet en problemdefinition. Citatet definerer problemet ved at konkludere, at der bliver lagt op til et brud med et af vores almindelige retsprincipper i Danmark, og at dette er en trussel mod vores retssamfund. Herudover indeholder citatet også en årsagssammenhæng, da det identificerer regeringens oplæg til at styrke Forsvarets Efterretningstjenestes mulighed for aflytning i udlandet som årsag til problemet. Foruden disse to framingfunktioner indeholder citatet også et tredje – moralsk stillingtagen – ved at kalde regeringens oplæg for "kritisk" og beskrive det som en trussel mod vores retssamfund.

Identificeringen af styrkelsen af Forsvarets Efterretningstjeneste som årsagssammenhæng fremgår ligeledes i medieenheden "Terrorpakke er Guantánamo light", hvor underrubrikken beskriver det som et "skråplan" at give mulighed for at aflytte danskere uden dommerkendelse (bilag 15).

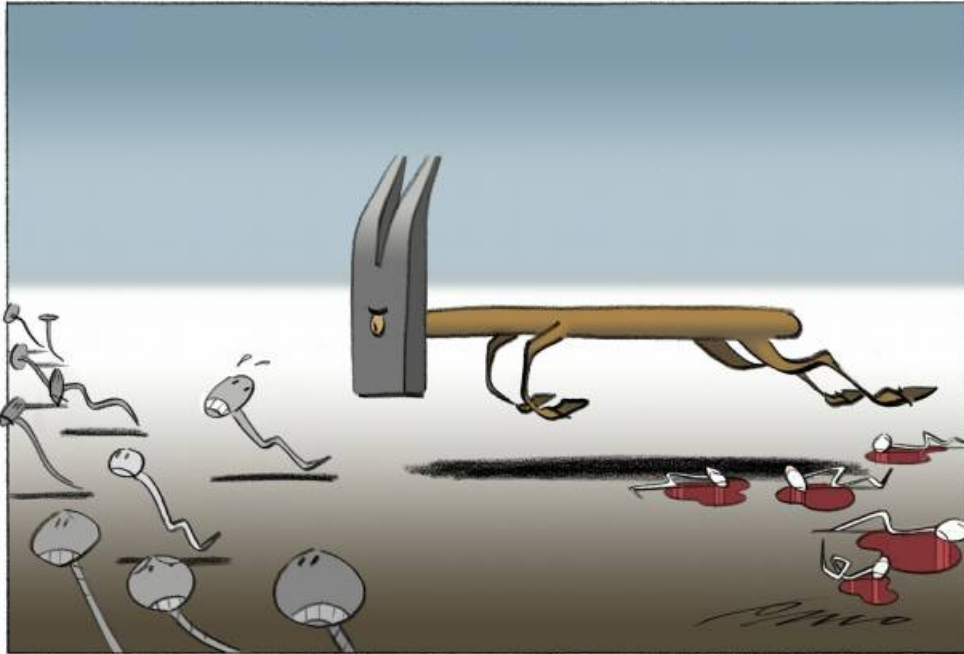
I lederen "Blå terrorpakke stikker blå i vælgernes øjne" (bilag 17) afspejler den lidt anderledes problemdefinition (at mere overvågning blot skaber en falsk sikkerhed) sig også i en delvist anderledes årsagssammenhæng, nemlig at politi og mere efterretningstjeneste ikke kan beskytte et samfund mod "enkeltpersoners amokløb" (bilag 17). Dette bliver understøttet yderligere af følgende: "Automatreaktionen, at vi kan fjerne terrortruslen ved bevidstløst at pøse ekstra millioner ned i politiet og efterretningsvæsenet, er derimod det sædvanlige vildspor" (Bilag 17). Her bliver der skabt en årsagssammenhæng om,

at flere midler til politi og efterretningstjeneste ikke fjerner truslen, ved at fremhæve fokus på politi og efterretningstjeneste som en "automatreaktion" – altså en løsning der ikke baserer sig på grundig omtanke. Den yderligere konstateringen af dette som værende "det sædvanlige vildspor", bidrager ligeledes til at skabe en forståelse af, at blå bloks løsningsforslag ikke tager fat om problemets rod.

Forfejlede løsningsforslag

Ovenstående citat indeholder foruden årsagssammenhæng også en moralsk stillingtagen. I medieenheden bliver der taget klart stilling til forslaget om at sikre flere midler til politiet samt efterretningstjenesterne ved at bruge negativt ladede udtryk som "automatreaktion" og "bevidstløst at pøse flere millioner ned i politiet og efterretningstjenesten". På den måde bliver der skabt en forståelse af, at løsningen er truffet uden omtanke. Herudover tager medieenheden også stilling til den blå terrorpakke ved at konstatere: "På den baggrund virker de borgerlige partiers bud på en ny terrorpolitik hverken videre fremsynet eller opmuntrende." (Bilag 17). Igen bliver blå bloks terrorpakke her fremhævet som værende mangelfuld.

Moralsk stillingtagen er en central framingfunktion i denne underliggende frame. Dette blandt andet fordi lederen er en holdningsbaseret genreform, hvor mediet kan tilkendegive sin holdning til et relevant emne. Dette er også tilfældet i denne underliggende frame, hvor der er en gennemgående afstandtagen fra de politiske terrorpakkens indhold. I medieenheden "Terrorpakke må bygge på retssikkerhed" (bilag 16) bliver framing devicet, "Billede", anvendt (Gamson & Modigliani, 1989) til at understøtte den moralske stillingtagen. Dette sker i kraft af følgende illustration af Per Marquard Otzen, som er placeret under overskriften.

Denne illustration portrætterer en hammer, der jager en gruppe flygtende søm. Hvis man sammenholder illustrationen med medieenhedens første afsnit, begynder illustrationen dog at få et dybere lag. Medieenheden starter med at forklare, hvordan regeringens 12 punkts terrorpakke er udtænkt i kølvandet på angrebet i Paris mod Charlie Hebdo. Dette ligger ifølge medieenheden til grund for terrorpakkens fokus på danskere i udlandet, da angrebet mod Charlie Hebdo blev udført af franskmænd, der havde opholdt sig hos ekstremistiske bevægelser i udlandet. Men herefter konstaterer medieenheden, at disse forhold netop ikke gør sig gældende i tilfældet ved Krudttønden, men at "[...] (pilen) peger på Nørrebro og radikaliseringen i danske fængsler" (Bilag 16). I forlængelse heraf konkluderer medieenheden, at der derfor er brug for præventive tiltag i Danmark. I denne kontekst kan illustrationen ses som en visuel fremstilling af metaforen: "hvis man kun har en hammer ligner alle problemer søm". Herved forstås, at de løsningsforslag, som terrorpakken indeholder, er tiltænkt en anden problemstilling, end den angrebet ved Krudttønden har medført, men at regeringen vil bruge disse løsningsforslag på trods, da det er den løsning man har. På denne måde kan illustrationen siges at bidrage til den moralske stillingtagen, ved at symbolisere terrorpakkens løsninger som forfejlet.

Samme kritiske stillingtagen er til stede i medieenheden "Terrorpakke er Guantánamo light" (bilag 15). Her bliver blandt andet framing devicet

"depiction" (Gamson & Modigliani, 1989) brugt til at skabe en moralsk stillingtagen, ved at skildre en efterretningstjeneste som i forvejen har meget løse regler og frie beføjelser: "FE må i forvejen aflytte på livet løs i udlandet og gør masser af 'tilfældighedsfund' om danske statsborgere. Spionvæsenet behøver heller ikke at vente på, at dommeren får tid, men kan få tilladelsen med tilbagevirkende kraft inden for 24 timer" (bilag 15). Herved bliver der tegnet et billede af et arbejdsrum med i forvejen mange muligheder og beføjelser. Herudover er det også interessant, at efterretningstjenestens "tilfældighedsfund" bliver nævnt. Ifølge Entman (1993) er fremhævelse og udeladelse to centrale elementer i framing. I overstående tilfælde er det derfor også afgørende for den moralske stillingtagen, at det er tilfældighedsfund og ikke vigtige, intenderede fund, der bliver fremhævet. På denne måde tegner medieenheden et billede af nogle arbejdsbetingelser, som allerede nu medfører uintenderede fund. Denne underliggende frames kritiske moralske stillingtagen bliver yderligere fremhævet i samme medieenhed, hvor det bliver kaldt en "glidebane", når tøjlerne på FE løsnes.

Framen er altså domineret af en markant moralsk stillingtagen til de problemstillinger, som framen indeholder, hvor terrorpakkernes negative indflydelse på retssamfundet bliver kritiseret.

Lad ikke frygten underminere vores frihedsværdier

Den markante moralske stillingtagen i forhold til terrorpakkernes indhold bliver ligeledes fulgt op af alternative løsningsforslag. Framen indeholder forskellige løsningsforslag, men fælles for disse er ønsket om at sikre en løsning, som bygger på et velovervejede grundlag og retssikkerhed. Et eksempel herpå er løsningsforslaget i medieenheden "Terrorpakke er Guantánamo light", som lyder: "Har nogen undersøgt, om dommerne siger nej til FE's anmodninger, fordi det er svært at skaffe beviser i krigszoner? Mig bekendt er der hverken ventetid eller modvilje bag rettens lukkede døre" (bilag 15). På den måde lægger medieenheden op til at undersøge, hvorvidt de foreslåede beføjelser til efterretningstjenesten reelt er nødvendige. Efterfølgende argumenterer samme

medieenhed for det fornuftige ved at beholde domstolskontrol af aflytninger, da det tvinger "spionerne til at argumentere" for nødvendigheden af aflytningerne (bilag 15).

Løsningsforslaget – at beholde nuværende domstolskontrol – er ligeledes til stede i medieenheden "Terrorpakke må bygge på retssikkerhed", hvor det bliver nævnt som afgørende, at der føres kontrol i hvert enkelt tilfælde "så FE ikke udstyres med en generel fuldmagt" (bilag 16). I forlængelse heraf bliver det anbefalet, at loven bliver sendt i "normal høring", så behovet for mere kontrol kan blive vurderet der. Her er udtrykket "normal høring" interessant, da det yderligere understøtter framens kernefortælling om, at retspraksis udfordres udover et retssamfunds normaler. Dette i den forstand at der bliver skabt en forståelse af, at loven bliver vedtaget på unormal vis. Retssikkerhed- og samfund er et "keyword" (Entman, 1993), som går igen i rammen. Det indgår i dele af problemdefinitionen, hvor det, som tidligere nævnt, bliver problematiseret, at netop retssamfundet kan lide under terrorpakkerne, og det går ligeledes igen i løsningsforslagene, hvor det bliver sat i forbindelse med kampen mod terror: "Retssikkerhed og bekæmpelse af terror kan og skal gå hånd i hånd" (Bilag 16). Denne sætning er ydermere fremhævet i artiklen, og står derfor tydeligere frem. Sætningen fremsætter ikke noget konkret løsningsforslag, men konstaterer, at en løsning skal tilgodese retssikkerheden – og sætningen opnår derved karakter af løsningsforslag ved at foreslå en anden løsning end den terrorpakkerne lægger op til.

Medieenheden, "Blå terrorpakke stikker blå i vælgernes øjne" (bilag 17), indeholder to separate løsningsforslag. Her bliver der stillet spørgsmålet, om ikke en redegørelse af hændelsesforløbet samt politiets arbejde bør overvejes, før der bliver afsat flere midler til netop politi og efterretningstjenesten. I forlængelse heraf bliver der fremsat endnu et løsningsforslag, som er direkte rettet mod landets politikere: "I den nuværende situation har vi også brug for politikere, der tør erkende, at et åbent demokrati aldrig kan garantere mod enkeltpersoners amokløb, men at det er prisen værd frem for en falsk tryghed" (bilag 17). Her bliver politikerne opfordret til at erkende, at vi som samfund ikke

kan sikre os mod angreb som det ved Krudttønden, og at mere politi og efterretningstjeneste, som terrorkpakken lægger op til, blot vil skabe en falsk tryghed.

Sammenfatning af rammen Uønsket overvågning

Denne analyse har vist, hvordan rammen "Uønsket overvågning" bliver understøttet af en problematisering af terrorkpakkerne og deres konsekvenser. Disse bliver kritiseret for at skabe en falsk tryghed og udfordre vores retssamfund. På denne måde bliver retssamfundet som kulturel værdi et centralt tema i denne ramme. Terrorkpakkenes fokus på mere overvågning bliver defineret som årsag til problemet, og i medieenhederne bliver der taget markant moralsk stilling til dette problem, ved at kritisere terrorkpakkenes indhold, samt at forslå løsninger der tilgodeser vores retssamfund i modsætning til, hvad de fremlagte terrorkpakker gør.

Opinion

I forbindelse med den kvalitative indholdsanalyse af opinionsstoffet har vi set, at der i de i alt 56 medieenheder under overrammen "Samfundet og dets værdier under angreb", ikke synes at kunne identificeres nogle dominerende frames, der går igen i flere enheder. Dette med undtagelse af en enkelt ramme, der dog går på tværs i to medieenheder. Til gengæld ser vi, at der er en række bemærkelsesværdige træk i forhold til blandt andet problemdefinition og årsagssammenhæng, der går på tværs af flere debatindlæg, men hvor en dominerende underliggende ramme ikke kan identificeres. Netop dette vil i det følgende blive analyseret. Vi har udvalgt et eksemplarisk udsnit medieenheder til denne del af analysen, som illustrerer den samlede mængde. De udvalgte enheder er: 1) "Kan man leve et normalt liv med terror?" (bilag 18) 2) "Frygten er det sande angreb" (bilag 19) 3) "Terror vender vores samfunds værdier imod os" (bilag 20) 4) "I årtier har vi styret målrettet mod konfrontationen – nu har vi fået den" (bilag 21) 5) "Mange års arrogant naivisme i forhold til naivisme" (bilag 22) 6) "Frihed og maskinpistoler" (bilag 23).

”Så kom bøhmanden omsider”, således indleder Carsten Jensen sit indlæg i Politiken 16.02.15 (bilag 21). På næsten samme måde indleder Henrik Day Poulsen sit indlæg i Berlingske 15.02.15;

”Så skete det. København blev ramt af ikke blot et, men to terrorangreb på et døgn. Det var forventet efter, at Danmark længe har stået fast på ytringsfrihed og ikke har ladet sig kue af islamistiske kræfter, der bag det lange skæg og niqaben kæmper mod de værdier, som den vestlige verden står for” (bilag 18).

Interessant ved begge indledninger er, at der virker til at være en underliggende erkendelse af, at det der er sket i København, er noget der har været længe under opsejling. Ved videre gennemløsning af disse indlæg, fremgår det, at dette relaterer sig til terrortruslen imod Danmark. Udmeldinger som disse går igen i flere medieenheder og tegner et generelt billede af den samme overordnede problemdefinition: Så kom angrebet mod Danmark og vores frie værdier. Tom Jensen skriver dagen efter skyderierne i Berlingske Tidende, at vi og vores frihed er under angreb: ”Friheden kommer med en pris. Friheden skal der kæmpes for. Friheden har et frit samfund ret til at tage skridt til at beskytte, når den er under pres eller truet” (Bilag 23). Naser Khader indleder et par dage senere sit indlæg i Jyllands-Posten med at definere problemet således: ”Danmark har været udsat for et terrorangreb, og efterhånden som der er kommet flere og flere oplysninger frem, er det blevet tydeligt, at dette er et attentat begået af en jihadistsympatisør” (bilag 22).

Men derfra bliver billedet noget mere broget, når man kigger på, hvilke årsagssammenhænge og ikke mindst løsningsforslag, der knytter sig til problemdefinitionen, hvorfor vi sjældent finder noget, der minder om en enslydende frame på tværs af medieenhederne. Til gengæld ser vi, at flere benytter sig af den samme årsagssammenhæng til problemdefinitionen, nemlig politikernes ageren over de sidste 10-15 år. Her går radikaliserings igen, som noget der er et politisk ansvar. Flere indlæg kritiserer politikerne for ikke at have reageret på radikaliserings i Danmark som et problem. Naser Khader vurderer, at

årsagen til terrorangrebet i Danmark er, at Danmarks forståelse af nazi-islamismen som trussel har "været præget af en arrogant naivisme, en laissez faire-holdning og misforstået hensyntagen" (bilag 22). Henrik Day Poulsen vurderer derimod, at terrorangrebet skal ses som en konsekvens af politikernes manglende erkendelse af faren ved et multikulturelt samfund: "Det har altså konsekvenser at være et såkaldt multikulturelt samfund" (bilag 18). Her ser vi to nogenlunde ensartede årsagssammenhænge til den samme problemdefinition, hvor politikere bebrejdes for ikke at være deres ansvar bevidst og anerkende radikaliserings som en trussel mod Danmark. Både Khader og Day Poulsen bruger endvidere et eksempel, der er en af Gamson & Modiglianis (1989) framing devices, til at understøtte deres respektive frames. Her fortæller Khader om et møde med PET's tidligere operative chef, Hans Jørgen Bonnichsen, hvor Bonnichsen fortæller Khader, at der er en større chance for at blive bidt af en haj i de danske farvande, end der er, for at Danmark bliver udsat for et terrorangreb. Dette eksempel bruger Khader til at understrege sin pointe om den identificerede arrogante naivisme, der nu, hvor Danmark er blevet ramt af et terrorangreb, må fremstå tydelig. Henrik Day Poulsen (bilag 18) bruger ligeledes et eksempel fra eget liv, idet han beskriver, hvordan han i 80'erne rejste rundt i blandt andet Brasilien, hvor folk har vænnet sig til at leve med voldsom kriminalitet, fordi politiet har forhøjet sikkerhedsniveauet og blandt andet er massivt til stede i gadebilledet med maskingeværer. Dette eksempel bruges til at forklare Henrik Day Poulsens løsningsforslag, nemlig at vi kan vænne os til at leve med truslen, hvis vi tager den alvorligt og forhøjer sikkerheden i landet. Det samme løsningsforslag finder vi i Tom Jensens indlæg (bilag 23), hvor han argumenterer for, at vi bør kæmpe igen, da vores samfund og dets værdier er under angreb:

"...så må vi kæmpe igen. Det kan koste noget. Det kan endda på visse områder koste bidder af den frihed, vi ellers kæmper for. Det er ikke altid behageligt, det er offeret, det er frihedskampens konsekvens: At hvis vi ikke gør noget, selv om det er ubehageligt, for at beskytte vores frihed, så kan vi miste den helt" (Bilag 23).

Ifølge Tom Jensen er det en frihedskamp, vi er en del af, når vi oplever et skyderier som det ved Krudttønden og den jødiske synagoge. Det bliver vi nødt til at acceptere, og den frihedskamp inkluderer blandt andet maskinpistoler i gadebilledet. Hertil afslutter Tom Jensen sit indlæg med følgende: "...netop disse maskinpistoler er min ven. Frihedens ven" (bilag 23). Hertil kan man se, at både Tom Jensen og Henrik Day Poulsen snakker om øget sikkerhed som et løsningsforslag. Selvom de to enheder ligeledes har samme problemdefinition (Så kom angrebet mod Danmark og vores frie værdier), så danner der sig alligevel to forskellige frames. Henrik Day Poulsens frame bliver, ved hjælp af årsagssammenhænge, knyttet til multikulturen: "Vi er nødt til at forstå faren ved multikulturen" (bilag 18). Imens anvender Tom Jensen blandt andet "frihedskamp" som et gennemgående "keyword" (Entman, 1993) til at koble skyderierne i København sammen med en kamp for at bevare vores værdier imod en verden, der ikke er så god, som vi ønsker den til at være. Han nævner ikke multikulturen som en potentiel fare eller politikernes ansvar, men ser i stedet, at "...ønsker man frihed, er man nødt til at acceptere, at frihed ikke kommer af sig selv. Den kræver en frihedskamp". Tom Jensens årsagssammenhæng er således mindre klart defineret, men er i større grad frihed som årsag til skyderierne, i den forstand at de står i kontrast til nogen, der ikke har samme frihedsprincipper som os og derfor er vores frihed under angreb. Herved skaber Tom Jensen en frame om, at frihedskampen har konsekvenser, som vi må acceptere.

Naser Khader, derimod, har ikke et konkret løsningsforslag andet end, at vi skal gøre op med førnævnte arrogante naivisme, der negligerer årsagen til problemet, som er islamistisk radikaliserings. Naser Khader bruger forskellige eksempler og citater fra udpegede personer (Uffe Elleman-Jensen, Herbert Pundik, Carsten Jensen, Jes Stein Pedersen og en ikke navngivet politisk kollega), der, ifølge Naser Khader, alle har ageret naivt og derved understøttet årsagssammenhængen (bilag 22). Naser Khader forklarer, at han nærmest føler sig krænket over denne identificerede naivisme hos politikere og meningsdannere:

"Jeg er total målløs over denne næsten racistiske kommentar og føler mig nærmest krænket, ikke over tegningerne, men over Pundiks kommentar. Han mener åbenbart, at araberne er et tilbagestående folk, som skal pakkes ind i vat, og at de ikke har andet at byde på end islamisme" (Bilag 22).

Ifølge Naser Khader er Pundik og de tidligere nævnte politikere og meningsdanneres naivitet og hensyntagen den direkte årsag til problemdefinitionen (Så kom angrebet mod Danmark og vores frie værdier). I ovenstående citat er også en moralsk stillingtagen, idet Naser Khader tilkendegiver, at han er "målløs" og føler sig "nærmest krænket" over Herbert Pundik, der mener, man skal tage hensyn til muslimer i forhold til ytringsfriheden. På baggrund af dette, ser vi framen i Khaders indlæg, som "Vi har slet ikke forstået den trussel som nazi-islamismen udgør". Her skal det nævnes, at "nazi-islamismen" nævnes i indlægget som den direkte trussel, som vores politikere ikke har forstået. Et keyword, som blandt andet siden er gået igen i de Konservatives valgkamp i juni 2015, hvor Khader som bekendt stillede op for Konservative, der blandt andet førte kampagne på "Stop Nazi-islamismen". Herved adskiller blandt andet Henrik Day Poulsen og Naser Khader sig fra hinanden, ved at anvende henholdsvis multikulturen og nazi-islamismen som "keywords", der samtidig fungerer som årsagssammenhæng til problemdefinitionen, hvilket har afgørende betydning for etableringen af de to forskellige frames.

Med ovenstående eksempler har vi vist nogle eksempler på, hvordan de forskellige debattører identificerer den samme problemstilling, men enten anvender forskellige årsagssammenhænge eller løsningsforslag til at etablere forskellige frames.

Ytringsfriheden er under angreb, fordi vi ikke bruger den nok

Carsten Jensen, der som tidligere nævnt skrev "Så kom bønmanden omsider" (bilag 21), mener derimod, at der tale om selvradikalisering. Ikke kun af gerningsmanden, men også af Danmark som nation. Det er dette, der er årsag til

skyderierne, ifølge Jensen. Jensens eksempler herpå er vores koalition i kampen mod terror og herudover vores debat omkring ytringsfrihed, som tegn på hvordan Danmark er blevet selvradikaliseret og nu er "det land i Europa, der i sit parlament har den stærkeste fremmedfjendtlige højrefløj, Dansk Folkeparti, der ved næste valg tegner til at blive landets største" (bilag 21).

Selvradikaliseringen består, ifølge Jensen, i måden hvorpå tolerance og ansvar er forsvundet fra den politiske debat, der nu virker mere polariseret end samlende:

"...det tolerante Danmark adresseres ikke af nogen politikere. Det opmuntres ikke af nogen partier. Det inviteres ikke til at tale foran nogen mikrofoner. Det tolerante Danmark er i færd med at blive stumt, og fra i morgen vil det være på større afstand af mikrofonerne end nogensinde før" (bilag 21).

Det er denne polarisering og manglende tolerance i den politiske debat om eksempelvis ytringsfriheden, der er den direkte årsag til problemdefinitionen (Så kom angrebet mod Danmark og vores frie værdier). På den måde skaber Carsten Jensen en årsagssammenhæng, der minder om eksempelvis Naser Khaders, nemlig den, at det er politikernes ansvar. Carsten Jensen mener dog, i modsætning til Naser Khader, at politikerne er skyldige i at have skabt en "selvopfyldende profeti", hvor der via den politiske debat uden "værdighed og ansvarsfølelse" er skabt et fjendebillede, som nu har manifesteret sig ved Omar Hamid El-Husseins skyderier. Her bruger Carsten Jensen blandt andet ytringsfriheden som et "keyword" (Entman 1993), idet han fremhæver den som central i forhold til debatten. Men i modsætning til den eksisterende debat om, hvorvidt ytringsfriheden er eller har været under angreb, skriver Jensen, at "problemet med ytringsfriheden i Danmark var aldrig, at den blev misbrugt. Det var, at den ikke blev brugt tilstrækkeligt meget. At ikke nok danskere tog til genmæle" (bilag 21). Herved fremsætter Carsten Jensen også en art løsningsforslag som modsvar til "angrebet på vores værdier". Men fordi han retter den mod en – ifølge ham - politisk, demagogisk debat, bliver framen i debatindlægget, "Sig fra over for demagogiske politikere". Dermed anvender Jensen et bestemt "keyword" (Entman, 1993), ytringsfrihed, der ofte har været i

relation til en anden kendt debat, ytringsfrihed kontra islamisme, men bruger det til at skabe en anden frame. Det er altså, ifølge Jensen, ikke nødvendigvis terrorister, der er vil vores ytringsfrihed til livs, men de politikere som har brugt ytringsfriheden til at skabe et demagogisk og splittet debatlandskab, der har ansvaret for skyderierne i København.

Det eneste vi skal frygte er hvad frygten gør ved os selv

Datamaterialet indeholder dog to medieenheder i genren Opinion, der anvender samme underliggende frame til overramen "Samfundet og dets værdier under angreb". Vi vurderer denne interessant for dette speciales problemformulering, da den udgør den eneste frame, der går på tværs af mere end en opinionsenhed.

D. 16.02.15 skriver Rune Lykkeberg i Politiken (Bilag 20): " Terrorister kan ikke ødelægge vores demokrati eller underminere de principper, vores fællesskab bygger på. Det kan kun vi selv", imens Rasmus Gustafson, næstformand SFU, Vordingborg, i Information:

"Det var ikke attentatet mod Krudttønden og synagogen, der var det sande angreb på os alle, men derimod det, jeg frygter, vi kan se frem til i den nærmeste fremtid – politiske kræfter, der ønsker øget overvågning, stigende grænsekontrol, strammere udlændingepolitik og stigende mistillid til muslimer" (Bilag 21).

Hvor Rune Lykkeberg snakker om et mere udefineret "vi", der refererer til samfundet generelt, udpeger Rasmus Gustafson "politiske kræfter", som ansvarlige for dét, der er en nogenlunde enslydende problemdefinition: terror angriber vores værdier indefra. Her nævner Rasmus Gustafson en række konkrete eksempler på, hvordan vores værdier kan blive angrebet indefra som følge af italesættelsen af skyderierne som terror. Dette i form af mere overvågning, stigende grænsekontrol og en stigende mistillid til muslimer. Det er altså disse konkrete eksempler, som Gustafson anvender som årsagssammenhæng til sin problemdefinition. Rune Lykkeberg ser

årsagssammenhængen i en lidt mere abstrakt form, og beskriver terrorens natur som altid værende et fænomen, der "[...] afdækker konflikten mellem vores principper. Det bliver med ét åbenlyst, at vi ikke på samme tid kan få maksimal frihed, maksimal sikkerhed og maksimal åbenhed. Sådan har det altid været, men det bliver sjældent sat på spidsen som virkelige valg" (bilag 20). I modsætning til Gustafson anvender Lykkeberg kilder (Entman, 1993) til at etablere årsagssammenhæng til den ellers enslydende problemdefinition. Lykkeberg citerer blandt andet den amerikanske politiske tænker, Francis Fukuyama, der mener, at USA og vesten "har overvurderet betydningen af terrorismen" (Bilag 20), og den tyske filosof Jürgen Habermas, der vurderer, at "terroren er den eneste måde, man kan ramme en modstander på, som ikke kan besejres". Med disse kildereferencer skaber Lykkeberg en årsagssammenhæng, der ikke knytter sig til direkte eksempler på politiske handlinger, der kan ligge til grundlag for problemdefinitionen "terror angriber vores værdier indefra". Årsagssammenhængen i Lykkebergs tekst bliver således, at terror udstiller samfundets konflikt mellem "maksimal frihed, maksimal sikkerhed og maksimal åbenhed". Vi vurderer dog, at der i Gustafsons brug af konkrete eksempler (Gamson og Modigliani, 1989) på politiske tiltag og Lykkebergs kildereferencer (Entman, 1993), tegner sig en nogenlunde ens årsagssammenhæng på baggrund af forskellig brug af framing devices. Hvor Lykkebergs årsagssammenhæng mere generelt beskriver terror som noget, der udstiller samfundets konflikt mellem frihed og sikkerhed, konkretiserer Gustafson denne trussel med eksempler på politiske løsningsforslag, der kan udstille samme.

Hos såvel Lykkeberg som Gustafson er det "frygten" for, hvordan terrorangrebet vil påvirke vores samfund, der udgør den moralske stillingtagen. Lykkeberg skriver: "Vi har grund til at være bange", imens Gustafson "frygter", at politiske kræfter ønsker øget overvågning, stigende grænsekontrol, strammere udlændingepolitik og stigende mistillid til muslimer (bilag 21). Rune Lykkeberg er dog den eneste, der er tæt på at komme med et løsningsforslag i form af forslaget om ikke at lade "behovet for sikkerhed underminere vores frihed og krav på viden". Eller som Rune Lykkeberg skriver andetsteds: "Det er vores

reaktion på terrorismen, som er den største trussel mod friheden og sikkerheden i vores fællesskab”.

På tværs af Rune Lykkebergs og Rasmus Gustafsons indlæg identificerer vi en fælles frame. Denne frame baserer sig på en fælles problemdefinition med en fælles årsagssammenhæng, der dog tager sig ud i henholdsvis en konkret og mere abstrakt form ved hjælp af forskellige framing devices (Gamson og Modigliani, 1989) eksempler på politiske løsningsforslag på terror og så kildereferencer i form af filosoffer, der problematiserer håndteringen af terror i mere abstrakte og generelle termer. Begge debattører bruger tilmed versioner af ”frygt” som moralsk stillingtagen til at beskrive, hvordan de på hver sin vis frygter, at frygten bliver et instrument til at begrænse den frihed, som vi som samfund, mener er under angreb, når vi forholder os til terror som et angreb på vores værdier. Med andre ord: vi må ikke lade frygten styre vores løsningsforslag. På baggrund heraf ser vi en underliggende frame, der går på tværs af disse to debatindlæg, som værende en lettere omskrivning af Franklin D. Roosevelts legendariske indsættelsestale i 1933; ”Det eneste, vi har at frygte, er frygten selv”.

Opsummering Opinion

På baggrund af framinganalyser af medieenhederne i genren Opinion under overrammen ”Samfundet og dets værdier under angreb”, har vi altså ikke kunnet identificere dominerende frames. Dette på trods af en ofte enslydende problemdefinition: Så kom angrebet mod Danmark og vores frie værdier. Dette skyldes, at opinionsstoffet anvender en vid række af forskelligartede og styrende årsagssammenhænge, der udløser forskellige frames. Eksempelvis ser vi, at Henrik Day Poulsen anvender ”multikultur” som et ”keyword” til at identificere et aspekt, der udgør truslen som terror har skabt, imens Naser Khader fremhæver en arrogant naivisme overfor nazi-islamismen, som dominerende årsag til den trussel, som terror udgør. Hvor Henrik Day Poulsen mener, vi kan leve med multikulturen og den trussel den udgør gennem øget sikkerhedsudbud i gaderne, mener Tom Jensen ligeledes, at et øget sikkerhedsudbud er løsningen.

Tom Jensen anvender dog ikke multikulturen som central årsag til truslen, men ser i stedet terroranslaget som et resultat af en frihedskamp, som vi er en del af. Jensen anvender "frihedskamp" som et "keyword", han bruger som gennemgående og fremtrædende. Herved udløser Jensens debatindlæg en anden frame end hos Henrik Day Poulsen. Til gengæld har vi identificeret en enkelt frame, der går på tværs af to medieenheder. Denne beskriver, hvordan det største angreb mod vores samfund ikke er terrorangrebet, men hvordan vi vil lade frygten styre vores løsningsforslag til at begrænse den frihed, der er beskrevet som under angreb.

Delkonklusion af overramen "Samfundet og dets værdier under angreb"

Vi har i ovenstående framinganalyse af overramen "Samfundet og dets værdier under angreb" identificeret fire dominerende underliggende frames og yderligere en underliggende frame, hvis dominans er i mindre grad til stede i opinionsstoffet, men som alligevel har det bemærkelsesværdige over sig, at det er den eneste identificerede underliggende frame på tværs af genren. Disse har fordelt sig med tre dominerende, underliggende frames i "Nyhedsstoffet", én dominerende, underliggende frame i "Lederne" og én underliggende frame, der går på tværs af medieenheder i et ellers fragmenteret "Opinionsstof".

Vi har her set, at flere frames relaterer sig til kulturelle fænomener, jf. Van Gorp (2007), som eksempelvis en kulturel værdi i form af ytringsfriheden eller vores retssamfund, eller en kulturel myte i form af den frie vestlige verden. Analysen har ydermere vist, at der ikke er frames, som er decideret modsigende. Alle frames indeholder eksempelvis en erkendelse af, at Danmark har været udsat for et terrorangreb, og der er ikke nogen konflikt mellem de inddragede kilder. Vi har dog set en form for konflikt i rammen "Uønsket overvågning", hvor medierne igennem "Ledere" kritiserer de politiske løsningspakker.

Analysen har ligeledes vist, at der er visse framing devices, som går igen. Charlie Hebdo går som "eksempel" (Gamson & Modigliani, 1989) igen i flere frames. Brugen af netop Charlie Hebdo som eksempel er med til at trække paralleller mellem netop dette terrorangreb og attentaterne i København, hvilket er med til

at skabe en forståelse af attentaterne som terror med ytringsfriheden og/eller jøderne som mål.

Herudover har vi også set, hvordan kilder indgår i skabelsen af de dominerende underliggende frames. Her har særligt autoritative kilder spillet en afgørende rolle. Eksempelvis har vi identificeret "PET", politikere fra både ind og udland og "Politiet" som centrale i skabelsen af underframes i "Nyhedsstoffet".

Analysen har vist, at de tre dominerende underframes i genren Nyhedsstof alle har centreret sig om kulturelle fænomener, jf. Van Gorp (2007). Disse fænomener udgøres af kulturelle værdier såsom ytringsfriheden og religionsfrihed ligesom den frie vestlige verden bruges som kulturel myte.

Framinganalyse af "Terroristen"

En fortvivlet, ensom og ekstremt kriminel gerningsmand

Denne framinganalyse er baseret på overramen "Terroristen", hvor vi i den kvantitative analyse har identificeret, at genren Baggrund har været den procentuelt hyppigst anvendte genre under overramen "Terroristen" med 33,4%. Baggrund er som genre i høj grad baseret på, hvad vi kan kalde nogle mere tilbunds gående principper, hvori journalistikken søger at dykke ned i en nyhedshistorie med henblik på at redegøre mere dybdegående for problemstillinger vedrørende historien og derudover kan den tilbyde perspektiver desangående. På grund af dette ser vi framingfunktionen årsagssammenhæng være dominerende i etableringen af rammen "En fortvivlet, ensom og ekstremt kriminel gerningsmand", imens problemdefinitionen knytter sig mere specifikt til Omar (gerningsmanden) og hans gerninger.

Analysen er baseret på et eksemplarisk udsnit af medieenheder, der består af følgende: 1) "Den fortvivlede overfaldsmand" (Bilag 24), 2) "Terrormistænkte Omar kom i dårligt selskab" (Bilag 25), 3) "Fra nørrebrogangster til iskold terrorist" (Bilag 26), 4) "Men det var Omar der skød" (Bilag 27), 5) "Hvor er

ondets rod?" (Bilag 28), 6) "Indsatte risikerer radikaliserings" (Bilag 29), 7) "Her er gerningsmanden: Omar Abdel Hamid El-Husseini." (Bilag 30).

Omar og hans gerninger

På tværs af medieenhederne er en gennemgående problemdefinition gerningsmanden (Omar Abdel Hamid El-Husseini) og hans gerninger, der bliver forklaret gennem en række af underliggende problemdefinitioner om, at eksempelvis radikaliserings eller socialt udsatte og psykisk syge ikke tilbydes nok hjælp. Omtalen af gerningsmanden manifesterer sig forskelligt på tværs af medieenhederne, hvor de fleste omtaler ham ved navn "Omar", betoner andre, at han er "gerningsmanden" (bilag 30) eller "terrorist" (bilag 25). I tilfælde med omtalen om gerningsmanden som værende "terrorist" indgår det tilmed i medieenhedens overskrift, hvorved der bliver skabt fremhævelse af en bestemt værdi, i form af terror, gennem brug af denne i overskriften (Entman, 1993). Interessant herved hvordan gerningsmanden i overvejende grad bliver fremstillet som Omar i forhold til "terrorist", hvorfor det i høj grad giver en mere nær beskrivelse af gerningsmanden på den måde, at det er Omar og ikke i samme grad "terroristen", som medieenhederne forholder sig til. Derfor kan medieenhederne siges at beskæftige sig i højere grad med manden end fænomenet ("terroristen"), fordi han bliver gjort til en person frem for en mere ukonkret størrelse som "terroristen". Dette fremgår blandt andet af medieenheden, "Men det var Omar der skød?" (bilag 27), hvor overskriften er med til at fremhæve denne menneskeliggørelse ved implicit at understrege, at det ikke var terroristen, der begik attentatet, men Omar, der skød.

Gennemgående for problemdefinitionen er, hvordan den knytter sig til attentatets handlingsagent, frem for at beskæftige sig med betydningen af gerningen, sådan som vi har set det i nogle af de andre identificerede frames. Samtidig er der ingen identificerbare problemdefinitioner, der undsiger overrammen "Terroristen". I stedet virker denne frame til at føje et menneskeligt aspekt til overrammen ved at beskæftige sig med gerningsmanden som problem. Det sker ved, at medieenhederne på hver sin vis tildeler en række kausaliteter i

form af årsagssammenhænge, der skal forsøge at forklare eller forstå, hvorfor gerningsmanden bliver i stand til at begå attentatet. Samtidig bevirker dette, at problemdefinitionen delvist er latent i medieenhederne i den forstand, at det er gerningsmanden og attentatet, der bliver defineret som problemet, imens den fremtrædende brug af årsagssammenhænge er med til at skabe forskellige underliggende konkurrerende problemdefinitioner, der knytter sig til gerningsmanden. Dette eksempelvis i form af radikaliserings i fængslerne som problem, hvilket blandt andet fremgår af medieenheden "Indsatte risikerer radikaliserings" (Bilag 29), hvor overskriften indeholder en problemdefinition, der er skabt på baggrund af en årsagssammenhæng, der knytter sig til gerningsmanden (Omar og hans bedrifter). En anden underliggende problemdefinition "socialt og psykisk belastede miljøer tilbydes ikke nok hjælp" bliver fremhævet via gerningsmandens fortid, hvor blandt andet kilder agerer centralt som framing device (Entman, 1993). Her ser vi blandt andet religionsforsker og islamolog, Garbi Schmidt udtale: "ét er, at vi ikke opfanger, at disse unge har psykiske vanskeligheder – det gør deres familier heller ikke. De har heller ikke ressourcer til at tage hånd om dem" (Bilag 28).

Disse underliggende problemdefinitioner der knytter sig til gerningsmanden, baserer sig i høj grad på hvordan vi ser årsagssammenhæng som styrende framingfunktion for denne underliggende frame, "En fortvivlet, ensom og ekstremt kriminel gerningsmand". Samtidig er disse underliggende problemdefinitioner ofte konkurrerende, snarere end de er supplerende hinanden til etableringen af en anden samlende frame end den der vedrører gerningsmanden. Dette fordi de alle knytter sig til gerningsmanden som et problem, der på den måde bliver forklaret gennem en række problemdefinitioner.

Ensom, fortvivlet og paranoid

På tværs af medieenhederne bliver årsagssammenhængen især skabt ved hjælp af kilder og baggrundsnoter i form domsnoter og lignende, som de forskellige medieenheder har fået indsigt i. Her er det værd at nævne, at vi i den kvantitative indholdsanalyse har identificeret, at Baggrundsnoter udgør en af de hyppigst anvendte kildetyper i overrammen "Terroristen", hvorunder denne frame er

identificeret som en underliggende frame. Disse baggrundsnoter bliver ofte anvendt til at give indblik i gerningsmandens tidligere kriminalitet, og fungerer samtidigt som "depictions" (Gamson & Modigliani, 1989) i den forstand, at de har en beskrivende karakter. Dette sker blandt i medieenheden, "Her er gerningsmanden: Omar Abdel Hamid El-Hussein." (Bilag 30), hvor det fremgår, at politiet i forbindelse med knivstikkeriet i et S-tog i 2013 beskriver ham som "farlig", imens medieenheden "Den fortvivlede gerningsmanden" refererer til Dombogen, der beskriver ham som "brutal" og "voldsom", men på intet tidspunkt beskriver ham som "radikal".

Anvendelsen af kilder sker blandt andet i form af forskere og venner, der enten forklarer Omar ud fra deres kendskab til ham og hans hashmisbrug eller via en indsigt i hans baggrund som kriminel og med kort tilknytning til bandemiljøet. Kriminolog, Louise Aagaard Larsen fra Kriminalforsorgens Uddannelsescenter udtaler blandt i medieenheden "Indsatte risikerer radikaliserings":

"Det er min helt klare fornemmelse, at de, der havner i bander og i radikaliserede miljøer, er de samme typer. Det er de samme risikofaktorer, der gør sig gældende: følelsen af eksklusion og isolation, forskellige traumer og en socialt belastet opvækst" (bilag 29).

Interessant herved er, hvordan Louise Aagaard betoner følelsen af eksklusion og isolation, forskellige traumer og en socialt belastet opvækst som årsag til sammenhængen mellem dem, der ender i bander og dem der havner i radikaliserede miljøer. Denne isolation og eksklusion går igen i flere medieenheder, hvor medieenhederne "Den fortvivlede gerningsmand" (25) og "Terrormistænkte Omar kom i dårligt selskab" (26) fremhæver eksklusionen og isolationen. I "Den fortvivlede gerningsmand" sker det i beskrivelsen af, hvordan han blev "udelukket fra fællesskabet med henblik på at forebygge voldelig adfærd" (bilag 24), imens medieenheden citerer et domsnotat, hvor gerningsmanden udtaler, at han "led af angst og følte sig paranoid" og at "hans paranoia var særlig slem, når han var i åbne rum". Dette bliver blandt andet yderligere fremhævet en af medieenhedens underoverskrifter "paranoid

hashryger". Samtidig er beskrivelsen af gerningsmanden også fremhævet via overskriften, der betegner gerningsmanden som "fortvivlet". Dette bliver yderligere understreget af medieenhedens underrubrik, der baserer sig på dombogen som kilde: "Dombogen beskriver ham som brutal og voldsom i forbindelse med knivstikkeriet" (Bilag 24). Så udover fortvivlet, bliver gerningsmanden her beskrevet som "brutal" og "voldsom". I medieenheden "Terrormistænkte Omar kom i dårligt selskab" bliver eksklusion og isolation ligeledes fremhævet gennem medieenheden samtidig med, at den benævner det eneste fællesskab gerningsmanden havde som et "dårligt selskab" (bilag 25). Dette sker blandt andet i enhedens overskrift (Gamson & Modigliani, 1989), samt ved anvendelsen af en kilde (Entman, 1993) i form af en ven, der udtaler "[...] han kom i et dårligt selskab, virkelig dårligt". Eksklusionen og isolationen bliver fremtrædende i medieenheden i kraft af blandt andet et eksempel (Gamson & Modigliani, 1989), hvor det fremgår af medieenheden, hvordan gerningsmanden kort blev medlem af den kriminelle bande Brothas, der "kort efter smed ham ud" (bilag 25). Samtidig citerer medieenheden en tidligere klassekammerat for, at gerningsmanden "holdt sig meget for sig selv". Isolationen og eksklusionen bliver yderligere understreget ved, at den kriminelle bande Brothas udtalelse vedrørende gerningsmanden efter attentatet, lyder: "Vi tager dybt afstand fra det, der er sket. Det er uhyrligheder, som vi ikke vil kendes ved" (bilag 26). Derudover bliver isolation og eksklusion italesat i en lidt mere generel form i kraft af underviser hos Mellempfolkeligt Samvirke, Janni Nielsen, der i medieenheden, "Men det var Omar der skød" (bilag 27), udtaler: "De drenge mangler succesoplevelser i det demokratiske system". Herved gør Janni Nielsen ikke bare isolation og eksklusion til et spørgsmål om social eksklusion igennem kriminalitet, men i lige så høj grad til et spørgsmål om etnisk eksklusion. Dette bliver understreget af en udtalelse om, at Janni Nielsen næsten dagligt taler:

"[...] med teenagere med anden etnisk baggrund, og de taler om, hvordan de bliver mødt med kommentarer i bussen. De læser mediernes retorik, og mange kæmper med at skulle gøre sig fortjent til anerkendelse fra deres lærer og de mennesker, de omgives af" (Bilag 27).

Derudover er fremhævelsen af gerningsmandens tidligere kriminelle gerninger, blandt andet i form af et knivstikkeri ved et i S-tog i 2013, samt hans tilhørsforhold til banden Brothas med til at skabe en dominerende årsagssammenhæng om kriminalitet og vold.

Radikalisering gennem kriminalitet

Andre steder i medieenhederne ser vi fremhævelsen af gerningsmandens fængselsophold som central for etableringen af årsagssammenhængen. Her bliver det fremhævet, hvordan tiden i fængslet op til attentaterne er grunden til, at gerningsmanden begår attentaterne. Dette fordi han er blevet radikaliseret i fængslet, fordi han har fundet en værdi eller en mening med sit liv. Dette fremgår blandt andet af medieenheden, "Indsatte risikerer radikaliseret" (bilag 29), hvor seniorforsker ved Dansk Institut Mod Terror (DIGNITY) udtaler: "I fængslet kommer religionen ofte til at stå som det moralske alternativ til banderne" (Bilag 29). Dette "moralske alternativ" bliver ligeledes fremhævet af religionsforsker og islamolog Garbi Schmidt i medieenheden "Hvor er ondets rod?" (Bilag 28). Hun forklarer hvordan gerningsmanden kan have følt skyld på grund af sin tidligere kriminalitet og derfor har søgt et moralsk alternativ i en ekstrem form for islam. Dette fordi han "var et sted i sit liv hvor mange andre blot ville være gået i hundene med den fortid, han havde samlet sammen. Eller have begået selvmord. Han havde ikke udsigt til noget og intet at miste". Fælles for begge udtalelser er, at de tillægger gerningsmandens handling en kausalitet, hvor attentatet skal forstås som et udtryk for, at gerningsmanden har fundet en form for mening.

Brothas tager afstand fra gerningsmanden, men Janni føler sorg

Moralsk stillingtagen er der ikke meget af i denne underliggende frame, hvilket virker i overensstemmelse med, hvordan Baggrund som genre i større grad søger at redegøre mere dybdegående for problemstillinger vedrørende et givent emne eller en person. Alligevel er der to bemærkelsesværdige udtryk for moralsk stillingtagen, der på hver sin vis betegner, hvad vi kan kalde denne underliggende frames omkringliggende dilemma om, hvorvidt medier

overhovedet skal forsøge at skabe forståelse for en terrorist eller om terroristen slet ikke skal blive forsøgt forklaret eller forstået. I medieenheden, "Fra nørrebrogangster til iskold terrorist" (Bilag 26), udtaler en talsmand for banden Brothas: "Vi tager dybt afstand fra det, der er sket. Det er uhyrligheder, som vi ikke vil kendes ved" (Bilag 26). Her bliver der taget afstand fra gerningsmanden, som ellers tidligere har været kortvarigt medlem af banden, samtidig med at banden kalder attentaterne for "uhyrlighederne". I kontrast til denne afstandtagen udtaler underviser ved Mellempølsdal, Janni Nielsen, i forbindelse med blomsterlægning ved stedet, hvor gerningsmanden er blevet dræbt af politiet: "(...) min smerte over Omars død er den samme som over de to andre. De var uskyldige. Men det var Omar også, da han var 12 år" (Bilag 27). Janni Nielsen udtrykker således, hvordan vi ikke skal tage afstand til gerningsmanden, men i stedet må forstå, at gerningsmanden også engang har været et barn ligesom alle os andre, og at han desuden har en familie, som hun ønsker at udtrykke sin "medfølelse med hans familie og venner" og samtidig udtrykke sin "sorg over, at en 22-årig dansker har så lidt at leve for, at han vil slå andre – og sig selv – ihjel for at få nogle fås anerkendelse". Dette udtryk for sorg og medfølelse står umiddelbart i kontrast til, hvordan vi eksempelvis i andre frames har fundet moralsk stillingtagen vedrørende gerningsmanden og hans gerninger, lige som det i denne underliggende frame står i kontrast til banden Brothas, der altså tager afstand fra gerningsmanden og kalder hans gerninger for "uhyrligheder".

Sammenfatning af "En fortvivlet, ensom og ekstremt kriminel gerningsmand"

I analysen af medieenheder under genren Baggrund under overrammen "Terroristen" identificerer vi en underliggende frame, der i kraft af genrens hensigt om at tilbyde dybdegående dækning af problemstillinger vedrørende en nyhedshistorie, skaber en forståelsesramme om terroristen, som en fortvivlet, ensom og ekstremt kriminel gerningsmand. I forbindelse med denne er der en bemærkelsesværdig italesættelse af gerningsmanden som Omar, hvilket

medvirker til at menneskeliggøre ham, i stedet for at omtale ham som et fænomen i form af terrorist.

I denne underliggende frame er det gerningsmanden og hans gerninger, der er den overvejende problemdefinition, men der bliver knyttet en række underliggende problemstillinger til gerningsmanden og hans gerninger. Disse underliggende problemstillinger er i høj grad et udtryk for, hvordan framingfunktionen årsagssammenhæng er afgørende for framen. I denne årsagssammenhæng bliver det fremhævet, at gerningsmanden er en kriminel person, der er blevet gradvist mere og mere isoleret og ekskluderet fra samfundet og de fællesskaber han har opsøgt. På den måde bliver radikaliserings en konsekvens af stigende isolation og ekskludering, hvorfor denne kriminelle gerningsmand til sidst ikke har andet tilbage end at vende sig mod en ekstrem form for islam, for at finde et "moralsk alternativ" til det samfund og de fællesskaber, han er blevet isoleret og ekskluderet fra.

"Den nye terrorist"

Medieenheder af genren Nyhedsstof under overrammen "Terroristen" består af flere enheder, som følger et deskriptivt spor. I dette ser vi ofte, at der er tale om citathistorier fra Ritzau eller historier direkte baseret på pressemeddelelser fra Politiet. Denne type nyhedsstof er efter vores erfaring beskrivende og ikke til at identificere nogle dominerende frames på tværs af. I stedet ser vi her en række informationer fra skyderiet opremset uden decideret at skabe frames. Eksemplariske for dette deskriptive spor uden identificerbare frames er historier som "Gerningsmand cyklede rundt inden drab ved synagoge" (bilag 31) og "Politiet kobler dna fra 22-årig til attentat på Østerbro" (bilag 32). Heri redegøres enten for dele af Omars bevægelser på dagen og efterlysninger af vidner bringes, eller også redegøres der for, at der nu er dna-bevis for, at Omar Hamid El-Hussein er den skyldige. Dette uden at der er nogle bestemte værdier eller lignende, der er særligt fremhævede. Samtidig er der stort set ingen identificerbare framing devices til stede i enhederne. I stedet kan man her tale om en række enheder, hvori gerningsmandens handlinger på dagen redegøres

for uden at der fremhæves bestemte værdier eller "keywords" i forbindelse hermed.

Derudover har vi identificeret en dominerende frame på tværs af Nyhedsstoffet i overrammen "Terroristen". Denne vil vi analysere ved hjælp af et eksemplarisk udsnit af medieenheder bestående: 1) Formodet attentatmand var bandekriminel (bilag 33), 2) Politiet: formodet gerningsmand var fra bandemiljøet (bilag 34), 3) Terrorspecialist: Attentatmand havde en plan (bilag 35), 4) PET-chef: Attentatmand var kendt af politiet (bilag 36), 5) Attentatmand ville til Syrien og kæmpe (bilag 37).

Denne underliggende frame er kendetegnet ved, at der hverken optræder moralsk stillingtagen eller løsningsforslag, men til gengæld er problemdefinition og en fremhævelse af årsagssammenhænge til stede. Det er disse, der ultimativt udløser den samlede underliggende frame på tværs af de eksemplarisk udvalgte medieenheder.

Problemet defineres i overskriften

Kigger vi på tværs af de eksemplarisk udvalgte medieenheder finder vi forskellige problemdefinitioner, der dog alle vedrører gerningsmanden, hvilket også fremgår af samtlige af de udvalgte enheders overskrift. I henholdsvis "Formodet attentatmand var bandekriminel" (bilag 33) og "Politiet: Formodet gerningsmand var fra bandemiljøet" (bilag 34) er begge problemdefinitioner til stede i enhedernes overskrift, der herved har funktion som framing device (Gamson og Modigliani, 1989). I begge enheder bliver dette understøttet af de følgende manchetter, hvor politiet citeres for, at gerningsmanden "var banderelateret" (bilag 33) eller refererer til en pressemeddelelse fra politiet hvori der står, at "manden er født i Danmark og er i forvejen kendt af politiet for flere kriminelle forhold vedrørende overtrædelser af våbenloven og vold" (bilag 34). Herved bliver de to enheders problemdefinition skabt på baggrund af overskrift og efterfølgende gentagelse af samme information i manchetten. I bilag 33 går ordet "bande" igen i såvel overskrift som manchet, mens bilag 34

anvender et citat fra politiets pressemeddelelse, hvori det fremgår at gerningsmanden var kendt for "flere kriminelle forhold vedrørende overtrædelser af våbenloven og vold" (bilag 33).

På samme måde bliver problemdefinitionen allerede etableret i overskriften i medieenheden "Attentatmand ville til Syrien og kæmpe" (bilag 37). Denne problemdefinition understøttes ligeledes ved gentagelse i den efterfølgende manchete, hvor der står at Omar har ydret i fængslet, at han "ville til Syrien og kæmpe". Herved bliver Omars ønske om en tilværelse som syrienskriger fremhævet (Entman, 1993), og dette er med til at skabe problemdefinitionen. Dette ser vi ligeledes i "Terror ekspert: Attentatmand havde en plan" (bilag 35), hvor overskriftens problemdefinition understøttes af den efterfølgende manchete, hvori der står: "Politiet siger, at det formodede terroranslag kan være sket med kort planlægningshorisont. Det skal ikke forveksles med ingen planlægning, siger den anerkendte terror ekspert, Magnus Ranstorp". Denne problemdefinition går igen i medieenheden "PET-chef: Attentatmand var kendt af politiet" (bilag 36), hvor problemdefinitionen skabes i kraft af citater fra PET-chef Jens Madsen: "Det viser, at der kan ske angreb i Danmark med en kort planlægningshorisont" og "angreb kan være kendetegnet ved, at de sker uden at der er nogen forudgående kontakter til kendte terror kredse. Dermed kan planerne være vanskelige for efterretningstjenesterne at opsnappe, inden gerningsmanden vælger at slå til" (bilag 36). Interessant ved begge disse medieenheders (bilag 35 og 36) problemdefinition er, at de fokuserer på, at skyderierne er planlagt. Dette er umiddelbart i overensstemmelse med Entmans (1991) vurdering af, hvordan agency enten kan fremhæves eller undermineres og derved påvirke framingen af en bestemt historie. I dette tilfælde bliver en sådan agency afgørende for problemdefinitionen, der netop fremhæver, at handlingen ikke var tilfældig, men planlagt. Netop det, "at det er planlagt", er et centralt element i denne underliggende frame. Dette bliver især notabelt, når kigger vi på de årsagssammenhænge, der optræder i det eksemplarisk udvalgte materiale, og hvordan fremhævelsen af, at det var planlagt bruges til at skabe den underliggende frame, vi har identificeret på tværs af medieenhederne.

"En bestemt profil begynder at tegne sig"

"En bestemt profil begynder at tegne sig af manden, som i weekenden ramte København med blodige angreb og selv blev dræbt tidligt søndag morgen i en skudveksling med politiets specialstyrker" skriver Berlingske i "Formodet attentatmand var bandekriminel (bilag 33). Senere citerer avisen terroreksperter Magnus Ranstorp, der kommenterer på denne profil: "Han virker til at have en action-orienteret profil, og det er spændingen og muligvis en ideologi, der driver ham. Han er i stand til at skifte mellem bandeaktiviteter og ekstremisme, så der er tale om en slags multikriminel" (Bilag 33). Her ses en gennemgående tendens, nemlig at årsagssammenhængen betegner gerningsmandens profil. Denne profil forklares på en nogenlunde ensartet facon ved hjælp af forskellige former for italesættelse af gerningsmanden som en bandekriminel, der er blevet terrorist. Dette sker blandt andet ved hjælp af eksempler eller ved at fremhæve bestemte "keywords" (Entman, 1993). I medieenheden, "PET-chef: Attentatmand var kendt af politiet" (bilag 36), fremgår det allerede af enhedens manchete, at gerningsmanden kan "være inspireret af hændelserne i Paris", et udsagn der bliver understøttet af PET-chef, Jens Madsen, som enheden citerer:

"Vi kan endnu ikke sige noget om motivet bag attentaterne, men vi arbejder med, at vedkommende kan være inspireret af hændelserne i Paris (...) Han kan også have været inspireret af udsendt militant islamistisk propagandamateriale udsendt af ISIL og andre" (bilag 36).

Her er der referencer til såvel Paris og attentatet mod Charlie Hebdo, militant islamisme og ISIL (Islamisk Stat) som forskellige "keywords" (Entman, 1993), der kobles på gerningsmandens motiver, hvorved man forsøger at definere en årsag til skyderierne som værende planlagt islamistisk terror. Samtidig er det interessant at bemærke, hvordan PET-chef, Jens Madsen, giver udtryk for, at man ikke kender motivet, men alligevel tilbyder en mulig forklaring på, hvad der er årsagen til attentatet; inspiration fra angrebet mod Charlie Hebdo og militant islamistisk propagandamateriale.

I medieenheden, "Politiet: Formodet gerningsmand var fra bandemiljøet" (Bilag 34), optræder tidligere PET-chef, Hans Jørgen Bonnichsen, som kilde og fortæller at gerningsmandens relation til bandemiljøet ikke skal ses som et tegn på, at bandemiljøet skaber terrorister, men snarere at terrorister i nogle tilfælde har haft omgang med kriminelle grupperinger tidligere i deres liv. Herefter anvender Bonnichsen "the shoe bomber", Richard Reid, som et eksempel (Gamson & Modigliani, 1989) på en terrorist, der tidligere har haft berøring med kriminalitet: "Terrorhistorien fortæller jo, at nogle er konverteret fra bandemiljøet til muslimer og siden til at være nogle af de ihærdige, som vil vise andre rettroende, hvor langt man vil gå for en sag." I kraft af denne udtalelse medvirker Hans Jørgen Bonnichsen til at definere årsagssammenhængen og samtidig skriver han gerningsmanden ind i "terrorhistorien" ved at sammenligne ham med en anden kendt terrorist, der har haft et lignende forløb. Koblingen mellem bandemiljøet og terrorisme finder vi også i "Attentatmand ville til Syrien og kæmpe" (bilag 37). Her i form af beskrivelsen af gerningsmanden som en mand med sympati for Islamisk Stat: "I fængslet talte han åbent om, at han ønskede at rejse til Syrien og kæmpe for Islamisk Stat". Dette bruges til at uddybe gerningsmandens radikaliserings i fængslet som årsagssammenhæng og samtidig er den gennemgående brug af Syrien og Islamisk Stat som "keywords" (Entman, 1993) i medieenheden med til at understrege en relation mellem Syrien, ISIL og så radikaliserings af gerningsmanden.

Også i medieenheden "Terror ekspert: Attentatmand havde en plan" (bilag 35) kobles Syrien og Syrienskrigere som nøgleord til årsagssammenhængen. Her redegøres der for, hvordan unge fra bandemiljøet i København er rejst til Syrien for at kæmpe for IS, og dette kan være tilfældet med gerningsmanden. Herom siger terror ekspert, Magnus Ranstorp: "Vi ved der er et krydsfelt mellem bandemiljøet og ekstremisme i København". Hvor enhedens problemdefinition er, at skyderiet var planlagt, så bliver årsagssammenhængen radikaliserings samt koblingen mellem bandemiljøet og ekstremisme udtrykt ved at nævne, at flere Syrienskrigere er tidligere bandemedlemmer.

Den nye terrorist

På tværs af det eksemplariske udvalg af medieenheder ser vi, hvordan bestemte værdier kobles til årsagssammenhængen. Disse i form af eksempelvis referencer til Syrienskrigere, Islamisk Stat, terrorhistorien og angrebet mod Charlie Hebdo. Dette bliver centrale værdier, der kobles på gerningsmanden, også selvom PET-chef, Jens Madsen udtaler, at de ikke "kender motivet endnu". Interessant herved er, hvordan bestemte "keywords" (Entman, 1993) optræder side om side med eksempler og referencer til tidligere terrorhistorier i denne underliggende frame og dette på trods af, at motivet ikke er kendt endnu.

Framen skabes således på baggrund af bestemte "keywords", som er baseret på baggrundsinformationer om blandt andet gerningsmandens fængselsophold, hvilket bruges til at koble gerningsmanden på en større fortælling om terror, der ikke blot vedrører attentaterne i København. Dette sker i kraft af referencer til blandt andet Charlie Hebdo, militant islamisme, Syrienskrigere og Islamisk Stat, der alle sammen bruges til at skabe den samlede underliggende frame på tværs af medieenhederne. Dette bliver yderligere understøttet af, hvordan Berlingske skriver: "en bestemt profil begynder at tegne sig". Herved ser vi gerningsmanden framet, ikke som en gerningsmand, men som en bestemt profil. På baggrund heraf ser vi framen "Den nye terrorist" som en dominerende underliggende frame på tværs af genren nyhedsstof med overramen "Terroristen".

Den underliggende frame, "den nye terrorist", kobler sig på en slags archetype (Van Gorp, 2007), der bekræfter fortællingen om terror i kraft af tildelingen af bestemte værdier til denne nye terrorist. Dette eksempelvis i form af koblingen mellem "Den nye terrorist" og bandekriminalitet, Syrien, Islamisk Stat og militant islamisme. Denne nye arketype bliver skabt igennem bestemte kilder (PET, Magnus Ranstorp og tidligere PET-chef, Hans Jørgen Bonnichsen), der på hver sin vis er med til at skabe sammenhænge mellem gerningsmanden og angrebet på Charlie Hebdo og Islamisk Stat. Samtidig er såvel Magnus Ranstorp som Hans Jørgen Bonnichsen med til at beskrive gerningsmanden som en arketype og gerningen som planlagt, hvilket er yderligere med til at gøre gerningsmanden til et ikke-enkeltstående fænomen. På den måde bliver gerningsmanden og dennes

profil afgørende for etableringen af den underliggende frame, "Den nye terrorist".

Delkonklusion af overramen "Terroristen"

Ovenstående analyse af overramen "Terroristen" har identificeret to dominerende underliggende frames, som er i genrene nyhedsstof og baggrund. Disse to dominerende underliggende frames omhandler begge gerningsmanden bag attentaterne, Omar Abdel Hamid El-Hussein. De to dominerende underliggende frames adskiller sig ved at have forskellige fokuspunkter i forhold til gerningsmanden. Her har vi set, at den underliggende frame "Den nye terrorist" i overvejende grad forklarer gerningsmanden ved at koble ham på en større fortælling om terror, der indebærer mere end blot attentaterne i København. Dette gøres ved at trække referencer til Islamisk Stat, Charlie Hebdo og Syrienskrigere. Samtidigt bliver gerningsmandens bandekriminalitet også fremhævet, hvilket er med til at skabe en forståelse af en gerningsmand som en ny-terroristisk arketype. Dette understøttes af inddragelsen af kilder, som sammenligner og skaber forbindelse mellem gerningsmanden og Charlie Hebdo.

Hvor den underliggende frame "Den nye terrorist" skaber en forståelse af gerningsmanden ved at fremhæve hans bandekriminalitet og at trække paralleller til Charlie Hebdo, så fremhæver den underliggende frame "En fortvivlet, ensom og ekstremt kriminel gerningsmand" i højere grad gerningsmandens baggrund og personlige karakter. Her bruges baggrundsnoter som en afgørende kilde til netop at belyse gerningsmandens fortid. Herved skitseres et billede af manden bag attentaterne, som ensom, fortvivlet og voldelig.

Diskussion

Kultur

"Samfundet og dets værdier under angreb" som kulturel frame

På tværs af flere af de identificerede frames fra den kvalitative analyse, ser vi en række bemærkelsesværdige sammenfald eksempelvis i forhold til, hvilke værdier der fremhæves og optræder gennem forskellige framing devices. Vi ser blandt andet, hvordan ytringsfrihed optræder centralt i etableringen af de underliggende frames "Terrorangreb mod ytringsfriheden" og "Vi står sammen mod terror". Interessant herved er hvordan blandt andet tilstedeværelsen af Lars Vilks ved arrangementet i Krudttønden fremhæves som eksempel på, hvorfor skyderierne var et terrorangreb i "Terrorangreb mod ytringsfriheden", imens flere politikere udtaler, at der er tale om et "angreb på ytringsfriheden" og "vores værdier" i den underliggende frame "Vi står sammen mod terror". Ytringsfriheden har altid været diskuteret i den danske offentlighed, men efter Muhammedkrisen er ytringsfriheden blevet central for, hvordan man i Danmark forholder sig til spørgsmålet om terrortruslen. På grund af Muhammedtegningerne er Danmark udsat for en større terrortrussel (Nielsen, 2014), og i op til flere afværgede terrorforsøg har Jyllands-Posten, der i sin tid publicerede tegningerne, været målet for et terrorangreb. Det er på baggrund heraf, at ytringsfriheden er blevet en del af fortællingen om terrortruslen mod Danmark. Og ligeledes er ytringsfriheden som værdi, blevet særligt forbundet med det at tegne religiøs satire, hvor muslimer ikke går ram forbi.

Derfor bliver Lars Vilks, manden der tegnede Muhammed som en hund, tilstedeværelse ved Krudttønden fremhævet (Entman, 1993). Fordi det at tegne Muhammed som en hund eller med en bombe i turbanen, er en del af den danske forståelse af ytringsfriheden og at dette indebærer en trussel fra terrorister (Nielsen 2014, s. 25), så bliver fremhævelsen af Lars Vilks tilstedeværelsen central i skabelsen af fortællingen om angrebet på ytringsfriheden. Fordi Lars Vilks og ytringsfriheden er blevet en genkendelig del af fortællingen om terrortruslen, så kan fremhævelsen af henholdsvis Vilks og ytringsfriheden blive afgørende for, hvilken betydning læserne og befolkningen tillægger skyderierne.

Dermed ser vi, hvordan fremhævelsen af bestemte værdier og en person (Vilks) bliver centrale for fortællingen om terror i medierne.

Van Gorp (2007, s. 62-63) vurderer, at måden hvorpå læsere fortolker nyhedsstof ikke alene er styret af interne processer, men i høj grad også afhænger af nogle fælles kulturelle processer og disse skal ses i forhold til den kulturelle beholdning af frames, der er til rådighed i et samfund. Det er disse fælles kulturelle beholdninger af frames som fortællingen om terrortruslen mod ytringsfriheden, Lars Vilks og det mere udefinerede "vores værdier" er en del af. Når medierne fremhæver Lars Vilks og ytringsfrihed skabes en underliggende frame som "Terrorangreb mod ytringsfriheden", der ultimativt ikke efterlader læseren megen plads til egen fortolkning. Dette fordi fortællingen om angrebet mod vores ytringsfrihed er blevet en central og uomtvistelig del af fortællingen om terrortruslen mod Danmark. Dette bliver yderligere forstærket ved at bruge Charlie Hebdo som et eksempel på et lignende angreb. Herved skabes forståelsen af skyderierne som et ikke-isoleret fænomen, men som værende i en eller anden form for relation til angrebet på Charlie Hebdo, der også bliver betragtet som et terrorangreb med ytringsfriheden som mål.

Når Van Gorp (2007, s. 63) vurderer, at frames er en del af vores kultur og at de i modsætning til schemata og modtageres interne fortolkningspakker, er stabile over tid, er det derfor interessant at overveje, hvorvidt skyderierne i København automatisk udløser koblingen til terror hos såvel medier som politikere og læsere, når de angiveligt har haft ytringsfriheden, vores værdier og Lars Vilks som mål. Vi vurderer i al fald, at der her er tegn på, hvordan en bestemt fortælling om terror, som værende relateret til truslen mod ytringsfriheden, kan ses som en kulturel frame (Van Gorp 2007, s. 62), der kommer til udtryk her.

Vi har således identificeret op til flere steder i vores framinganalyse af medieenhederne, hvor det af kilder italesættes, at selvom man endnu ikke kender motivet bag skyderierne, så er der ingen tvivl om at dette er et angreb på ytringsfriheden og dermed terror. Dette ser vi blandt andet i den underliggende frame "Vi står sammen mod terror", hvor blandt andet Lars Løkke udtaler: "Uden

at kende motiv og gerningsmænd står et klart: Det er en fej handling og et angreb på den fredelige og demokratiske måde, vi har valgt at leve vores liv på i Danmark”, imens Københavns borgmester, Frank Jensen, udtaler ” Det er for tidligt at konkludere om motiv eller gerningsmænd, men det ligner desværre et voldeligt anslag mod ytringsfriheden”.

I og med at vi ikke har undersøgt den danske befolknings opfattelse af hverken mediernes dækning af skyderierne eller hvorvidt folk delte Lars Løkkes og Frank Jensens udlægning af skyderierne uden at kende motiv, er det svært at vurdere, hvorvidt dette afspejles i befolkningen. Udtalelser som disse synes dog at være eksemplariske for, hvordan vi i nyhedsstoffets tidlige dækning af attentaterne har set italesættelsen af attentaterne som terror baseret på et argument om Vilks - og dermed ytringsfriheden - som mål. Derfor vurderer vi, at man kan se den underliggende frame, ”Terrorangreb mod ytringsfriheden”, som et udtryk for en kulturel frame, der således også må udgøre en del af befolkningens beholdning af kulturelle frames, hvorfor denne frame i nogen grad også vil kunne genkendes hos den danske befolkning.

Ligeledes kan man argumentere for, at en kulturel frame om ytringsfriheden som terrormål allerede var til stede før skyderierne i København, ved at se hvordan vi i flere opinionsenheder har identificeret forskellige former for italesættelse af ”Så skete det” (Day Poulsen, bilag 18) og ”Så kom bønmanden omsider” (Carsten Jensen, bilag 21). Her ser vi, hvad der kan betegnes som en nærmest direkte italesættelse af en allerede eksisterende kulturel frame, der godt nok endnu ikke er blevet konkretiseret igennem et angreb, men som igennem flere års opbygning via fortællingen om optrævede eller mislykkede terrorforsøg i Danmark og debatten omkring ytringsfriheden, har manifesteret sig som en kulturel frame om ”Samfundet og dets værdier under angreb” i Danmark. I disse udtalelser ligger der en nærmest direkte italesættelse af ”så blev det endelig konkret” i forhold til flere års snak om truslen fra terroristerne. Omvendt kan det også diskuteres, hvorvidt de blot anvender den kulturelle frame om ”Samfundet og dets værdier under angreb” som et emne, de hver især tildeler forskellige frames i kraft af blandt andet fremhævelse af nogle helt andre

årsagssammenhænge som eksempelvis multikulturen og politikernes hårde og uforsonlige tone. Dermed er de to udsagn ikke nødvendigvis et udtryk for en kulturel frame, men snarere et udtryk for, hvordan de to debattører benytter et kulturelt fænomen (Van Gorp, 2007), til hver især at skabe nye frames, hvor der stilles spørgsmål ved, hvordan det overhovedet kan komme bag på nogen, at attentatet har fundet sted. Herved kan man argumentere for, at de forsøger at redefinere den kulturelle frames specifikke karakter.

Den kulturelle frame om terror udvikler sig

Vi har i vores datamateriale identificeret en anden dominerende underliggende frame "jøderne og sikkerheden", hvor beskyttelsen af jøderne mod angreb, bliver koblet på den kulturelle fortælling om terror. Dette sker blandt andet ved at bruge eksempler på tidligere terrorangreb, hvor jøderne også har været målet. Hermed kan man diskutere, hvorvidt vores kulturelle terror-frames stabilitet bliver udsat for en ny og karakterændrende tilføjelse eller om dette skal betragtes som en understregning af hvordan "vores værdier", herved forstået vores frihedsværdier og navnlig religionsfriheden, er truet af terrorisme. Vi ser i al fald i denne underliggende frame, at angrebet mod Charlie Hebdo bruges som et aktivt eksempel på, hvordan terror og truslen mod det jødiske mindretal er tæt forbundet. Derigennem ser vi, hvordan Charlie Hebdo anvendes som et eksempel (Gamson & Modigliani, 1989), der kobler truslen mod jøderne i Europa til denne generelle terrortrussel, hvilket er med til at gøre truslen mod jøderne til en del af den kulturelle frame om "Samfundet og dets værdier under angreb".

Den frie vestlige verden under angreb

Et andet centralt aspekt af terror i den kulturelle frame "Samfundet og dets værdier under angreb", finder vi i den underliggende frame "Vi står sammen mod terror", hvor vi ser hvordan udtalelser fra politikere (danske som udenlandske) er med til at skabe en dominerende underliggende frame på tværs af flere medieenheder under Nyhedsstof. I denne frame anvender politikere ofte forskellige italesættelser af "vi" eller "vores værdier" til at signalere et

fællesskab. Dette fællesskab er ikke bare det danske fællesskab eller Danmark som nationalstat, men i høj grad et fællesskab i alliancen af lande i kamp mod terror. Dette bliver understøttet ved udtalelser af alt fra NATO's generalsekretær Jens Stoltenberg og diverse EU-topfolk til USA's præsident Barack Obama og diverse politiske ledere fra lande, der tidligere er blevet ramt af terrorangreb heriblandt England og Frankrig. Disse udenlandske politikere udtrykker alle sympati med og støtte til Danmark, imens USA's præsident Barack Obama benytter samme anledning til at takke Danmark for deres indsats i kampen mod Islamisk Stat og dermed mod terror. Interessant herved er hvordan "vi", "vores værdier" og italesættelsen af "nu må vi stå sammen" som eneste identificerede løsningsforslag i framen, virker i overensstemmelse med Thompsons (1990, s. 64-65) udpegning af unification som et modus operandi til at etablere eller vedligeholde et kulturelt magtforhold. Herved forstås, at de enslydende politiske udmeldinger om, at "vi står sammen" tjener både at signalere, at vi er en del af et større internationalt fællesskab, der er i krig mod terror, samtidig med at danske politikeres brug af "vi" er med til at adressere en hel befolkning. Ved at betone hvordan "vi" alle er blevet ramt af terror, adresserer politikerne hele befolkningen på tværs af ellers politisk divergerende holdninger. Dette "vi", der er blevet ramt og altså nu står sammen mod terror, må således fungere som det, Thompson betegner som symbolization of unity. Ved at gøre dette forsøger politikerne, at samle befolkningen gennem en sproglig italesættelse, der i denne kontekst må fungere lige så samlende som eksempelvis nationalmelodien, nytårstalen eller det danske flag. Det her handler om os alle sammen. Dette bliver yderligere understøttet af det eneste løsningsforslag, der er identificeret i denne underliggende frame, "nu må vi stå sammen".

Samtidig ser vi hvordan denne italesættelse af "vi" og "vores værdier" der er blevet ramt, understøttes af udtalelser fra en række udenlandske politikere fra alliancen mod terror, fungerer som et udtryk for narrativitazation, som en måde at skabe legitimitet omkring en magt på (Thompson, 1990, s. 62-63). Tilstedeværelsen af de udenlandske politikere i denne underliggende frame er således med til at underbygge en bestemt fortælling om, hvordan Danmark er et terrormål og dette på grund af vores fælles værdier i den frie vestlige verden. Vi

vurderer, at den frie vestlige verden fungerer som en myte, der er en af elementerne i Van Gorps (2007, s. 5) framepakke. Dette fordi vi i denne underliggende frame har identificeret, hvordan framen skabes udelukkende på baggrund af politikeres udtalelser om, at "vores værdier" er blevet ramt af et terrorangreb, hvilket understøttes ved tilstedeværelsen af udenlandske politikere fra lande, der indgår i vores alliance i kampen mod terror og stort set udelukkende af lande, der også er blevet ramt af terror. Herved skabes, hvad vi kalder en transnational unification (1990, s. 64-65), hvorigennem skyderierne bliver genstand for en fremhævelse af fællesskabet i den frie vestlige verden i kampen mod terror. Dette transnationale fællesskab, der således er under angreb fra terrorister, vurderer vi som en værdi, der er så kraftfuld, at den kan være medvirkende til at aktivere et bestemt betydningsdannesskema (Van Gorp 2007) hos modtagerne. Og på den måde er tilstedeværelsen af udenlandske politikere i denne frame med til at skabe fortællingen om den frie vestlige verden, der er under angreb, hvilket kan have afgørende indflydelse på, hvordan modtagerne opfatter denne frame.

"Samfundet og dets værdier under angreb" som en makro-strukturel magt

Thompsons og Van Gorps udpegninger af kultur som makro-strukturelle forhold, hvorigennem der udøves en magt, kan ses i forhold til Reese (2007) argumentation for, at en terror-frame som "samfundet og dets værdier under angreb", kan ses som en macro level cultural structure, der kan fungere som et ideologisk udtryk. Reese (2007) argumenterer for, at "The War on Terror" (Reese, 2007, s. 778-782) er en sådan frame, da denne har haft afgørende betydning for, hvordan medier eller politikere ikke har kunnet skabe tilsvarende eller konkurrerende frames. Dette betyder, at framen har skabt en frame dominance, hvorigennem journalister ikke har kunnet gøre andet end at reproducere framen som en common wisdom (Thompson, 1990). Her ser vi overramen "Samfundet og dets værdier under angreb" fungerer på samme måde, da vi ikke har kunnet identificere konkurrerende dominerende frames, men i stedet kun har fundet bekræftende underliggende frames. Dette ses også i overramen "Terroristen", hvor vi udelukkende har fundet underliggende

frames, der gør gerningsmanden til en terrorist, der skriver sig ind i "terrorhistorien". I den underliggende frame "Den nye terrorist" skildres han som den nye type terrorist, og i den anden skildres de forudgående elementer, som bidrog til hans udvikling til terrorist.

Ved ikke at finde konkurrerende frames i vores datamateriale kan det således diskuteres, hvorvidt vi har fundet samme tegn på, at de identificerede overframes besidder en lignende makro-strukturel egenskab, der gør dem til en magtfulde og ideologiske størrelser. Denne makro-strukturelle egenskab i overrammen "Samfundet og dets værdier under angreb" kan således siges at have afgørende indvirkning på, hvordan medierne ikke producerer uafhængige frames i forbindelse med dækningen af attentatet, men i stedet reproducerer en dominerende frame. Dette vil være i overensstemmelse med Reeses (2007, s. 781) kritik af, hvordan journalistikken ukritisk har accepteret rammen om "krigen-mod-terror" som public opinion, som den ikke har været i stand til at producere alternative frames til, men i stedet har ageret bekræftende overfor. Denne bekræftende type dækning kan ligeledes diskuteres i forhold til mediernes kildeanvendelse, og det vil vi derfor forholde os yderligere til i senere i diskussionen. Først vil vi dog diskutere, hvorledes myten om den frie vestlige verden er med til at give overrammen "Samfundet og dets værdier under angreb" en yderligere makro-strukturel og kulturel egenskab i kraft af mytens indbyggede, transnationale fortælling.

Myten om den frie vestlige verden kan ligeledes diskuteres i forhold til Lars Bo Kaspersens (Kaspersen, 2008) udpegning af, hvordan Danmark efter terrorangrebene 11. September har tilsluttet sig USA's krig mod terror, og at dette har skabt en ny imperial struktur, der har afgørende indflydelse på, hvordan Danmark håndterer og forsvare sine ydre strukturer i kampen mod terror. Dette fordi Danmark blandt andet som NATO-medlem er underlagt artikel 5 i Washingtontraktaten (Rasmussen, 1949) der blev aktiveret efter 11. september, hvorved Danmark betragtes som en del af USA's allierede og derfor – ifølge traktaten – er forpligtet til at opfylde de ønsker, der måtte komme fra et USA under angreb.

Kaspersen udpeger centrale aspekter for, hvordan det kan siges, at den fælles kamp mod terror, og altså håndteringen og forsvaret af de ydre strukturer, er denne med til at svække borgernes retssikkerhed gennem vedtagelsen af anti-terrorpakker, samtidig med at man allokerer større mængder af offentlige midler til mere overvågning og terrorbekæmpelse. På den måde identificerer Kaspersen en forskydning fra en velfærdsstat til en sikkerhedsstat. Det centrale fokus for sikkerhedsstaten bliver derfor bevarelsen af og kampen for "vores værdier", som en ydre struktur og dét på bekostning af elementer og værdier, der sikrer de indre strukturer, som eksempelvis velfærd. Dette synes at være i overensstemmelse med eksempelvis "vi står sammen mod terror"-rammen, der anvender Thompsons narrativization til at knytte myten om den frie vestlige verden til attentaterne i København, hvorigennem der etableres en magt som kan ses nok at have national karakter, men også en international karakter. National, fordi den underliggende frame indeholder ytringsfrihed som en central kulturel værdi med en specifik national forankring i form af fortællingen om Muhammedtegningerne som et dansk bidrag, som de fleste danskere vil kunne genkende, til hvordan terroristerne vil vores værdier til livs. Men der er også international karakter i den forstand, at der er tegn på en ideologisk overbygning af dette "vi" og "vores værdier", der således ikke omhandler Danmark og vores ydre strukturer, der må forsvares, men også hele den frie vestlige verden og den fælles værdier. Dette fordi rammen i lige så høj grad er baseret på internationale politikere som kilder, der erklærer sympati med og støtte til Danmark i forbindelse med attentatet. På den måde kan myten om den frie vestlige verden under angreb være med til at legitimere en magt til nogle transnationale fællesskaber. Dette ved at italesætte attentaterne, ikke som et isoleret skyderi, som eksempelvis det danske politi skal tage hånd om, men som en del af den samlede trusselvurdering, der blev aktiveret i kølvandet på 11. september, hvilken har nogle langt mere vidtgående løsningsforslag såsom mere overvågning af den danske befolkning. Dette betyder således, at man kan diskutere, hvorvidt den dominerende overframe "Samfundet og dets værdier under angreb" kan ses som et ideologisk projekt, hvis hensigt er at skabe overgangen fra velfærdsstat til en sikkerhedsstat.

Kilders indflydelse

Primary Definers – et spørgsmål om hyppighed eller effekt?

Et gennemgående element i såvel den kvantitative som den kvalitative indholdsanalyse er brugen af kilder. Dette aspekt blev inddraget i den kvantitative analyse for at undersøge, hvilke kilder der har været brugt af medierne i dækningen af angrebet, samt hvilke kilder der har været flittigst brugt. Som denne analyse viste, er de tre mest brugte kilder; Andre medier, Politiet og Politikere fra rød blok. På baggrund af dette konkluderede vi, at der var indikationer på, at disse tre kilder udgør, hvad Stuart Hall et al. (1978) kalder primary definers. I framinganalysen har vi ligeledes haft fokus på inddragelsen af kilder – her som framing device – i identifikationen af de forskellige underliggende frames. Dette har vist, at kilderne har en betydelig rolle i skabelsen af mediernes dominerende frames.

De to analyser har dog også givet anledning til en diskussion af Hall et al. (1978) teori om primary definers. Herved forstås, at mediernes brug af kilder beror på en struktur, hvor visse kilder har lettere adgang til medierne i kraft af deres institutionelle magt og akkreditering. Denne struktur medfører, at disse institutionelle kilder får mulighed for at definere og fortolke en given sag. Netop på denne baggrund vurderede vi de tre dominerende kilder som værende primary definers. Men framinganalysen har givet perspektiver, der sætter dette til diskussion. Vores kvalitative indholdsanalyse har nemlig vist, at eksempelvis Rød blok og Politiet har spillet en vigtig rolle i flere af de identificerede frames, hvilket er i overensstemmelse med Hall. et al.'s teori om, at autoritative kilder har privilegeret adgang til medierne. Vi har derimod også set, at PET's viden vægtes tungt i mediernes dækning. Her forstås ikke kvantitativt, idet de langt fra er en af de oftest benyttede kilder, men når de indgår som kilde, har vi set et sammenfald mellem deres definition og fortolkning af sagen og framen. Et eksempel herpå er den underliggende frame "Terrorangreb på ytringsfriheden", hvor PET flere gange citeres for at efterforske angrebet som værende et terrorangreb. PET er altså ikke kvantitativt identificeret som værende primary definer, men når de indgår i medieenheder, er der indikationer på, at deres udsagn vægtes tungt. Dette kan skyldes deres rolle i samfundet, som medfører, at

de har den nyeste information om sagen, hvilket giver dem høj akkreditering. Men det er modstridende med ideen om, at kilder med høj troværdighed også er de kilder med størst tilstedeværelse. Dette eksempel viser altså, at en analyse udelukkende på baggrund af antallet af medieenheder en kilde indgår i, ikke nødvendigvis danner et solidt grundlag for identificering af primary definers. Hertil bør det også undersøges, hvordan de enkelte kilder påvirker formidlingen af et emne. Netop problematikken ved at undervurdere eller overse mindre "lokale" holdninger, nævner Craig (1999) som et kritikpunkt af kritisk teori. Kritisk teori har en fortolkende og ideologisk ramme a priori, og dette medfører, at mindre elementer der er i uoverensstemmelse hermed, ikke tildeles fokus (Craig 1999, s. 134; s. 149).

Teorien om primary definers berører ligeledes begrebet "hierarchy of credibility" (Hall et al. 1978, s. 58), som bekendt betyder, at kilder vurderes efter deres kredibilitet, og at kilder med høj kredibilitet har privilegeret adgang. Men med disse speciales analyser in mente, kan man argumentere for, at dette fokus på kredibilitet både bør opgøres i kildernes indflydelse på medieenheden såvel som antallet af optrædere. Som nævnt i tilfældet med PET ses en kilde, som ikke er dominerende i antal af optrædere i medieenhederne, men hvis viden vurderes højt. Der synes derfor også at være et element af dette kredibilitetshieraki, som bør undersøges ud fra, hvilken viden der videreføres.

Identificeringen af primary definers som værende de oftest citerede kilder giver ligeledes anledning til et yderligere kritikpunkt. Denne forståelse beror på det, man kan kalde en behavioristisk tilgang, hvor man konkluderer på baggrund af det direkte observerbare. Man kan argumentere for, at dette skaber blinde vinkler, da man ikke undersøger det ikke-identificerbare. Eksempelvis udelukker denne tilgang og forståelse kilder, som giver medierne information "uden for citat", hvilket også er en kritik, Schlesinger (1991) har rettet mod teorien.

Kildernes indflydelse

Som den kvantitative indholdsanalyse viste, har medierne benyttet flere forskellige kilder i deres dækning af attentaterne. Den kvantitative indholdsanalyse viste dog også, at der er en vis forskel i antallet af medieenheder, som de forskellige kilder indgår i. Denne analyse viste, at Andre medier, Politiet og Rød blok var de mest benyttede kilder. Den kvalitative analyse viste efterfølgende, hvilke underliggende frames der var de dominerende i mediernes dækning. Her indgik kilder som et afgørende framing device i flere frames, hvor blandt andet "Terrorangreb mod ytringsfriheden" og "Vi står sammen mod terror" kan fremhæves. Disse underliggende frames blev i høj grad skabt gennem inddragelsen af kilder, som tilkendegav, hvad de mente var på spil i artiklen. Dette gjorde sig i særdeleshed gældende i de underliggende frames, der blev fundet i medieenhederne under genren Nyhedsstof. I disse frames fik kilderne en erkendende og virkelighedsrefererende rolle. Netop dette aspekt blev berørt i "Kvantitativ analyse del 2" (afsnittet: "Argumenterende analyse: Objektivitetsritualer"), hvor nyhedsgenrens epistemologi blev nævnt. Som nævnt i dette tidligere tilfælde, beror nyhedsgenren på en tilstræbt objektivitet, som blandt andet kan forsøges opnået ved at citere kilder fremfor at fremsætte egen holdning (Tuchman, 1972, s. 660). Dette er relevant i henhold til vores kvalitative analyse, hvor der er set eksempler på, at kilderne spiller en afgørende rolle som fortolkere af situationen i flere medieenheder. Her kan det være relevant at diskutere, hvorvidt dette skaber en mulighed for det Van Gorp (2007, s.68) kalder "framing through the media", hvor framen skabes af en frame sponsor, eksempelvis en kilde. I vores kvalitative analyse har vi set, hvordan kilderne er med til at sætte rammen for forståelsen af, hvad der er hændt. Et gennemgående element her synes at være, at kildernes udsagn ikke efterprøves. Dette ses eksempelvis i den underliggende frame, "Terrorangreb mod ytringsfriheden", hvor terrorforsker Magnus Ranstorp betegner attentatet "som den værste terrorhandling i Danmark" (Bilag 2). Dette citat bringes uden at nævne bombeangrebene i 1985, hvor én blev slået ihjel og 35 blev såret. Formålet med dette eksempel er ikke at diskutere, hvilket angreb der bør betegnes som værende det værste i Danmarks historie, men skal blot tjene som eksempel på, at kildernes udsagn i nogen grad viderebringes uden at efterprøve

dem. En situation, hvor den journalistiske praksis frafalder brugen af kildekritik, skabes der i høj grad en mulig for kilder til at frame "through the media", idet mediet blot videreformidler kildens erkendelse. I en sådan situation kunne en anden kilde inddrages og på den måde skabe en modvægt til det første citat. Her har vores analyse dog vist, at der er relativt lidt uenighed blandt de inddragede kilder. Dette kan give anledning til spørgsmålet; Har der, på tværs af samfundet, været en overordnet enighed om angrebets karakter og derfor også blandt udvalget af potentielle kilder? Den kvalitative indholdsanalyse viser som nævnt, at de dominerende underliggende frames har en generel enighed blandt kilderne. Dette kan blandt andet skyldes den specielle situation i dagene efter angrebet, hvor en uskrevet aftale blev indgået mellem politikerne, om ikke at politisere. En sådan situation kan siges at påvirke en af journalistikkens generelle strategiske metoder til at skabe en "fair dækning", som bygger på at inddrage politikere fra begge fløje og på den måde sikre repræsentation af forskellige holdninger og en nuanceret dækning. I casen, som dette speciale behandler, ses dog en situation, hvor begge sider af det politiske spektrum har været overordnet enige om angrebets karakter, hvilket afspejler sig i form af få tilfælde af partipolitisk konflikt i medieenhederne.

En anden mulig begrundelse til denne generelle enighed blandt de benyttede kilder kan skyldes journalisternes egen forståelsesramme. Journalisters egen forståelsesramme er, ligesom det meste af befolkningens, også påvirket af den kulturelle samtid, vi lever i (Nielsen, 2014, s.249). Dette betyder, at erfaringer og personlig viden har indflydelse på journalistens fortolkning af en given situation. Asta Smedegaard Nielsen beskriver det som:

"Men hvor erfaring og viden om tidligere sager og det generaliserede trusselsbillede hos journalisterne fremstår som noget, der kan bruges til at kvalificere en vurdering af faktuelle forhold, vil jeg hævde, at denne erfaring og viden i lige så høj grad kan fungere som en opstilling af en fortolkningsramme, der virker til, at journalisterne fremhæver bestemte fakta, der så kan tildele faktuel ballast til den bestemte fortolkning" (Nielsen, 2014, s.246).

I framinganalysen har vi set flere eksempler på henvisninger til tidligere islamistiske terrorangreb, særligt angrebet mod Charlie Hebdo, hvilket fungerer som en kvalificering af dette angrebs karakter, da angrebet indeholder nogle af de samme karakteristika. Men denne tidligere viden og erfaring kan, ifølge Nielsen (2014), altså også opstille en fortolkningsramme, hvortil journalisten fremhæver bestemte fakta, der skaber en faktisk legitimering og kvalificering af netop denne fortolkning. Dette kan være en potentiel forklaring på den overordnede enighed blandt kilderne i de forskellige underliggende frames (med undtagelse af framen "Uønsket overvågning" og "Det eneste vi skal frygte er hvad frygten gør ved os selv". Journalisterne fortolker angrebet i København ud fra en kontekst skabt af tidligere hændelser. Herved bliver fakta, som at der har været et attentat mod en begivenhed om ytringsfrihed hvor Lars Vilks er til stede, således iøjnefaldende og bruges til at skabe faktisk ballast for denne fortolkning. Netop en sådan prædefineret fortolkningsramme kan således medføre, at journalisterne opsøger kilder, der kan bidrage til denne ramme.

Den 4. Statsmagt som (u)afhængig

På baggrund af vores kvantitative og kvalitative indholdsanalyser, samt diskussionen af nøglefund, finder vi det interessant at diskutere, hvordan mediernes ønske om at agere uafhængigt påvirkede deres objektivitet i forbindelse med dækningen af attentaterne i København. Dette fordi vi blandt andet har identificeret indikatorer på en kulturel hegemoni, hvorigennem journalistikken bekræfter en eksisterende kulturel frame om terror og samtidigt anvender bestemte autoritative kilder til at etablere dominerende underliggende frames, der er med til at understøtte etableringen af en samlet kulturel frame om terror.

Blandt andet Tuchman (1972), Hall et al. (1978) og Hallin (1986) argumenterer for, at mediernes afhængighed af kilder til at skabe objektivitet i deres nyhedsdækning er problematisk. Hall et al. (1978) vurderer, at dette giver en indbygget fordel overfor bestemte autoritative kilder til at agere primary definers, fordi de er øverst i et hierarchy of credibility i kraft af samfundets

institutionelle rangorden af magt. Dette betyder, at den magt, der tildeles bestemte autoritative kilder er med til at konstituere en proces, hvor disse primary definers er direkte medvirkende til at skabe forståelsesrammen omkring et givent emne. Når vi kigger på, hvilke dominerende underliggende frames vi har identificeret på tværs af vores medieenheder, har vi ikke identificeret nogen dominerende underliggende frames, der afviger væsentligt fra den kulturelle frame om terror som værende et angreb på vores samfund og "vores værdier" ("Terrorangreb mod ytringsfriheden" og "Vi står sammen mod terror"). Dette fordi vi i overrammen "Terroristen" har fundet dominerende underliggende frames, der gør gerningsmanden til en ny stereotyp, der knyttes til den kulturelle frame om terror. Herved ser vi tegn på, hvordan Hallins (1986) udpegning af tre sfærer journalistikken fungerer i, kan bruges til at argumentere for, at mediernes dækning af attentaterne i høj grad var medvirkende til at skabe en sphere of consensus, hvori bestemte autoritative kilder havde afgørende indflydelse på en dominerende frame om terror. Samtidig kan der argumenteres for at vi også har set tegn på en sphere of legitimate controversy, men at denne primært har været tilstede i form af mediernes opinionsstof og ledere, der dog ikke i nogen grad undsagde denne dominerende kulturelle frame om terror. Fraværet af afvigende holdninger og frames kan ligeledes siges at imødekomme Hallins (1986) udpegning af en sphere of deviance som værende der, hvor mediernes neutralitet forsvinder, fordi de sorterer afvigende frames eller holdninger fra. Her kan det diskuteres om dette fravær af afvigende frames eller holdninger skyldes, at journalistkulturen er indlejret i samfundet og de kulturelle frames, der er til stede, sådan som eksempelvis Johnson-Cartee (2005) og Van Gorp (2007) påpeger. Eller det kan måske skyldes de markedsvilkår, som medierne har underlagt sig for at kunne agere uafhængigt af staten. Dette ville, ifølge Chomsky & Herman (1994), betyde at mediernes dækning i høj grad ville være baseret på en hensigt om at dække attentaterne i forhold til, hvordan deres læsere fandt det relevant, hvilket blandt andet vil betyde, at medierne ikke ønsker at dække attentaterne på en måde, hvor indholdet og de dominerende frames i dækningen ikke er i modstrid med, hvordan læserne opfatter attentaterne. Her skal det desuden nævnes, at Chomsky & Herman (1994) også

fremhæver betydningen af ikke at agere i uoverensstemmelse med annoncørerne i sådan en grad, at man skræmmer dem væk.

På samme måde kan man også argumentere for, at der i Johnson-Cartee (2005) og Van Gorps (2007) forståelse af kulturelle frames er en overensstemmelse med Chomsky & Hermans (1994) udpegning af mediernes virke under markedsvilkår. Dette fordi de alle – på hver sin vis - understreger læsernes betydning, og den forståelse for læserne spiller en afgørende rolle for journalistikken, fordi den er modtagerorienteret i den forstand, at den kan siges at arbejde med en idé om en vis grad af genkendelse for eksempel i form af en kulturel frame. Herved kan vi så føre argumentation for, at dækningens karakter i forbindelse med attentaterne i København synes at udfordre mediernes ønske om at være den fjerde statsmagt. Dette fordi medierne har været afhængige af autoritative kilder i form af PET og politikere til at skabe en forståelsesramme, der kan siges at afspejle modtagernes kulturelle frames. Omvendt kan dækningens forsøg på at indeholde genkendelige kulturelle frames via autoritative kilder også ses som et ønske om at skildre attentaterne objektivt i den forstand, at det søger at bekræfte en virkelighed for dets modtagere. Denne opfattelse af hvilke genkendelige frames der er til stede hos modtagerne kan ydermere ses i forhold til, hvordan blandt andre Johnson-Cartee (2005) fremhæver, at journalistkulturen ikke forstås som en selvstændig kultur, men en del af den samme kultur som modtagerne eksisterer i. I den henseende er det bemærkelsesværdigt, at vi ikke har fundet frames eller afvigende udmeldinger i vores datamateriale, hvilket, ifølge blandt andet Hallin (1986) og Chomsky & Herman (1994) vil være et udtryk for, at medierne ikke har ageret neutralt, da de har frasorteret divergerende opfattelser, der ville være i strid med de forventede kulturelle frames hos modtagerne. Vi har i al fald ikke i vores datamateriale fundet nogen frames, der divergerer i forhold til den dominerende frame om terror.

Medierne som propagandamodel for "den frie vestlige verden"

Den manglende neutralitet, samt dækningens afhængighed af kilder, der bekræfter en genkendelig kulturel frame om terror (Samfundet og dets værdier under angreb) udfordrer mediernes rolle som den fjerde statsmagt. Dette fordi de underligges en magt hos nogle bestemte autoritative kilder, der kan bekræfte en genkendelig frame om terror. Men hvilken betydning har skabelsen af genkendelige forståelsesrammer haft? Ifølge Chomsky & Herman (1994) er mediernes afhængighed af kilder og markedet - læsernes forståelsesrammer og annoncørerne, der må tages hensyn til - med til at sandsynliggøre, at de fungerer som et propaganda-apparat. Dette fordi medierne i stedet for at dække et emne kritisk vil søge at finde måder at putte "the newly established truth in a supportive light" (Chomsky & Herman, 1994, s.33-35). Dette bliver yderligere understøttet ved fraværet af divergerende holdninger, da disse bliver sorteret bort, fordi de konflikter med the popular belief. Herved kan det diskuteres, hvorvidt vi har set medierne fungere som propaganda-model for myten om den frie vestlige verden, som vi har set som styrende for rammen "Vi står sammen mod terror", og som yderligere er en del af den samlede frame om terror ("Samfundet og dets værdier under angreb"). Dette fordi denne ikke bliver undsagt eller forsøgt diskuteret gennem eksempelvis kilder med forskellige holdninger til sagen. Dette kan skyldes, at vi har set, hvordan bestemte autoritative kilder (PET og politi og politikere) har været enige om at beskrive attentatet som et terrorangreb.

Hall et al. (1978) udpeger, hvordan kriminalitet spiller en afgørende rolle på mediernes dækning, da dækningen af kriminalstof giver en særlig status til bestemte autoritative kilder (PET, politi og justitsministeriet) til at være primary definers, fordi de repræsenterer loven, der er blevet overtrådt. I forbindelse med hvordan vi har set, at medierne har dækket attentaterne som et terrorangreb og ikke som et skyderi, kan der derfor argumenteres for, hvordan mediernes dækning har givet definitionsmagten til nogle særlige autoritative kilder, hvorved de har kunne bruge loven, der er blevet overtrådt som argument og dette har fået afgørende indflydelse på mediernes dækning. Dette fordi loven repræsenterer en konsensus om, hvad der er rigtigt og hvad der er forkert, og

hvis loven overtrædes, så mister man – som kriminel – sin legitimitet, i den forstand at medierne ikke vil give taletid til den kriminelle. På den måde kan det siges, at gerningsmanden afgiver sin ret til at forklare sig i medierne. Dette vil i al fald være i overensstemmelse med, hvordan vi i vores datamateriale ikke har fundet dominerende underliggende frames, der lader gerningsmanden forklare sit motiv, men at dette i stedet forklares gennem nogle bestemte autoritative kilder, der tilmed ophøjer hans skyderi til et terrorangreb. At bestemte autoritative kilder har været afgørende for at skabe den dominerende forståelsesramme om terror ("Samfundet og dets værdier under angreb"), kan derfor ses som en indikator på, at kriminalstof i nyhedsmedierne er blevet brugt ideologisk i den forstand, at mediernes dækning har medvirket til at reproducere myten om den frie vestlige verden under angreb. Dette ved at frame kriminalstof og give det en ideologisk overbygning baseret på udsagn fra blandt andet politikere og PET, der fortæller, at det ikke er bare loven, der er blevet overtrådt, men os alle sammen, der er blevet angrebet af gerningen.

Her ville Chomsky & Hermans (1994, s. 35) logik om medierne som et propaganda-apparat kunne ses i forhold til, hvordan dækningen af attentaterne er medvirkende til at bekræfte en myte om den frie vestlige verden under angreb. Dette fordi dækningen er medvirkende til at vedligeholde den underliggende dikotomi, der eksisterer i den kulturelle frame om terror, hvorigennem der skabes en magt via en opdeling mellem os, der er under angreb og det implicte "dem", der har angrebet os. Dette er ligeledes i overensstemmelse med Thompsons (1990) unification som et ideologisk værktøj til at samle en befolkning via italesættelse af eksempelvis "vores værdier", der er under angreb. På den måde kan det diskuteres, hvordan medierne har været underlagt en ideologisk magt, der har afstedkommet, at de i deres dækning har haft svært ved at agere som den fjerde statsmagt, der skulle dække attentaterne kritisk, objektivt og uafhængigt. Eller om de i stedet har reproduceret en fortællingsform (narrativitazation), som Thompson (1990) mener er med til at skabe en magt gennem italesættelsen af en shared history. Denne shared history kan ses i den kulturelle frame om "Samfundet og dets værdier under angreb", når

der refereres til eksempelvis et angreb på "vores værdier", Charlie Hebdo og "ytringsfriheden".

Politisk dissensus og mediernes kritiske røst

I forlængelse af diskussionen om mediernes afhængighed er det relevant at se på Robinsons policy-media-interaction model, der illustrerer hvordan mediernes uafhængighed skal ses i forhold til, hvornår der er politisk uenighed. Dette fordi denne uenighed er afgørende for, hvornår medierne får adgang til divergerende holdninger.

I de to underliggende frames "Uønsket overvågning" og "Det eneste vi skal frygte er hvad frygten gør ved os selv" har vi set tegn på, hvordan henholdsvis opinionsstof og ledere kan ses som genrer, hvor medierne i nogen grad har skabt plads til andre forståelsesrammer. I forhold til lederne og den underliggende frame, "Uønsket overvågning" (Kvalitativ analyse 1.4) er det relevant at nævne, at den bekræfter Robinsons model i den forstand, at vi først ser lederne diskutere og forholde sig kritisk overfor politikerne efter henholdsvis regeringen (19.02.15) og Blå blok (18.02.15) har fremlagt deres respektive anti-terrorpakker. Det er således disse anti-terrorpakker, der fungerer som oplæg til, at lederne kan forholde sig kritisk overfor den politiske top. Dette betyder imidlertid, at det bliver de politiske løsningsforslag, som bliver centralt styrende for, hvordan medierne via lederne kan agere kritisk. Ifølge Entman (1993, s. 55) kan dette ses som et udtryk for, hvordan en frame skaber en magt over et emne. Fordi overvågning, der var et centralt element af de to blokkes anti-terrorpakker, var styrende for, hvordan terrorpakkerne blev diskuteret, betød det således også at overvågning som løsningsforslag blev afgørende for etableringen af framen "Uønsket overvågning". Herved kan det diskuteres, hvorvidt medierne handlede afhængigt af politisk uenighed i form af forskellige terrorpakker eller om medierne fungerede uafhængigt, da de blandt andet tilbød andre løsningsforslag til problemdefinitionen i den underliggende frame "Uønsket overvågning" og kritiserede det politiske løsningsforslag (overvågning). Vi kan i al fald se i vores analyse, at medierne reagerede på et politisk løsningsforslag, frem for at agere

uafhængigt heraf og her kan det have haft afgørende betydning for hvordan medierne lod nogle primary definers (Hall et al., 1978) skabe en afgørende kulturel frame om terror, som blev den samlede frame, hvorunder dækningen fandt sted. At overvågning som løsningsforslag er, hvad der bliver diskuteret, da den politiske borgfred brydes og anti-terrorpakkerne kommer frem, er i al fald helt i forlængelse med et af de centrale løsningsforslag, der har været i forbindelse med den kulturelle frame om terror de sidste 15 år (Kaspersen, 2008). Dette ser vi også i opinionsstoffet, hvor blandt andet framen "Det eneste vi skal frygte er hvad frygten gør ved os selv" er identificeret allerede før de politiske løsningsforslag kommer på banen. Her ser vi således en direkte italesættelse af det indtil da implicite: overvågning og indskrænkelse af borgerrettigheder som løsningen på angrebet mod "vores værdier" og vores samfund.

I den underliggende frame, "Det eneste vi skal frygte er hvad frygten gør ved os selv", er der ligeledes en kritik af det forventede løsningsforslag, som medierne giver plads til allerede inden der er politisk dissensus. Derved har medierne ageret uafhængigt af politisk uenighed på Christiansborg, ved at lade den politiske uenighed og forskellige holdninger komme frem via opinionsstoffet. Her tager uenigheden form i kraft af et fragmenteret billede af meningsdannere og løst associerede politiske stemmer, som eksempelvis Mads Fuglede (folketingskandidat for Venstre) og Naser Khader (på daværende tidspunkt ikke partipolitisk aktiv). Det er dog i den henseende bemærkelsesværdigt, at der i såvel opinionsstoffet som lederne ikke er fundet nogle dominerende frames, der divergerer fra den samlede kulturelle frame om terror ("Samfundet og dets værdier under angreb"), men at opinionsstoffet i højere grad synes at bekræfte denne. Omend med nogle lidt andre løsningsforslag og årsagssammenhænge i form af blandt andet anklager om, at politikerne også bærer en del af ansvaret for terrorangrebet. På den måde kan opinionsstof og ledere ses som en del af Hallins (1986) sphere of legitimate controversy, der er i høj grad er betinget af bestemte autoritative kilders italesættelse af en kulturel frame om terror. Og ligeledes kan det her problematiseres, at vi ikke har identificeret underliggende frames, der repræsenterer Hallins sphere of deviance ved at være afvigende

overfor den kulturelle frame om terror. Herved kan det siges, at opinionsstof og ledere i kraft af gengivelse af den kulturelle frame om terror er medvirkende til at reproducere en bestemt dominerende frame om terror, ved i højere grad at diskutere afhængigt af politiske løsningsforslag og udpege årsagssammenhæng end ved eksempelvis at anfægte problemdefinitionen om et terrorangreb på "vores værdier" og ytringsfriheden.

Konklusion

Vi har i indeværende speciale identificeret, hvordan medierne i deres dækning af attentaterne i København den 14. februar producerede to dominerende overframes, "Samfundet og dets værdier under angreb" og "Terroristen". I disse to overframes er der identificeret en række dominerende underliggende frames, der på hver sin vis er med til at konstituere de to overframes. Bemærkelsesværdigt herved er, at der ikke er identificeret nogle underliggende frames, som undsiger hinanden, men i stedet fungerer de som konstituerende for de to overframes. På tværs af de dominerende underliggende frames er der identificeret en række afgørende forhold, der fungerede som katalysator for skabelsen af disse frames. Heriblandt har vi set, hvordan ytringsfrihed som en central kulturel værdi, og hvordan brugen af Charlie Hebdo som eksempel, havde afgørende betydning for dannelsen af frames i mediernes dækning. Derudover har vi identificeret, hvordan italesættelsen af forskellige former for forenede termer om sammenhold i form af "vi" og "vores værdier" virkede afgørende på etableringen af frames i mediernes dækning. Disse forenede termer om sammenhold har såvel national som international karakter, i det denne forening i høj grad manifesterer sig i kraft af brugen af såvel danske politikere som udenlandske politikere fra den vestlige alliance i krigen mod terror i mediernes dækning.

Via en kvantitativ analyse af fem danske mediers dækning i dækningens første fjorten dage, har vi identificeret en række bemærkelsesværdige forhold vedrørende dækningens ydre strukturer, som har kunnet kvalificere indeværende speciale framinganalyse. I denne analyse har vi blandt andet identificeret, at mediernes dækning var domineret af nyhedsstof som genre og denne udgør således 66,1 procent af det samlede datamateriale, som indeværende speciale behandler. Derudover har vi identificeret, at mediernes dækning i dominerende grad anvendte rød blok, politiet og andre medier som kilde i forbindelse med deres dækning. Denne kildeanvendelse var i langtovervejende grad generel for de fem udvalgte mediers dækning og der er

således ingen bemærkelsesværdig diskrepans i de forskellige mediers kildeanvendelse.

I vores framinganalyse af mediernes dækning har vi identificeret, at den erkendelse der blev skabt i genrene nyhedsstof og baggrund, skete gennem brugen af kilder og disse kilders erkendende funktion betød samtidig, at bestemte kilder fik afgørende indflydelse for etableringen af frames i disse genrer. I vores framinganalyse har vi ligeledes identificeret, at det ikke nødvendigvis er de hyppigst optrædende kilder, der skabte frames i mediernes dækning, men at det i stedet var en række autoritative kilder som PET, politiet, politikere og terrorforsker Magnus Ranstorp. Derudover har vi identificeret, hvordan mediernes holdningsbaserede dækning i form af ledere og opinion i langt overvejende grad understøttede overrammen "Samfundet og dets værdier under angreb", imens mediernes brug af ledere først blev brugt som diskuterende og dissensus-skabende, da der kom konkrete politiske løsningsforslag på banen i form af fremlæggelsen af henholdsvis regeringens og blå bloks anti-terrorpakke.

På baggrund af disse nøglefund vedrørende mediernes dækning af attentaterne diskuterer indeværende speciale, hvorvidt mediernes tilstræbte objektivitet i genrer som nyhedsstof og baggrund har påvirket mediernes uafhængighed. Dette fordi kilder havde afgørende indflydelse på den erkendelse, der blev skabt via de dominerende frames i mediernes dækning. Derved har mediernes afhængighed af bestemte autoritative kilder bevirket, at medierne reproducerede dominerende frames om terror i forbindelse med deres dækning. Dette ved at benytte "Samfundet og dets værdier under angreb" og "Terroristen" til at tale såvel attentaterne som gerningsmanden ind i terrorhistorien via bestemte eksempler fra tidligere terrorangreb så som Charlie Hebdo og Loris Doukaiev. Denne reproduktion af dominerende frames bliver diskuteret i forhold til, hvorvidt mediernes afhængighed kan ses som et udtryk for en kulturel hegemoni, der er indlejret i den journalistiske praksis, hvor medierne i deres dækning har skabt genkendelige frames om terror. Dette ved blandt andet at fremhæve ytringsfriheden som en central værdi, der er under angreb og ved at

fremhæve Charlie Hebdo som et eksempel på, hvordan attentaterne i København skal forstås.

Bilag – se vedlagt appendiks